PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXIX Nr. 8323 | Sîmbătă 31 ianuarie 1970 | 8 PAGINI — 40 BANI

LICENȚELE

Mai bine mai puțin dar, neapărat, mai bine!

În repetate rînduri, inclusiv la plenara C.C. al P.C.R. din decembrie anul trecut, conducerea superioară de partid a criticat faptul că **în industria construcțiilor de mașini durata de punere în producție a licențelor și, mai ales, cea de integrare în fabricație, de realizare în întreime în țară, fără a se recurge la importarea unor părți componente ale produselor asimilate pe bază de licențe, este, în multe cazuri, exagerat de mare.** În mod concret, procesul de asimilare a produselor pe bază de licențe durează în această ramură între unul și patru ani, reducerea completă a importurilor necesare producerii în serie a noilor mașini și utilaje producîndu-se uneori abia după 7—8 ani de la achiziționarea licențelor. Este evident că un asemenea ritm de asimilare și integrare în fabricație a licențelor diminuează simțitor eficiența fondurilor cheltuite de către stat în acest scop. Ca atare, se pune întrebarea : **ce măsuri de remediere a situației s-au luat și trebuie să se mai ia în această ramură în lumina sarcinilor expuse trasate de plenară ?**

Pentru a putea răspunde, ne-am propus să stabilim mai întîi cauzele inacceptabilei încetineli amintite. Acestea s-au conturat aproape de la sine pe măsură ce analizam situațiile întîlnite pe parcursul investigațiilor. Dar iată cîteva cazuri concrete, pe care le prezentăm, desigur, cît se poate de succint :

Valorificarea licenței „Bosch" pentru echipamentul de injecție al motoarelor Diesel, achiziționată acum 3 ani, întîrzie deoarece Comitetul de Stat al Planificării **n-a respectat eșalonarea fondurilor valutare prevăzută în nota de fundamentare a achiziționării ei.** Ca atare, Uzina de mecanică fină-Sinaia, beneficiara licenței, dispune abia acum, în cel de-al 4-lea an de la primirea documentației tehnice, de ultima jumătate din valuta alocată din capul locului în scopul asimilării acestui tip de aparatură de injecție. În plus, întreprinderea de comerț exterior „Mașinimport" **a început să contracteze utilaje specifice necesare punerii în producție a licenței cu mare întîrziere,** abia în trimestrul II 1969, așa încît acestea vor fi livrate de către furnizorii externi la termene care depășesc cu mult data stabilită pentru începerea fabricației de serie. Un alt caz : gradul de integrare în fabricație a tractorului diversificat de 40—45 CP (licența „FIAT") este în prezent mai mic decît cel stabilit, deoarece pentru Uzina de tractoare — Brașov **nu s-au importat la termenul prevăzut 37 de mașini-unelte specifice fabricării motorului și șasiului** acestui tractor. Șirul exemplelor nu se oprește însă aici. La Uzina mecanică-Plopeni, primele distribuitoare și blocuri de comandă „Rexroth" vor fi realizate abia anul acesta, la trei ani de la cumpărarea licenței, deoarece **a întîrziat realizarea noii hale pentru fabricația elementelor hidraulice.** Tot aici, ca și la Uzina mecanică-Sadu, asimilarea pe baza unor licențe achiziționate cu mai bine de doi ani în urmă a transmisiilor hidrostatice cu pistoane axiale, respectiv a termostatului pentru frigidere, întîrzie din cauza **ritmului de melc în care se procură de peste hotare rulmenți speciali, arcuri, elemente de etanșare sau diferite materiale necesare în cantități mici.**

După cum se vede, **punerea în producție a licențelor durează exagerat de mult deoarece această activitate complexă nu este încă suficient de bine organizată și coordonată.** Comitetul de Stat al Planificării continuă să ignoreze faptul că fărîmițarea (și eșalonarea pe mulți ani) a cheltuielilor valutare este, și în cazul licențelor, păgubitoare, că nu are nici un rost să fie achiziționate licențe cu 3—5 ani înainte de a exista fondurile necesare procurării utilajelor care fac posibilă folosirea lor în producție. C.S.P. și Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini nu țin întotdeauna seama, din păcate, de experiența anilor trecuți și, ca urmare, scapă uneori din vedere că este absolut necesar ca odată cu începerea tratativelor privind procurarea unor noi licențe (tratative care, dat fiind sistemul greoi și complicat de desfășurare durează — cu rare excepții — între unu și doi ani) să fie abordată și problema creării condițiilor de utilizare a lor : asigurarea cu prioritate a fondurilor valutare necesare valorificării licențelor, reorganizarea unor secții și procese de fabricație, dezvoltarea corespunzătoare a suprafețelor și capacităților de producție, formarea sau specializarea cadrelor necesare, contractarea utilajelor de care este nevoie etc. Așa se face că în loc să se desfășoare în paralel, începînd din momentul în care s-a hotărît procurarea fiecărei licențe, unele dintre aceste lucrări complexe încep abia după sosirea în țară a respectivelor documentații tehnice. Adică, de re-

Ing. Adrian PRODAN

(Continuare în pag. a III-a)

În pagina a III-a

HOTĂRÎRI ALE CONSILIULUI DE MINIȘTRI PRIVIND GENERALIZAREA EXPERIMENTĂRII NOULUI SISTEM DE SALARIZARE ȘI MAJORAREA SALARIILOR ÎN RAMURA CIRCULAȚIEI MĂRFURILOR, ÎN UNITĂȚILE TERITORIALE BANCARE, DE STATISTICĂ, ASIGURĂRI, ALE CASEI DE ECONOMII ȘI CONSEMNAȚIUNI ȘI LOTO-PRONOSPORT

PAGINILE 5—6

Despărțirea
O nuvelă de MARIN PREDA

CONSILIUL DE STAT A RATIFICAT TRATATUL CU PRIVIRE LA NEPROLIFERAREA ARMELOR NUCLEARE

În ziua de 30 ianuarie 1970 a avut loc, la Palatul Republicii, ședința Consiliului de Stat, prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat.

În afara membrilor Consiliului de Stat, la ședință au participat, ca invitați, miniștri, conducători ai unor organe centrale de stat, președinți ai unor comisii permanente ale Marii Adunări Naționale și reprezentanți ai presei.

Consiliul de Stat a examinat Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare și a adoptat decretul de ratificare a acestui tratat.

Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare a fost discutat în prealabil de Comisia pentru politică externă și Comisia juridică ale Marii Adunări Naționale, care au avizat favorabil proiectul de decret, prezentat de ministrul afacerilor externe.

În continuare, Consiliul de Stat a dezbătut și adoptat următoarele decrete : decret cu privire la eliberarea actelor de identitate ale cetățenilor români, precum și la schimbarea domiciliului și a reședinței ; decret privind depunerea unei cauțiuni și înlocuirea, în anumite cazuri, a executării pedepsei închisorii prin obligarea la plata unei amenzi ; decret pentru modificarea Decretului nr. 210 din 17 iunie 1960 privind regimul mijloacelor de plată străine, metalelor prețioase și pietrelor prețioase ; decret privind modificarea unor prevederi legale referitoare la impozite și taxe, precum și la primele de asigurare ; decret privind modificarea articolelor 9 și 15 din Decretul nr. 377 din 20 octombrie 1960 pentru organizarea și funcționarea Notariatului de Stat ; decret privind ratificarea Tratatului de comerț și navigație dintre Republica Socialistă România și Japonia. Decretele adoptate au fost în prealabil examinate și avizate favorabil de comisiile permanente de specialitate ale Marii Adunări Naționale.

Consiliul de Stat a ascultat informarea prezentată de Comisia Marii Adunări Naționale pentru consiliile populare și administrația de stat, cu privire la activitatea comisiilor permanente ale consiliilor populare din județul Galați și municipiul Ploiești. Pe baza acestei informări, Consiliul de Stat a adoptat unele măsuri cu privire la îmbunătățirea activității comisiilor permanente ale consiliilor populare.

Consiliul de Stat a examinat apoi unele cereri de grațiere.

Declarația președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în legătură cu ratificarea Tratatului de neproliferare a armelor atomice

La ordinea zilei a acestei ședințe a Consiliului de Stat se află ratificarea aderării României la Tratatul de neproliferare a armelor atomice.

După cum se cunoaște, România a participat activ la elaborarea acestui tratat. În decursul lucrărilor Comisiei de dezarmare și în Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, România a prezentat o serie de propuneri și observații în scopul îmbunătățirii proiectului prezentat inițial. Unele dintre aceste propuneri și observații au fost luate în considerare, s-au tradus într-o serie de amendamente aduse proiectului, fiind incluse în tratatul pe care îl avem astăzi în față.

Trebuie menționat însă, tovarăși, că, din păcate, nu toate propunerile și observațiile României, ca și ale altor state, au fost incluse în tratat. Se poate spune că tratatul, în forma sa actuală, nu corespunde pe deplin cerințelor mișcării progresiste internaționale, asigurării securității popoarelor. De asemenea, la tratat nu participă o serie de țări, printre care Republica Populară Chineză, care dețin armament nuclear, ceea ce, de la început, limitează sfera de influență a tratatului.

În afară de aceasta, tratatul nu prevede măsuri practice de oprire a producerii de arme nucleare, de lichidare a stocurilor de asemenea arme, așa după cum nu prezintă garanția că arma nucleară nu va fi folosită într-un eventual război ; din această cauză nu putem spune că avem de-a face cu un tratat în stare să ofere omenirii certitudini împotriva unui război atomic, siguranța nefolosirii împotriva popoarelor a armelor nucleare. Totuși, noi am considerat și considerăm că tratatul constituie un pas în direcția măsurilor de limitare și lichidare a dezvoltării înarmării atomice și de aceea l-am susținut și îl propunem spre ratificare.

Considerăm însă necesar să desfășurăm în continuare o activitate susținută atît la Geneva cît și la Organizația Națiunilor Unite, în alte organisme internaționale, pentru trecerea la măsuri concrete de dezarmare nucleară; numai astfel se vor crea condiții pentru ca, într-adevăr, omenirea să poată căpăta garanția că nu va fi niciodată victima unui atac nuclear. Nu trebuie uitat nici un moment că printre posesorii armei nucleare se numără state imperialiste, aceasta făcînd să planeze pericolul izbucnirii unui război atomic nimicitor. Singura cale de îndepărtare a primejdiei atomice este interzicerea și desființarea definitivă a armelor nucleare.

În acest sens, cred că, ratificînd tratatul, Consiliul de Stat să recomande guvernului intensificarea activității în direcția realizării de noi măsuri pe calea lichidării armelor nucleare, pe calea dezarmării atomice. În mod deosebit recomandăm guvernului ca în activitatea pe care reprezentanții României o depun în cadrul Comitetului pentru dezarmare de la Geneva, să acționeze cu toată fermitatea în direcția dezarmării generale, a realizării de pași concreți spre lichidarea armelor atomice. Acest comitet nu trebuie să se limiteze numai la declarații generale — care nu au adus practic aproape nimic pozitiv — ci să pună pe prim plan, în mod concret, interzicerea armelor nucleare și a folosirii lor.

Cu aceste observații și recomandări propun să acceptăm ratificarea tratatului.

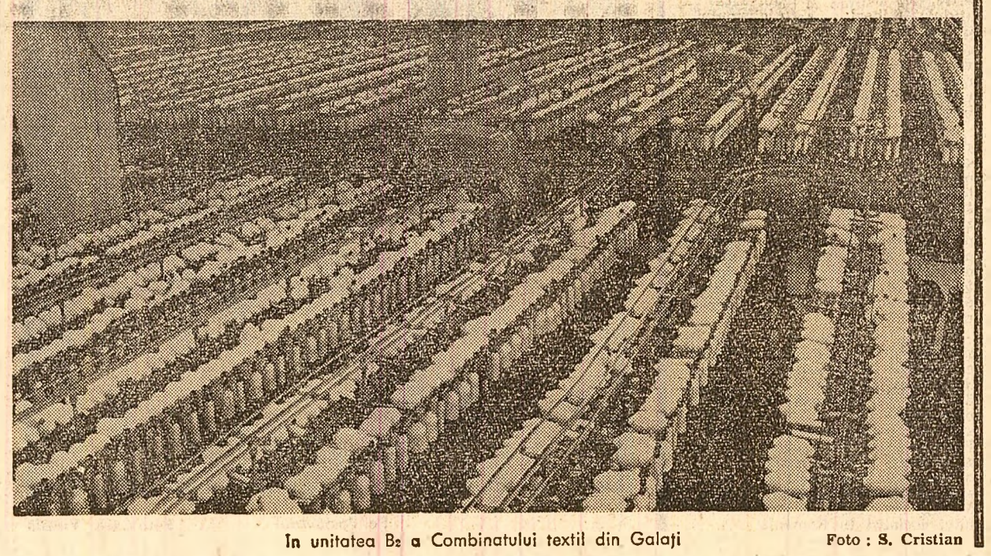

În unitatea B₂ a Combinatului textil din Galați — Foto : S. Cristian

CARGOUL FRIGORIFIC
Premieră navală la Turnu Severin

De la Șantierul naval din Turnu Severin a plecat pe Dunăre, spre Marea Neagră, în cursă de probă, un cargou frigorific de 2 000 tone. Noul cargou maritim se distinge printr-un înalt grad de tehnicitate și automatizare.

— Cargoul care a pornit în cursa de probă pe mare — precizează **Ilie Pielaru,** inginer șef al Șantierului naval — face parte dintr-o serie de 12 asemenea nave, ce vor fi livrate la export, în R.P. Polonă. Acest tip de navă constituie o premieră în țara noastră, reprezentînd, prin caracteristicile sale, o performanță tehnică.

Nava are lungimea de 86 metri, lățimea de 12,4 metri și capacitatea celor frigorifice de 400 metri cubi. Temperatura se reglează și se controlează automat între plus 4 și minus 18 grade C. În ceea ce privește viteza de deplasare a cargoului, el atinge 14,3 mile marine pe oră și se încadrează în vitezele economice ale navelor similare. O dată cu realizarea prototipului de cargou, șantierul severinean a asimilat și construcția suprastructurilor din aliaje de aluminiu sudate, ceea ce reprezintă, de asemenea, o premieră pe țară.

— Este o realizare cu care ne mîndrim — a adăugat tov. **Ioan S. Popescu,** secretarul comitetului de partid de la Șantierul naval. Recent, am fost vizitați de către directorii societăților de clasificare a navelor din Polonia și Norvegia, care au dat calificativul „foarte bine" acestui cargou, apreciind că nu este cu nimic mai prejos față de nivelul european al construcțiilor de acest gen.

Constantin COTOȘPAN

„Scrieți în condică, directorul tot nu citește!"

— Vă rog, 200 de grame de costiță.

Vînzătoarea taie repede bucata și, tot atît de grăbită, o aruncă pe cîntar.

— Fiți amabilă — intervine cumpărătorul — tăiați-o felii...

— Ce vorbești, domnule ? Nu vrei să ți-o bag și-n gură ?

Ce-ați face dacă ați fi cumpărător și vi s-ar întîmpla să fiți într-o asemenea situație ? Ați cere imediat „caietul de sugestii și sesizări" și ați reclama atitudinea nepoliticoasă a respectivei vînzătoare. După care firește, ați aștepta să vi se comunice „în termen de 48 de ore" — cum scrie pe coperta caietului — măsurile luate. Exact așa a procedat și cumpărătorul în cauză la „Alimentara" de pe Calea Griviței nr. 397, unde a avut loc „dialogul" de mai sus. Aflăm, din același caiet, sub semnătura șefului de unitate, că „i s-a atras atenția tovarășei vînzătoare să nu mai fie nervoasă în relațiile cu cumpărătorii". Scurt, cuprinzător și... ineficient !

Întîmplarea de mai sus aduce în discuție o problemă de cea mai stringentă actualitate : **sînt sau nu caietele de sugestii și sesizări un instrument de lucru, un instrument de cunoaștere și valorificare a sugestiilor și observațiilor pe care cumpărătorii le adresează comerțului ?** Într-un ordin al M.C.I. (ordinul 414 din 1968), care a readus condicile în magazine ca un mijloc de comunicare mai directă și mai eficientă cu publicul, se spune că acest sistem de valorificare și rezolvare a sugestiilor și sesizărilor va contribui la întărirea răspunderii și prestigiului șefilor de unitate, care vor cunoaște direct doleanțele și sesizările cumpărătorilor privind atît aprovizionarea, cît și deservirea în magazin, va duce — ne asigură același ordin — la rezolvarea propunerilor și reclamațiilor făcute de cumpărători, precum și (mai ales — am zice noi !) la informarea organelor de control asupra nemulțumirilor formulate într-un moment sau altul.

Observăm deci că aceste caiete de „sugestii și reclamații" sînt învestite cu un rol deosebit de important în relațiile comerț-public. O măsură pe care cumpărătorii au luat-o în serios și-și exercită dreptul de a sesiza comerțului defecțiunile de aprovizionare și deservire. Tehnica acestui dialog cu organele comerciale e simplă. Cetățeanul notează în caietul de sesizări, însemnarea e citită de responsabilul unității, care are obligația de a scrie pe verso (în 48 de ore) ce măsuri efective a luat. Dacă rezolvarea problemei îl depășește, înaintează conducerii întreprinderii comerciale un rezumat al sesizării, pe care aceasta trebuie să o soluționeze și să răspundă în scris cetățeanului (în 15 zile). Dar pe cumpărător nu-l interesează, în primul rînd, dacă i s-a răspuns sau nu, ci dacă, după ce a semnalat neajunsul, cînd merge a doua oară în magazin, constată că măsurile au înlăturat viciile din activitatea comercială, că marfa dorită se află în magazin, că obiectivul real al sesizării sale a fost recepționat.

Să vizităm, spre edificare — în paralel — mai multe magazine din București și Oradea. Grupate pe categorii de probleme, sugestiile și sesizările cumpărătorilor, în cele 30 de magazine și unități vizitate, pot fi împărțite astfel : **50 la sută probleme de aprovizionare, 30 la sută de deservire, 20 la sută aspecte privind curățenia sau diverse.** Așadar, exact acele capitole în care comerțul este solicitat, de multă vreme, să se perfecționeze !

Să derulăm acum „filmul" raidului nostru :

...Complexul alimentar nr. 5 Drumul Taberei. Cumpărătorii sesizează aproape zilnic anumite nemulțumiri cu care vin în contact în acest magazin. Probleme privind aprovizionarea (cu pîine, conserve, brînză etc.) și deservirea (aglomerația mai mult sau mai puțin justificată în unele zile) sînt curent înscrise în condică. În multe cazuri (e adevărat, nu în toate) cumpărătorii constată — spre meritul responsabilului de aici — că răspunsurile pe care le așteaptă la sesizările făcute le găsesc nu numai în condică, ci, în primul rînd, în rafturile magazinului, în îmbunătățirea sistemului de deservire.

— Așa ar trebui să privească „dialogul" cumpărător-comerț toți șefii de magazine — remarcă însoțitorul nostru, tovarășul Popescu de la Inspectoratul comercial al consiliului popular municipal.

Așa ar trebui — afirmăm și noi, și miile de cumpărători.

Investigațiile noastre pe teren duc însă la următoarea constatare : una se spune în ordinul ministerului și alta se face în unitățile comerciale. În timp ce de la cumpărători (și demonstrația se poate face ușor aproape în fiecare magazin) pornesc spre șefii de unități și organizații comerciale zeci de sugestii și sesizări bazate pe fapte reale, controlabile și, de foarte multe ori, soluționabile pe loc, răspunsurile în sens invers — spre cumpărător — ori sînt formale (ca să nu se zică că nu s-a răspuns !), ori „mor" pur și simplu prin nu se știe care birou al organizației comerciale tutelare. Cetățeanul scrie nemulțumirea în condică. Ceea ce-l interesează pe el nu este „tehnica" colectării sesizării. Pe el îl interesează ca **problema semnalată** să fie rezolvată. Or, după cîte relatăm mai sus — și vom apela și la alte exemple — modalitatea de rezolvare se limitează de cele mai multe ori la înscrierea unui răspuns formal în condică (de tipul „am sesizat serviciul comercial") și nu la măsuri efective, imediate, pentru rezolvarea deficienței semnalate în aprovizionare sau în rețeaua de deservire. Normal este ca cei ce controlează sesizările cumpărătorilor — șefii de unitate, merceologii, inspectorii etc, etc. — **să vadă și să urmărească** nu punerea unei rezoluții „magice" pe un colț de hîrtie, **ci ce măsuri s-au luat** (sau să le ia pe loc) pentru îndreptarea situației semnalate de cumpărători.

În nici una din cele 20 de unități comerciale vizitate (citățm cîteva : unitățile O.C.L. „Confecția" și „Încălțămintea" de pe Lipscani, „Alimentara" din Piața „1 Mai" — sectorul 8, Complexul alimentar din B-dul Muncii 170 — sectorul 3, Complexul alimentar nr. 9 — sectorul 4, etc, etc), conducerile organizațiilor comerciale n-au găsit cu cale să analizeze sesizările făcute de cumpărători.

Dar să aruncăm pentru cîteva minute privirea și în „caietele de sugestii" ale celui mai mare magazin al țării — Victoria. În dreptul a numeroase sesizări (predomină cele referitoare la aprovizionare), am întîlnit deseori răspunsuri de genul : „Se va face aprovizionarea", „Se va urmări", „Se va lua măsuri" etc. Ce înseamnă, de fapt, aceste răspunsuri ? Nimic altceva decît o modalitate de a scăpa de cumpărător, de a-l „lămuri" să nu mai vină cu sesizări, de a-l descuraja să mai folosească caietul de sugestii și sesizări.

Constantin PRIESCU
George POPESCU

(Continuare în pag. a II-a)

Președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, a primit pe vicepreședintele Consiliului de Miniștri al R. P. Polone, Marian Olewinski

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, a primit, vineri la amiază, pe vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Polone, Marian Olewinski, președintele părții poloneze la lucrările celei de-a VIII-a sesiuni a Comisiei guvernamentale româno-polone de colaborare economică.

Cu acest prilej au fost abordate probleme privind dezvoltarea și diversificarea colaborării și cooperării economice, științifice și tehnice dintre România și Polonia.

La întrevedere, care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, prietenească, a participat Janos Fazekas, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.

A fost prezent Jaromir Ocheduszko, ambasadorul R.P. Polone la București. (Agerpres)

Telegramă

Tovarășului LUBOMIR STROUGAL

Președintele guvernului Republicii Socialiste Cehoslovace

PRAGA

În numele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România și al meu personal, vă adresez felicitări cu prilejul numirii dv. în funcția de președinte al guvernului Republicii Socialiste Cehoslovace și urări de succes în îndeplinirea misiunii de înaltă răspundere ce v-a fost încredințată.

Folosesc această ocazie pentru a-mi exprima convingerea că relațiile de prietenie tradițională și colaborare multilaterală dintre România și Cehoslovacia se vor dezvolta continuu, spre binele popoarelor țărilor noastre, al cauzei socialismului și păcii.

ION GHEORGHE MAURER
Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România

FAPTUL DIVERS

Un act incredibil

Anul trecut, prin mai, cetățenii Ploieștiului au aflat cu indignare despre o pruncucidere. În pîrîul Dîmbu, de la marginea orașului, se descoperise cadavrul unui nou născut. Organul județean de miliție a pornit cercetări pentru a descoperi pe femeia criminală. După luni de investigații, echipa de anchetă condusă de căpitanul Emil Lupu a reușit, cu sprijinul cetățenilor din cartier, s-o identifice. Este Elena Toma din strada Grivița Roșie nr. 25 Ploiești. În fața probelor, ea a mărturisit că după ce a dat naștere pruncului, l-a ucis și apoi l-a aruncat în pîrîu. Curînd va apare în fața instanței din municipiul Ploiești, unde i se va hotărî pedeapsa pentru odioasa faptă.

Clubul a fost făcut mat

De cîtva timp, din inițiativa clubului Progresul din Capitală, pe strada Lipscani, s-a înființat un club de șah. Inițiativă salutară. Iată însă că, de la o vreme, profilul clubului este pe cale să se transforme. Se joacă tot șah și remi, ca mai înainte, dar... pe bani. La pariu : atît și — atît. Cine dă mat, ia banii. După cum vedeți, „competiția" aceasta nu are nimic comun cu principiile unui club sportiv. Este de datoria conducerii clubului să analizeze cu atenție comportarea unor așa-ziși „șahiști". Și dacă e cazul (și este !) să efectueze cît mai grabnic... rocada. Partida trebuie cîștigată.

Vînătoare tragică

Instruirea personalului care participă la vînători este o îndatorire principală a celor ce organizează astfel de acțiuni. Orice neglijență poate avea consecințe fatale. Ca în întîmplarea pe care v-o relatăm : zilele trecute cîțiva amatori de vînat au organizat o vînătoare de mistreți pe raza ocolului silvic Sînmartin (Harghita). La un moment dat, un mistreț bătrîn de circa 300 kg., urmărit de cîini de vînătoare, l-a atacat pe Petru Tala care i-a ieșit înainte ignorînd pericolul pe care-l reprezintă mistreții răniți. Mistrețul l-a doborît și i-a sfîșiat mușchii de la picioare, fapt care i-a cauzat moartea. Concluziile se desprind de la sine.

Ruinele de la Pucioasa

Arheologi pasionați, edilii orașului Pucioasa s-au gîndit că n-ar strica să-și construiască niște „ruine" proprii. Ideea datează cam de doi ani cînd, în localitate, a început construcția unei.. săli de nunți. Abia după începerea lucrărilor și-au dat seama constructorii că respectiva clădire — situată într-un loc impropriu — n-avea nici o perspectivă, așa că au lăsat-o baltă. Însă temelia apucase să se ridice binișor, astfel că acum există, pe terenul cu pricina, niște ziduri de toată frumusețea — care pe deasupra au mai costat și o grămadă de bani ! Probabil că, fiind vorba despre o sală de nunți, gospodarii orașului au luat-o în... joacă. Dar cine a intrat în horă, e musai să plătească daunele. Adică, să joace pînă la capăt.

L-au pus la punct

Deunăzi, plutonierul Neacșu Caicaș din cadrul Inspectoratului județean Brăila, în timpul orelor de serviciu a intrat într-un local împreună cu doi indivizi (Avram Oprea și Nicolae Nedelcu), cunoscuți clienți ai miliției, cu antecedente penale. Ciudată companie pentru un lucrător de miliție ! Tustrei au făcut un chef de s-au cutremurat pereții. După această ispravă, nu s-au potolit. Vrînd să le arate cine este el, milițianul a scos revolverul și a tras cîteva focuri. Este lesne de înțeles ce panică a produs. Cîțiva lucrători de miliție au sosit grabnic la fața locului, arestîndu-l. La propunerea inspectoratului județean, el a fost scos din funcție și deferit organelor de justiție. Foarte bine, indivizi cu astfel de manifestări nu au ce căuta în cadrul miliției.

Rubrică redactată de :
Ștefan ZIDĂRIȚĂ
Gheorghe POPESCU
cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

„Vlăstarul vechii rădăcini socialiste"

de dr. Augustin DEAC
director adjunct al Institutului de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R.

În istoria mișcării muncitorești și, în general, în istoria țării, reconstituirea în urmă cu 60 de ani a partidului muncitorilor se înscrie ca un eveniment de o importanță deosebită. Prin reînchegarea mișcării socialiste într-un partid politic, proletariatul român a reluat pe un plan superior lupta politică, începută încă din secolul trecut, pentru realizarea sarcinilor sale istorice. Referindu-se la importanța refacerii partidului muncitorilor, organul oficial al mișcării muncitorești de atunci sublinia că partidul *„va tăia o brazdă nouă în viața noastră pe toate tărîmurile... prin concentrarea noastră în partid politic... forțele noastre se vor îndrepta în această direcție cu toată atenția și puterea unei organizații politice"*.

★

Apărută pe scena istoriei din a doua jumătate a secolului trecut, mișcarea muncitorească din România și-a creat, încă în 1893, propriul ei partid — Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România — care prin activitatea sa a contribuit la afirmarea mai puternică a proletariatului în viața social-politică a țării, la mai larga răspîndire a ideilor marxiste, la creșterea conștiinței politice a clasei muncitoare și dezvoltarea luptelor sociale. După cum se știe, caracterul eterogen al acestui partid, existența în conducerea sa a unor elemente nelegate de clasa muncitoare, inconsecvente din punct de vedere politic și ideologic, au determinat, spre sfîrșitul secolului al XIX-lea, dezorganizarea sa.

Acest fenomen negativ, de pe urma căruia mișcarea muncitorească s-a resimțit puternic, a constituit un pretext pentru ideologii claselor dominante de a „argumenta", în fel și chip, „neviabilitatea" în țara noastră a unui partid socialist, de a relua vechi aprecieri, de mult spulberate de socialiștii români, cu privire la caracterul de „plantă exotică" pe care l-ar avea ideile socialismului pe pămîntul României.

Partea înaintată a proletariatului, militanți revoluționari ca Ioan C. Frimu, Ștefan Gheorghiu, Alecu Constantinescu, M. Gh. Bujor și mulți alții au ținut însă mereu sus steagul roșu, ducînd mai departe lupta împotriva claselor exploatatoare, militînd pentru apărarea intereselor celor exploatați și asupriți, dovedind că mișcarea muncitorească izvorăște din realitățile social-economice și politice ale țării noastre, întruchipează noul în viața socială și ca atare reprezintă un fenomen viabil, care se va dezvolta și afirma tot mai puternic.

Într-adevăr, perioada de început a noului veac a cunoscut o **puternică creștere a proletariatului industrial** — rezultat inerent al dezvoltării capitaliste. Numai în decurs de 15 ani (1900—1915), numărul muncitorilor a sporit cu 50 la sută. Din nevoia proletariatului de a se organiza în luptă, pentru a obține condiții mai bune de trai, s-au dezvoltat puternic **sindicatele**, constituite pe principiul luptei de clasă. La rîndul lor, sindicatele au constituit un factor de intensificare a luptelor muncitorești. Primul deceniu al secolului a înregistrat nenumărate greve în toate ramurile de producție, în care revendicările economice se împleteau cu lupta politică împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru drepturi și libertăți democratice.

În aceste împrejurări, reconstituirea partidului muncitoresc, ca forță în măsură să reprezinte și să promoveze în arena luptei politice interesele proletariatului, a devenit o **necesitate ineluctabilă**, pentru care existau **toate condițiile — atît obiective**, cît și **subiective**. Crearea cercurilor socialiste „România muncitoare" în anii 1902—1903 și consolidarea lor în anii avîntului revoluționar 1905—1907, unificarea mișcării sindicale prin crearea în 1906 a Comisiei generale a sindicatelor, conferințele socialiste și sindicale, reluarea legăturilor cu mișcarea muncitorească internațională prin participarea la Congresul de la Stuttgart al Internaționalei a II-a, au constituit tot atîtea trepte spre atingerea acestui țel — consecvent urmărit de militanții revoluționari.

Un rol deosebit în refacerea partidului muncitoresc l-a avut **activitatea ideologică**, intens desfășurată de socialiștii români. Organele socialiste de presă, în primul rînd gazeta „România muncitoare" iar din 1907 și „Viitorul Social", au continuat să popularizeze operele fundamentale ale lui Marx și Engels și mai tîrziu scrieri ale lui Lenin. O dată cu aceasta, socialiștii români căutau să analizeze, în spiritul marxismului, principalele probleme ale societății românești și să stabilească, pe această bază, perspectivele și sarcinile concrete ale luptei clasei muncitoare. Răsfoind publicațiile socialiste ale vremii, impresionează și astăzi forța lor polemică împotriva curentelor burgheze, reacționare, care negau existența în România a condițiilor obiective pentru dezvoltarea mișcării socialiste. Cu o solidă și bogată argumentație, inspirată din realitățile țării, **militanții socialiști demonstrau că lupta proletariatului român avea deplin temei și sorți de izbîndă în România, iar pentru ca această izbîndă să fie asigurată, se impunea, ca o condiție esențială, refacerea partidului muncitoresc.**

„Multe ramuri industriale importante s-au înființat în ultimii ani — se arăta într-un studiu apărut în „Viitorul social" din 1908. *Au apărut filaturile de bumbac din București și din Iași, fabrici de sticlărie în fostele județe Mehedinți și Botoșani, un șir întreg de uzine metalurgice în Ploiești, București, Galați, Craiova, fabrici de cherestea ca aceea de la Curtea de Argeș"*. Creșterea numărului muncitorilor industriali, condițiile vitrege în care trăiesc masele muncitoare — conchidea studiul — îl fac *„și pe cel mai orb ca să vadă că socialismul își are locul lui în România"*.

Referindu-se la viabilitatea mișcării socialiste, „România muncitoare" scria în 1905 : *„Socialismul nu moare și nu poate muri, fiindcă nici suferința nu moare. Copil al poporului și al suferinței, el în chip fatal trebuie să răsară. E la noi suferință ? Avem popor, adică un proletariat de la oraș și unul de la țară ? Dacă aceste două elemente sînt, socialismul nu poate să nu-și facă apariția nu din nou, oricît ar fi fost socotit ca mort și îngropat..."*.

În acțiunea de refacere a partidului politic al clasei muncitoare, militanții revoluționari au combătut cu fermitate și tendințele care s-au manifestat în mișcarea muncitorească de a minimaliza rolul mișcării politice față de cea sindicală. Luînd poziție în această problemă, fruntași ai mișcării noastre muncitorești au dovedit o **înțelegere clară a raportului dintre aceste mișcări, a rolului luptei politice, ca și al partidului politic al clasei muncitoare, ca factori decisivi ai eliberării ei.**

Astfel C. Racovski, arătînd că, după dezorganizarea vremelnică a P.S.D.M.R., s-a dat prioritate înființării și consolidării sindicatelor, releva că acestea, îndeobște, se limitează la apărarea intereselor economice și profesionale ale muncitorilor. Or, lupta pentru eliberarea proletariatului trebuia îndreptată *„împotriva tuturor instituțiunilor politice..."*. O astfel de luptă nu poate să fie dusă cu succes *„decît prin formarea Partidului social-democrat al muncitorilor din România, care va avea de scop... de a duce la îndeplinirea idealului clasei muncitoare..."*

Pași hotărîți în direcția refacerii partidului muncitorilor s-au făcut la cea de-a doua Conferință a sindicatelor și cercurilor socialiste, ținută după marea răscoală a țăranilor din 1907, în condițiile intensificării terorii și a măsurilor represive împotriva maselor muncitoare. În dezbaterile acestei conferințe, s-a conturat necesitatea de a se da mișcării socialiste propriu-zise **un program politic bine definit**. Totodată, s-a hotărît ca cercurile socialiste, ce ființau în multe orașe ale țării, să formeze împreună *„o uniune al cărei program și statut vor fi elaborate de o comisiune aleasă anume pentru acest scop"*. La cea de-a treia conferință a mișcării sindicale și socialiste (ianuarie 1908) au fost adoptate **Statutele Uniunii socialiste**, — act prin care — după cum se arăta în cuvîntarea de încheiere a lucrărilor conferinței, *„se cheamă la viața politică a țării un nou partid. Apariția partidului nostru va însemna o viață nouă pentru muncitori"*.

Reconstituirea partidului muncitoresc a devenit fapt împlinit la Congresul ținut în Capitală în zilele de 31 ianuarie, 1 și 2 februarie 1910. La Congres au luat parte cei mai reprezentativi militanți ai mișcării socialiste și sindicale din țara noastră. Printre aceștia amintim pe I. C. Frimu, Dumitru Marinescu, Alecu Constantinescu, Mihail Gh. Bujor, N. D. Cocea, Ottoi Călin, Ecaterina Arbore, Gheorghe Cristescu și alții. În sală a fost prezent, de asemenea, veteranul mișcării socialiste, teoreticianul marxist, Constantin Dobrogeanu-Gherea. De menționat că pe cei mai mulți dintre acești fruntași ai mișcării noastre muncitorești îi vom întîlni din nou peste 11 ani, după o activitate revoluționară asiduă, pregătind și participînd la congresul de creare a partidului revoluționar marxist-leninist, al clasei muncitoare din România, Partidul Comunist Român.

În centrul lucrărilor congresului s-a aflat dezbaterea și adoptarea programului și statutului partidului. Analizînd aceste documente, și comparîndu-le cu documentele programatice ale vechiului partid muncitoresc — P.S.D.M.R. — se poate aprecia că Congresul din 1910 a reușit să analizeze mai profund, în lumina socialismului științific, realitățile concrete ale României, emițînd multe aprecieri judicioase, conturînd în spirit realist sarcinile — imediate și de perspectivă — ale proletariatului.

Astfel, **Congresul a apreciat în mod just etapa în care se afla România la acest început de secol**, ca etapa de dezvoltare a capitalismului — în care relațiile capitaliste se îmbinau cu puternice rămășițe feudale și iobăgiste.

În programul partidului, adoptat de congres, se arăta că *„Partidul social-democrat din România se inspiră din ideile socialismului științific și din principiile de program și tactică elaborate de congresele socialiste internaționale. El urmărește desființarea exploatării muncii sub orice formă și înlocuirea ei prin socializarea mijloacelor de producție... În acest scop, Partidul Social Democrat vrea să cucerească puterea guvernamentală ca unul din mijloacele de prefacere socială"*.

Întrucît, spre deosebire de toate partidele burgheze, P.S.D. luptă *„pentru completa prefacere a societății"* — conchidea programul — el *„este un partid revoluționar"*.

Este remarcabil faptul că programul, relevînd caracterul **de clasă** al P.S.D., ca partid al proletariatului, a pus în lumină și rolul său ca partid **„național și democrat în înțelesul cel mai adînc al cuvîntului"**, adică de exponent și apărător al intereselor tuturor claselor oprimate ale națiunii.

„Cînd cerem deci îmbunătățiri și reforme — arăta la congres Mihail Gh. Bujor — *noi luptăm nu numai pentru realizarea intereselor unei clase, ci luptăm pentru țara întreagă — pentru întărirea națională. Socialismul este cu atît mai puternic cu cît n-are în vedere interesele unei singure clase, cu cît are în vedere o iubire mai largă de oameni."*

În același timp, congresul a vădit o clară înțelegere a sarcinilor internaționaliste ale partidului. Solidaritatea internaționalistă este vitală pentru triumful socialismului — se arăta în aceeași cuvîntare. De aceea partidul muncitorilor așează principiile internaționalismului la temelia activității sale. Dar internaționalismul nu înseamnă distrugerea națiunilor. *„Noi voim independența fiecărei națiuni, căci altfel nici nu s-ar putea stabili adevăratele legături frățești între popoare, în care fiecare națiune să aducă prinosul spre progres"*.

Programul înscria un număr de revendicări concrete — unele cu caracter general-democratic (votul universal, egalitatea în drepturi a femeilor, impozit direct, proporțional și progresiv, laicizarea învățămîntului etc.) — altele privind îmbunătățirea situației clasei muncitoare (ziua de muncă de 8 ore, legislație ocrotitoare etc.).

Amploarea deosebită pe care au căpătat-o în anii următori luptele muncitorești, afirmarea tot mai viguroasă a proletariatului ca forță socială cea mai înaintată, consecvent revoluționară, a societății românești, și în același timp ca detașament activ al mișcării muncitorești internaționale, ilustrează însemnătatea deosebită, profunda înrîurire pozitivă pe care a avut-o reînființarea partidului socialist. **„vlăstar al vechii rădăcini socialiste"**, cum s-a intitulat el însuși.

Partidul socialist a manifestat însă și o serie de limite, atît în politica sa, în modul de abordare și interpretare a unor probleme importante ale dezvoltării societății românești, cît și în activitatea practică, organizatorică — limite generate de propriile slăbiciuni, de insuficiența experiență și maturizare ideologică, precum și de influența teoriilor reformiste și a practicilor oportuniste predominante în cadrul Internaționalei a II-a.

Tocmai de aceea el avea să fie transformat, un deceniu mai tîrziu, ca rezultat al experienței dobîndite de proletariat în focul marilor lupte de clasă din perioada 1918—1920, în partidul de tip nou, marxist-leninist al clasei muncitoare din România, Partidul Comunist Român, care avea să conducă poporul român la înfăptuirea celor mai înalte năzuințe ale sale de libertate, dreptate socială și o viață mai bună, la triumful idealului socialist în România.

60 DE ANI DE LA REFACEREA PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT DIN ROMÂNIA

Deschiderea Casei de cultură „Friedrich Schiller"

În Capitală a avut loc vineri seara festivitatea deschiderii casei de cultură „Friedrich Schiller".

La manifestare au participat Ion Moraru, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Adalbert Millitz, secretar al Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană din România, reprezentanți ai Consiliului popular al municipiului București, oameni de știință, artă și cultură, ziariști, un numeros public.

După cuvîntul de deschidere rostit de prof. dr. Virgil Brădățeanu, președintele Comitetului pentru cultură și artă al municipiului București, au rostit scurte cuvîntări prof. Ion Borca, vicepreședinte al Consiliului popular al municipiului București, și scriitorul Claus Stephani, membru al Consiliului de conducere al Casei de cultură, care au reliefat importanța acestui nou edificiu de cultură în viața spirituală a Capitalei.

A urmat apoi un program literar-muzical, la care și-au dat concursul poetul Marin Sorescu, actorii Eva Pătrășcanu și Val Săndulescu, studentul Reimundt Binder și cîntărețiii Emilia Petrescu și Bogdan Pancu.

Programul a cuprins versuri din lirica românească și germană, clasică și contemporană și piese muzicale românești și germane.

(Agerpres)

„SCRIEȚI ÎN CONDICĂ, DIRECTORUL TOT NU CITEȘTE!"

(Urmare din pag. I)

nit un răspuns multiplicat în tot atîtea exemplare cîte sesizări sînt : „am sesizat serviciul comercial".

Am trecut și pragul a 10 magazine din Oradea, însoțiți de inspectorul șef al județului. Surpriză ! Asistăm parcă la un „transplant" al fenomenului în rețeaua comercială orădeană. Situația e identică cu cea din Capitală : atît statistic cît și în ce privește modul de rezolvare a cererilor și sesizărilor cumpărătorilor. Să exemplificăm.

Unica sesizare înscrisă în caietul magazinului „Turist" indică (de fapt indica încă de la 9 decembrie !) dezasortarea de numere la banalele maiouri bărbătești.

Ce trebuia să facă acel responsabil ? În momentul în care a fost sesizat de cumpărător, a doua zi cel mai tîrziu, să se adreseze depozitului și să insiste pînă la aducerea în magazin a acelui produs. Dar el n-a catadixit nici măcar să citească cele două rînduri ale cumpărătorului, darmite să ia măsuri. Dacă nu se citesc condicile în care cetățenii sesizează, dacă nu se rezolvă aceste sesizări, dacă nici măcar nu se notează un răspuns „oarecare", atunci ce sînt aceste „condici" — documente pentru posteritate ?

„Lipsesc bin magazin ciorapi numerele 23, 24, 25" — notează în caiet un cumpărător la Unitatea nr. 35. „Sînt deficitare", răspunde cu seninătate. De cînd asemenea sortimente (la care mai pot fi adăugate și altele ca : ghete de copii nr. 13 și 14) sînt deficitare ? Evident, nu este decît o portiță spre formalism, deschisă în mod intenționat pentru a ascunde adevărata origine a defecțiunilor — proasta aprovizionare, care duce la dezasortarea fondului de marfă din rețea. Dar toate acestea par a nu preocupa pe cei în drept. Prin magazin s-au perindat numeroși inspectori comerciali, merceologi etc., toți au constatat că s-a răspuns. Și cu aceasta și-au umplut inimile de bucurie, zicîndu-și : „uite ce bine lucrează oamenii noștri !" Dar ce fel de rezolvare este asta, cînd în loc de marfă se oferă cumpărătorului false explicații ?

Continuăm investigațiile și în cîteva unități de alimentație publică și alimentare. Cercetăm „caietele" unităților. La unitatea 160, de pildă, sesizării că vînzătoarele dau lipsă la cîntar i se răspunde : „Le-am făcut observație ca pe viitor să acorde mai multă atenție cîntarului". Ce se poate spune ? Avem în față un exemplu tipic de înșelare a cumpărătorilor, „ciupitul" la cîntar, iar responsabilul... face observație ! La „Gospodina" — 10 sesizări, toate critice, sînt nerezolvate (probabil și necitite) încă din luna octombrie 1969.

...Ne aflăm în biroul directorului T.A.P.L. Oradea. În loc de altceva, tovarășul Melentie Suciu ne ține o adevărată prelegere. „Cea mai mare parte a sesizărilor — începe tovarășul director — ne sînt de un real folos și contribuie efectiv la îmbunătățirea activității noastre. Șefii de restaurante și merceologii care răspund de unități, ca și conducerea trustului urmăresc permanent modul de rezolvare...

— Cum explicați atunci situațiile întîlnite de noi în unități ? — îi întrebăm. Omul face o pauză (poate pentru a-și mai aduce aminte vreun aliniat din instrucțiuni), după care adaugă : „Nu înțeleg de ce nu rezolvă corespunzător sesizările cumpărătorilor. Am dat indicații subalternilor".

Dar dv., tovarășe director, cum controlați ? De vreme ce există un instrument de cunoaștere a opiniei cumpărătorului, nu este normal ca orice control care se face în magazin să-și îndrepte în primul rînd atenția asupra sesizărilor cumpărătorilor?

Ignorarea acestor rezerve potențiale de cunoaștere a structurii cererii și a deficiențelor ivite la un moment dat în activitatea comercială reflectă nu numai lipsa de considerație față de cumpărători, ci este și un act acomercial un act care îngreunează adaptarea la fenomenele pieței, la cererea reală. Privind lucrurile pe plan mai larg, ea contravine însuși principiului care guvernează întreaga activitate în statul nostru, activitate care situează la loc de frunte dialogul viu, permanent, fructuos între cetățeni și toate verigile aparatului de stat și de partid.

„Cumpărători, sugestiile și sesizările dv sînt un prețios ajutor în munca noastră" — scrie cu litere de-o schioapă pe afișele ce se găsesc în toate magazinele. Cum, în ce fel, de vreme ce ele rămîn între coperțile caietelor (de cele mai multe ori fără a mai fi citite) ? Cum, în ce fel, cînd pentru valorificarea lor se emit ordine, instrucțiuni, circulare, dar toate rămîn în birourile organizațiilor comerciale, ale direcțiilor comerciale județene ori ale inspecției?

Ceea ce e surprinzător e faptul că organismele comerțului și-au creat un instrument, care se vrea ascuțit, de cunoaștere a cererii, a preferințelor și nemulțumirilor publicului și — culmea ! — ele sînt primele care-i tocesc ascuțișul, care-l transformă într-un sistem „epistolar" formal, ce nu servește nici cumpărătorului și nici comerțului Încheiem, deci, afirmînd nu este totul să creezi un sistem de sondare a gustului cumpărătorului, ci totul este să știi și să vrei să lucrezi cu el în mod eficient.

Pe Postăvarul — Foto : Gh. Vințilă

Cum te poți îmbogăți peste noapte

foileton de Nicuță TĂNASE

Am intrat în județul Olt călare pe o bicicletă cu ghidonul pe dreapta. Și a doua zi ieșeam din județul Olt mînînd de la spate 93 de capete de bovine (capetele de bovine cu picioare și cu anexe cu tot), 240 capete porcine (porcinele la fel ca în paranteza de mai sus), cîteva care încărcate cu bucăți cu vin și multe alte care doldora de cereale. Grîu, porumb, orz...

Cum am trecut granița Oltului, chiar lîngă placarda ce delimitează județele, am dejugat. Am dat de mîncare la vite, am aprins un foc și am pus de-o mămăligă mai virtoasă. Cînd fierbea apa în tuci, mă uitam în el ca într-o oglindă și mă scuipam să nu mă deochi. Semănam cu Petru Rareș din perioada cînd făcea comerț cu pește.

Cînd a început să se lumineze, a venit la mine un paznic înarmat, care păzea un prun ce nu fusese cules la timp din motive obiective. Păzea prunul și vorbea în dialectul lui Amza Pelea :

— Unde fuseși cu... de unde le luași...

— Le-am furat de la olteni.

— Ei, ba pe dracu. Machea ! Nu zău, le furași ?

— Pe cinstea mea că le furai.

Cam pe la jumătatea discuției veni și un teleormănean. După ce vorbiră ei ce vorbiră în secret, întinseră amîndoi armele spre mine.

— Spune de unde ai toate astea ?

— N-am spus ? Le-am furat din județul Olt.

— Ăsta ori e nebun, ori face pe nebunul, mă adulară cei doi paznici încărcînd armele cu gloanțe de mistreț și întinzîndu-le și mai spre mine.

— Măi vericule, continuă unul din ei, ai ceva acte ?

— Păi, de ce să n-am. Uite aici, cu poză !

— Nu vere, asupra „bunurilor" pe care le...

— Nu v-am spus că le-am furat ?

— E nebun ! Mă mai lăudară ei și mă luară mai cu binișorul. De unde le-ai furat ?

— Notează unu cu teava puștii pe zăpadă. Vezi cîte sînt 628 400 kg porumb boabe. Le-am furat de la C.A.P. Vădastra... În celelalte care sînt 79 221 kg porumb știuleți Pe ăsta l-am furat de la ferma de stat Studina. De la C.A.P. Deveselu am furat doar 17 390 kg. grîu, iar de la C.A.P Brîncoveni — 6 293 kg... În carele alea am orz, 27 887 kg. De la C.A.P. Fălcoiu și C.A.P. Iancu Jianu le am.

— Nu ți-e rușine, măi tovarășe, să furi în halul ăsta ? În butoaiele alea ce ai ?

— Vin... vreți să-l gustați ?

— Ascultă, să nu încerci dumneata să ne mituiești pe noi. De unde ai vin, și ce cantitate ?

— Vreo 21 184 litri.

— Tot furat ?

— Dar sînt prost să cumpăr vin ? De la ferma viticolă „Iancu Jianu" am furat 13 346 litri vin și 2 201 litri pichet de vin...

— Da bicicleta din carul ăla, ce e cu ea ?

— Aia e a mea.

— Credeam că ai furat și bicicleta. Asta-ți mai lipsea Ți-o rechiziționăm Mărine, ia du-te tu... încalecă pe bicicleta aia și treci pe la „unitățile"... și spune-le că am prins un... care le-a furat și să vie aici, la fața locului să-și recunoască „obiectele" Eu rămîn să-l păzesc pe el. Auzi, tovarășe, dacă faci o mișcare pînă vine, ciur te fac... Urcă-te Mărine pe bicicletă și dă-i bătate, bagă cărbuni în pedale.

Omul cu arma m-a ținut în poziție cu mîinile în sus pînă ce trimisul a venit înapoi.

— Ne-a păcălit. Am dat pe la toate C.A.P.-urile și I.A.S.-urile, le-am povestit ce și cum și cică nu le lipsește nimic. De unde le-ai furat, tovarășu !

— Sînt om serios, eu nu mint.

— Da astea 93 de vite... da astea 240 de capete porcine.

— Nu sînt numai capete au și resturi.

— Nu ne lua pe noi cu amănuntul. De unde le ai ?

— De la C.A.P. Brîncoveni am furat 14 vaci cu lapte și 51 de tineret bovin... Nu vreți să bem niște lapte proaspăt ?

— Fără lapte. Cunoaștem noi problema. Purceii ?

— 89 i-am furat de la C.A.P. Brîncoveni, 41 de la ferma 1 Boianu, iar 67, ăștia mai mici, de la C.A.P. Fălcoiu.

— Dai în scris că i-ai furat de-acolo ?

— Dau.

— Ia mai ia, mă, o dată bicicleta și... verifică !

A luat bicicleta (cine o să-mi plătească uzajul, nu știu) și s-a întors tot dînd din umeri.

— E „diliu" omul. La toate C.A.P.-urile și I.A.S.-urile amintite de el (arăta spre mine, care mă apucasem să mestec mămăliga cu mîinile în sus) mi-a spus că nu le lipsește nimic. Mi-a arătat chiar inventarul scriptic și nescriptic, viu și mort... Nici o lipsă... De unde le-ai furat, tovarășe ? De unde ai furat avefea asta ? Că aici e valoare de 1 milion.

— 1 400 000... și ceva.

— Foarte bine că știi cifra exactă... Spune de unde...

— Eu am spus, dacă nu mă credeți...

— Hai mă Mărine să-l lăsăm în pace. Dacă n-a reclamat nimeni... Cu ăsta poate dăm și noi de dracu

Și cei doi paznici mă părăsiră cu regret în suflet. Bicicleta mea n-avea număr Îmi luau numărul de la bicicletă. N-am nici număr, nici cai la bicicletă.

P S Știu că și dumneavoastră ardeți de nerăbdare să aflați, totuși, de unde furasem eu „bunuri" în valoare de aproape un milion și jumătate De unde ? Chiar de la C.A.P.-urile și I.A.S.-urile amintite mai sus. Am întovărășit acum de curînd niște echipe de control inopinat, (Felicităm pe inițiatorii de la conducerea județului) care au descoperit „averile" astea neînregistrate în nici un fel de scripte. Deci pasibile oricînd pentru „făcut la stînga".

Eu, avînd bicicletă cu ghidonul pe dreapta, mă urcai pe șa și...

LA LOTO
Autoturisme la alegerea participantului și excursii peste hotare

Începînd de la 6 februarie 1970 se aplică **o nouă formulă tehnică la tragerile LOTO obișnuite.** Tragerea va consta dintr-o primă extragere de 9 numere diferite din 90, după care se vor extrage, în continuare, din cele 81 de numere rămase după efectuarea primei extrageri, alte 7 numere diferite. Participantul care joacă la ambele extrageri are dreptul de premiere fie la extragerea I de 9 numere, fie la cea de-a II-a, de 7 numere, fie la ambele extrageri la care se poate cîștiga cu 3 numere din toate cele 16 extrase. Taxa de participare este de 2 lei pentru prima extragere și de 5 lei pentru ambele extrageri. Participanții la sistemele obișnuite de joc LOTO PRONOSPORT se vor putea număra săptămînal printre cîștigătorii de autoturisme **„Dacia 1 100", „Moskvici 408" cu 4 faruri și radio, „Skoda 1 000 M.B."** (la alegerea participantului) și **excursii** de circa 15 zile în U.R.S.S., pe ruta București-Kiev-Soci, și în Cuba, de circa 14 zile. Se vor atribui, de asemenea, premii în numerar.

pagina economică

HOTĂRÎRI ALE CONSILIULUI DE MINIȘTRI

PRIVIND GENERALIZAREA EXPERIMENTĂRII NOULUI SISTEM DE SALARIZARE ȘI MAJORAREA SALARIILOR ÎN RAMURA CIRCULAȚIEI MĂRFURILOR, ÎN UNITĂȚILE TERITORIALE BANCARE, DE STATISTICĂ, ASIGURĂRI, ALE CASEI DE ECONOMII ȘI CONSEMNAȚIUNI ȘI LOTO-PRONOSPORT

Pe baza rezultatelor obținute într-un număr reprezentativ de întreprinderi și organizații comerciale, Consiliul de Miniștri a aprobat printr-o hotărîre generalizarea experimentării noului sistem de salarizare și majorarea salariilor, cu începere de la 1 februarie 1970, în toate unitățile din ramura circulației mărfurilor.

Conform prevederilor hotărîrii, salariile lucrătorilor din întreprinderile și organizațiile de comerț, alimentație publică și hoteliere, direcții comerciale, întreprinderi de contractări-achiziții, prestații, agenții de turism, unități de aprovizionare tehnico-materială, cantine și administrații de piețe, se majorează în medie cu 11 la sută; împreună cu majorarea salariilor mici efectuată în 1967 se asigură pe ansamblu o creștere medie de 14,8 la sută. De aceste sporuri ale salariilor beneficiază un număr de peste 420 000 lucrători, ale căror cîștiguri anuale vor fi mai mari cu circa 890 milioane lei față de cele realizate înainte de 1 august 1967.

În conformitate cu prevederile hotărîrii, personalul din rețeaua comercială este salarizat pe funcții cu niveluri de bază și trepte sau gradații. Pe trepte de salarizare este încadrat personalul operativ (vînzători, ospătari, bucătari etc.), care au sarcini similare cu ale muncitorilor, iar pe gradații personalul tehnico-administrativ și cel operativ cu sarcini asemănătoare — șef magazin, șef unitate din alimentația publică etc. Lucrătorii care desfac produse ce necesită o calificare mai ridicată — auto-moto, radio-televizoare, chimice, articole electrice, obiecte de artă și artizanat etc. — beneficiază de o salarizare mai mare cu 5 la sută față de cea prevăzută pentru celelalte mărfuri industriale.

O dată cu aceasta s-a făcut și o mai bună corelare a salariilor lucrătorilor din unitățile comerciale mari și cu profil complex cu salariile celor ce activează în întreprinderi importante din alte ramuri ale economiei naționale.

Ținînd seama de condițiile specifice foarte variate în care își desfășoară activitatea unitățile din circulația mărfurilor, se folosesc mai multe forme de salarizare care urmăresc legarea cît mai directă a cîștigurilor realizate de volumul mărfurilor desfăcute în condițiile unei deserviri corespunzătoare a cumpărătorilor.

Pentru asigurarea unei eficiențe sporite în aplicarea noului sistem de salarizare au fost elaborate normative corespunzătoare de personal și norme de deservire pentru personalul operativ, iar personalului tehnico-administrativ i s-au stabilit atribuții pe locuri de muncă și sarcini concrete pentru fiecare funcție.

În scopul stimulării personalului din ramura circulației mărfurilor pentru creșterea eficienței economice a fiecărei unități, hotărîrea prevede posibilitatea acordării de premii la sfîrșit de an din beneficiul realizat. Avînd în vedere rezultatele pozitive obținute prin aplicarea sistemului de recompense speciale salariaților din unitățile de pe litoral, se prevede menținerea acestor stimulente. Ca și în celelalte ramuri, salariații beneficiază, în raport cu activitatea neîntreruptă în aceeași unitate, de sporul de vechime de 5—10 la sută peste salariul tarifar.

Introducerea noului sistem de salarizare și majorarea salariilor reprezintă pentru toți lucrătorii din ramura circulației mărfurilor un nou și puternic stimulent pentru realizarea și depășirea planului de desfacere a mărfurilor, îmbunătățirea nivelului și structurii aprovizionării cu mărfuri a unităților, pentru sporirea cointeresării lor în ridicarea continuă a nivelului de deservire a populației.

★

Tot cu începere de la 1 februarie 1970 a fost aprobată, printr-o hotărîre a Consiliului de Miniștri, introducerea cu caracter experimental a noului sistem de salarizare și majorare a salariilor în unitățile teritoriale bancare, de statistică, C.E.C., ADAS și Loto-Pronosport.

Majorarea salariilor lucrătorilor din aceste sectoare este în medie de 9,3 la sută; împreună cu majorarea salariilor mici, care a avut loc în anul 1967, se asigură pe ansamblu o creștere medie de 11,1 la sută. De această majorare beneficiază un număr de aproximativ 35 000 de salariați, ale căror venituri anuale vor fi cu aproape 63 milioane lei mai mari decît cele obținute înainte de 1 august 1967.

La fel ca și în celelalte ramuri ale economiei, salariile personalului din aceste unități sînt stabilite pe funcții cu trepte pentru muncitori și cu gradații pentru personalul tehnico-administrativ, cîștigurile fiind nemijlocit legate de rezultatele obținute de unități și fiecare salariat în parte în îndeplinirea sarcinilor. Ținînd seama de rolul important pe care-l au lucrătorii din aceste activități în înfăptuirea prevederilor financiare ale Planului de Stat, prin noul sistem de salarizare se asigură o mai justă corelare a salariilor acestora cu ale celor ce muncesc în alte sectoare ale economiei avînd sarcini similare. Totodată, luîndu-se în considerare specificul activității unităților ADAS, C.E.C. și Loto-Pronosport, precum și rezultatele pozitive obținute în aplicarea unor forme de salarizare, s-a prevăzut menținerea în continuare a remunerării pe baze de cote procentuale în raport de încasări, tarife pe bază de încasări, sau pe lucrări etc.

Pentru stimularea creșterii eficienței economice a unităților din aceste domenii, se dă dreptul conducerilor lor de a acorda lucrătorilor premii anuale din beneficiile realizate. Salariații din aceste activități beneficiază, de asemenea, de sporul pentru vechime neîntreruptă în aceeași unitate și de alte stimulente.

Aplicarea noului sistem de salarizare și majorarea salariilor lucrătorilor din unitățile teritoriale bancare, de economii, de statistică, asigurări și Loto-Pronosport reprezintă un puternic factor mobilizator în vederea îndeplinirii și depășirii sarcinilor de plan, a unei mai bune deserviri a populației, pentru ridicarea nivelului întregii activități din aceste sectoare și sporirea contribuției lor la dezvoltarea economiei naționale.

(Agerpres)

ADUNĂRILE SALARIAȚILOR DIN SECȚII, SECTOARE ȘI ATELIERE

În dezbatere, probleme nodale:

CALITATEA ȘI ECONOMICITATEA PRODUCȚIEI

În întreprinderi continuă să se desfășoare adunările salariaților din secții, sectoare și ateliere. Caracteristica acestor adunări constă în atmosfera sinceră, deschisă în care se poartă discuțiile, realismul cu care sînt analizate rezultatele unui an de activitate, desprinzîndu-se pregnant conștiința înaltei răspunderi pentru munca fiecărui membru al colectivului, a întregii unități. Este remarcabilă participarea activă, largă la dezbaterea problemelor vitale ale producției a tuturor categoriilor de salariați, vădind hotărîrea lor de a face totul pentru perfecționarea activității productive, pentru realizarea sarcinilor cantitative și calitative ale planului pe acest an.

Cu aproximativ aceeași dotare tehnică și același număr de muncitori și tehnicieni ca în 1969 — colectivul secției de încălțăminte a unității „Flacăra roșie" din Combinatul de pielărie și încălțăminte nr. 1 din București va trebui să realizeze în anul 1970 o producție mai mare cu peste 100 000 perechi de încălțăminte. Pornind de la aceste sarcini de ordin cantitativ, cuprinse în darea de seamă prezentată de ing. **Nicolae Doroftei**, șeful secției, dezbaterile ce au avut loc în cadrul adunării salariaților din acest important compartiment productiv al unității „Flacăra roșie" — adunare la care au participat sute de salariați — au constituit un bun prilej de analiză profundă și exigentă a posibilităților și rezervelor proprii pentru realizarea unei producții de cea mai bună calitate, corespunzător cererilor cumpărătorilor.

— Pe bună dreptate am fost criticați că nu întotdeauna încălțămintea fabricată de noi a fost de calitate corespunzătoare, remarca muncitorul **Ilie Mihai**. În acest an, asemenea neajunsuri trebuie total eliminate. Cred că ar fi bine ca acei ce dau produse de slabă calitate să efectueze recondiționarea lor după orele de program — binețeles, neretribuiți.

Propunerea a avut un mare ecou. În jurul ei s-au purtat discuții interesante, cu păreri competente, purtînd amprenta unui înalt spirit critic și autocritic „Cei de la recepția materialelor trebuie să deschidă bine ochii, deoarece greșelile lor se regăsesc imediat în execuția și calitatea încălțămintei — a spus muncitorul **Petre Tănase**. Trebuie să spun că în acest domeniu nici intervenția cadrelor de conducere ale unității și ale combinatului nu s-a făcut simțită în suficientă măsură".

Alți vorbitori, printre care **Constantin Cremeneanu, Petre Seboc, Ion Nicolae**, reliefînd efectele favorabile pe care le are îmbunătățirea calității produselor atît asupra rezultatelor unității, cît și a veniturilor fiecăruia, au evidențiat, în același timp, faptul că transpunerea în practică a acestei sarcini trebuie strîns împletită cu fructificarea resurselor de sporire a productivității muncii, indicator care, în acest an, va trebui să crească într-un ritm superior. „Pentru aceasta, mecanizarea unor operații manuale, generalizarea experienței valoroase dobîndite în alte secții ale combinatului și, în special, instaurarea unei ferme discipline în producție reprezintă măsuri-cheie, a căror aplicare nu poate întîrzia" — a spus maistrul principal **Elena Ciobanu**.

Aceste cerințe imperioase — s-a afirmat în adunare — au fost neglijate pînă acum de comitetul de direcție al fabricii.

— Comitetul de direcție a intervenit anevoie în soluționarea problemelor producției — a spus maistrul **Aurel Codreanu**, secretarul organizației de bază a unității „Flacăra roșie". Așa se explică în bună măsură apariția și tolerarea unor cazuri de indisciplină, insuficienta perseverență în organizarea și aprovizionarea corespunzătoare a locurilor de muncă și, nu de puține ori, lipsa de fermitate în localizarea unor deficiențe atunci cînd maiștrii erau tentați să „paseze" propriile neajunsuri în sarcina altor ateliere.

Cu responsabilitate și pricepere gospodărească au dezbătut problemele esențiale ale producției și salariații **Fabricii de mobilă din Pitești**. Din capul locului, analiza a fost polarizată în jurul a două mari probleme, a căror soluționare a fost transformată, în ultima vreme, într-o chestiune de maximă preocupare pentru întregul colectiv de aici: încadrarea tuturor produselor în consumurile specifice normate și îmbunătățirea calității întregii fabricații.

— Acest lucru e deosebit de necesar, sublinia inginerul **Năstase Burcea**, șeful de fabrică, dacă se are în vedere că unitatea a depășit, în 1969, cheltuielile planificate de producție cu 2,8 milioane lei, din cauza neîncadrării în consumurile specifice prescrise la principalele materiale. În 1970 va trebui să acționăm cu toată priceperea și cu maximă răspundere pentru ridicarea parametrilor calitativi, pentru diminuarea consumurilor de lemn.

Din intervențiile altor vorbitori s-a desprins cu claritate necesitatea aplicării urgente a unor măsuri eficiente pentru înlăturarea neajunsurilor care persistă în domeniul organizării muncii și exploatării utilajelor, au reieșit căutările insistente ale masei de salariați axate pe realizarea sarcinilor de plan în acest an.

Bunăoară, a reținut atenția cuvîntul brigadierului **Victor Oprea**:

— Transportul intern este prost organizat. Ne lipsesc cărucioare, căile de acces sînt impracticabile. De aici pericolul ca mobila să fie deteriorată, necesitînd, așa cum s-a întîmplat și pînă acum, noi consumuri de materiale și manoperă pentru remedieri. Problema a mai fost ridicată și cu prilejul altor adunări. Atunci s-au făcut promisiuni, s-au stabilit și măsuri concrete. De ce nu se aplică? De ce sîntem lăsați să vorbim „în gol"?

Această intervenție a brigadierului a dus la concluzia că propunerile și sugestiile făcute de muncitori cu prilejul altor adunări nu au găsit întotdeauna ecou la conducerea fabricii și a combinatului. Neîncadrarea în consumuri se datorează și volumului ridicat de rebuturi. Cauza: presele din dotare (îndeosebi presele 1 și 2), nefiind bine reglate, provoacă deteriorarea unor părți componente ale mobilierului. De vină este în primul rînd conducerea combinatului (serviciul mecanizare) care, deși sesizată în repetate rînduri, în adunări și direct de către muncitori, nu a intervenit cu măsuri corespunzătoare. Așa cum subliniau și alți vorbitori, se impune mai multă promptitudine din partea serviciului de mecanizare pentru menținerea în stare de perfectă funcționare a utilajelor din dotație; în același timp se cere o mai mare grijă și din partea muncitorilor pentru exploatarea și păstrarea mașinilor ce le sînt încredințate.

Brigadierul **Stan Dumitru** a venit cu propunerea de a se trece la valorificarea totală a masei lemnoase; concretizînd, el a arătat că din capetele de furnire, care se aruncă la deșeuri, se pot construi galerii pentru apartamente, căutate de către cumpărători. Maistrul **Gheorghe Cioacă** a pus în atenția conducerii combinatului problema unei mai bune colaborări între fabrici și a criticat faptul că furnirurile primite recent de la fabrica vecină au avut un procent mare de umiditate, din care cauză produsele realizate au avut defecte de calitate. Din cele spuse în continuare de vorbitor, cît și din cuvîntul maiștrilor **Mihai Bănică** și **Leonte Călin**, au fost reținute unele critici, e adevărat timide, adresate organizațiilor de partid și sindicale, conducerilor administrative care nu se ocupă de întărirea disciplinei în producție și de calificarea oamenilor. Mult ar fi cîștigat adunarea salariaților de la Fabrica de mobilă din Pitești, dacă spiritul critic și autocritic în care s-au purtat discuțiile ar fi caracterizat și intervențiile reprezentanților comitetului de direcție, prezenți la dezbateri.

Dan MATEESCU
Gheorghe CÎRSTEA

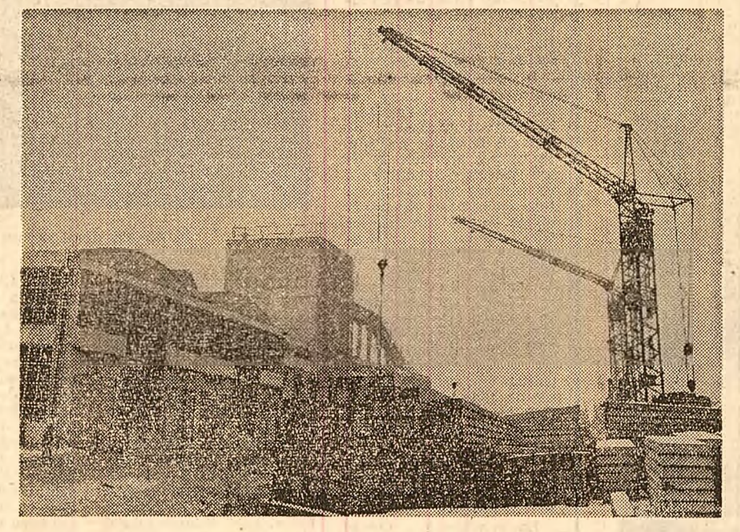

Întreprinderea de prefabricate din beton de la Craiova continuă să aibă, ca principale coordonate ale dezvoltării sale, creșterea și modernizarea capacităților productive, ridicarea nivelului de organizare. Folosirea mai bună a capacităților de producție a permis în prima lună din acest an o sporire a valorii producției globale și marfă. Astfel, s-au turnat suplimentar peste 400 mc prefabricate din beton. De asemenea, s-au produs peste prevederile planului panouri pentru locuințe, spalieri pentru vie și alte produse.

În fotografie: hala și depozitul de prefabricate ale întreprinderii.

Foto: M. Andreescu

CONTRASTE

• Mai mult, dar nu și mai scump!

Unitățile economice din cadrul Centralei industriale pentru materiale de instalații și echipamente metalice — C.I.M.I.E.M. — au depășit beneficiul planificat în anul trecut cu 2,1 la sută. S-ar părea că este vorba de un rezultat bun. Prima impresie favorabilă este, parțial, atenuată atunci cînd aflăm răspunsul la întrebarea: pe ce căi s-a obținut această depășire a acumulărilor? Datele statistice sînt revelatoare: cei 2,1 la sută realizați peste nivelul planificat ai beneficiilor s-au datorat numai și numai consemnării unei producții marfă vîndută și încasată cu aproape 39 milioane lei, mai mare ca cea înscrisă în plan. Care a fost contribuția reducerii prețului de cost? Influența acestui factor calitativ — determinant pentru sporirea beneficiilor — a avut în cadrul C.I.M.I.E.M. semnul „minus": adică, pur și simplu, cheltuielile realizate la 1 000 lei producție marfă au fost cu 3,6 lei mai mari decît se prevăzuse. Cu alte cuvinte, specialiștii din unitățile acestei centrale industriale sînt adepții principiului: mai mult, dar mai scump. E, într-adevăr, o modalitate de lucru. Nu însă cea optimă din punct de vedere economic. Deci, pe cînd schimbarea „opiniei" în „mai mult și mai ieftin"?

• Legal, ...fără forme legale

La o recentă inventariere, în unitățile agricole din județul Cluj au fost înregistrate atît plusuri, cît și minusuri de bunuri și valori materiale. Acestea se datoresc defecțiunilor în ținerea evidenței și lipsei de control. Au fost constatate însă și lipsuri de produse, ca urmare a înstrăinării lor. Așa, bunăoară, la cooperativa agricolă din Cîțcău s-au „evaporat" din magazie 60 litri țuică în valoare de 1 800 lei. Magazionerul afirma că s-a consumat „legal", dar fără forme legale de scoatere din magazie. Legal ar trebui să plătească cei cărora le-a plăcut gustul de țuică. „Exemple" de acest fel se întîlnesc și în alte părți. La cooperativa agricolă din Dăbica s-a constatat lipsa a 2 000 kg borhot de prune, borhot care a fost dat la prelucrare. dar țuica rezultată s-a scurs pe canale lăturalnice, fără a fi înregistrată. Cooperativa a fost păgubită astfel de vreo 5 000—6 000 lei. Toț colectivele de inventariere au găsit la cooperativa agricolă din Bobîlna mai bine de 30 tone de porumb și 12 tone sfeclă de zahăr aflate în cîmp. Aceste produse au fost transportate la sediu, înregistrate și livrate la baza de recepție. Inventarierea s-a dovedit utilă. Dar tot atît de utile ar fi și niște sancțiuni pentru cei care au lăsat să curgă pe canale nepermise bunurile cooperativelor agricole.

• Justificări optimiste

În cadrul rafinăriei Brazi se află în construcție un nou obiectiv important: instalația de cocsare II. Anul trecut, munca pe șantier s-a desfășurat anevoie (justificări, o mie!).

Am intrat în anul 1970 și termenul de dare în folosință (trimestrul II) s-a apropiat și mai mult. Totuși, ritmul de lucru pe șantier nu s-a accelerat. Stagnarea are două cauze: lipsesc o serie de mijloace mecanizate, absolut necesare, printre care și o macara cu brațul de 100 de metri. La aceasta se adaugă și faptul că pe șantier nu s-a asigurat forța de muncă necesară. Se lucrează pe apucate...

Directorul I.S.C.M. Brazi, ing. Gheorghe Pascu, căruia i-am adus la cunoștință temerile beneficiarului, ne-a întîmpinat cu optimism dar, după părerea noastră, fără nici un suport. „Totul se va aranja" — ne-a spus interlocutorul. Poate... Numai că, deocamdată, macaraua nu a sosit și oamenii pe șantier sînt încă insuficienți; în plus, mai lipsesc și unele materiale — cabluri și tablouri electrice, absolut necesare acum și nu mai tîrziu. Optimismul este bun, dar are nevoie de acoperire.

• Paie pentru hîrtie sau numai pe hîrtie?

Hîrtia fabricată la Combinatul de celuloză și hîrtie din Călărași rabdă multe și cam de mult, mai ales cînd este vorba de materia primă, paiele. De mai multă vreme se schimbă adrese, rapoarte și informări, unele scrise, altele verbale, între Ministerul Industriei Lemnului și Ministerul Agriculturii și Silviculturii. „Nu avem paie suficiente" — spuneau tovarășii de la celuloză și hîrtie. „Avem paie", răspundeau cei de la agricultură. Și din acest dialog se poate înțelege orice. De partea cui este adevărul, cine are dreptate? Deocamdată nu se știe decît că unitatea din Călărași are un plan pentru 1970 cu peste 100 milioane mai mare decît în 1969, nu are materia primă asigurată, că folosește zilnic 300 tone paie și, în sfîrșit, că trimestrul I este suficient pentru a lăsa depozitele goale. Cum se vede, la Călărași s-a mizat pe o mai mare producție de celuloză și hîrtie, dar din păcate numai pe hîrtie. Căci încă nu se știe dacă sînt sau nu paie.

• Vrei nu vrei, mai cumpără o mașină

Afirmația este valabilă pentru Întreprinderea agricolă de stat Ardud, județul Satu-Mare, care urmează să primească, prin dotație, pe anul 1970, unele utilaje agricole care nu-i sînt necesare. Unde duce această practică? Încă de anii trecuți, aici există trei tractoare pe șenile, o mașină de împrăștiat îngrășăminte, două cultivatoare, un plug de deschis canale și alte utilaje care stau în „expoziție" ad-hoc „organizată" la această întreprindere. Toate notele adresate de conducerea I.A.S. trustului zonal Oradea, de care aparține, au fost întîmpinate și tratate cu refuz. Întreprinderea ardueană are nevoie acută de alte utilaje (mașini de împrăștiat amendamente, remorci basculante, mori cu bile), pentru care a făcut insistente demersuri. Rezultatul: I.A.S. Ardud nu le poate procura, nu are aprobări.

LICENȚELE

(Urmare din pag. 1)

gulă, după ce mai trec alte 6—12 luni de la semnarea contractelor de achiziționare a licențelor.

În vederea înlăturării acestei stări de lucruri anacronice nu s-au luat pînă acum măsuri eficiente. Este de așteptat, de aceea, ca C.S.P. și M.I.C.M. să acționeze — cît de curînd — mai energic și cu mai mult succes decît în ultimii ani, pentru cît mai judicioasa corelare a activității de achiziționare și valorificare a licențelor cu lucrările de investiții și de dezvoltare a uzinelor, pentru îndeplinirea întocmai a sarcinii trasate de conducerea partidului de a reduce la proporții rezonabile durata punerii în producție a licențelor.

Evident, nimeni nu pretinde ca în domeniul de activitate la care ne referim să se rezolve peste noapte probleme a căror soluționare necesită în mod obiectiv un anumit timp. Este absolut necesar, însă, ca **orice posibilitate de a accelera ritmul de asimilare în producție a licențelor să fie pe de-a-ntregul fructificată.** Așadar, pe ce alte căi mai poate fi accelerat — la nivelul cerințelor actuale — ritmul lucrărilor de asimilare și integrare în fabricație a produselor pe bază de licențe?

— În primul rînd — consideră ing. Nicolae Ciupercă, din Direcția generală a dezvoltării ramuri și investiții din M.I.C.M. — prin amorsarea și executarea unor activități și lucrări de asimilare pregătitoare **în avans față de asigurarea integrală a condițiilor impuse de fabricarea în serie a noilor produse.** Cred că atunci cînd sînt necesare hale sau fabrici noi, lucrările de asimilare ar trebui să înceapă în uzine cu profil asemănător, așa încît fabricația de serie să poată demara o dată cu darea în funcțiune a noilor capacități de producție. În altă ordine de idei **consider că achiziționarea operativă** din import a unor utilaje specifice s-ar putea asigura prin deplasarea peste hotare a unor specialiști care să le contracteze pe loc, cu sprijinul direct al furnizorilor de licențe.

Iată și opinia directorului tehnic al Centralei industriale de mașini și material electrotehnic din M.I.C.M., **ing. Aurel Popa:**

— Asimilarea pe bază de licențe a unor produse se prelungește uneori din cauza greutății cu care se procură de peste hotare unele materiale sau piese disparate care sînt necesare în cantități mici (cîteva kilograme) **exclusiv** pentru realizarea și omologarea seriilor zero. În loc ca întreprinderile noastre de comerț exterior să procure — repet, numai pentru seriile zero — exact ceea ce li se cere (adică ceea ce folosește și furnizorul licenței), și exact de unde se aprovizionează și el, în virtutea unor reglementări care favorizează, se pare, o greșită înțelegere a noțiunii de economicitate maximă, aceste întreprinderi ne impun — de parcă ar fi vorba de cine știe ce importuri masive — să stabilim cîteva echivalențe (greu de găsit în această fază) și apoi cer oferte din care să aleagă cea mai avantajoasă în vederea comenzii propriu-zise. Asemenea cantități nici nu se iau însă în seamă de către firmele neavizate: sînt necesare reveniri, explicări și timpul trece. Ar fi foarte bine ca o dată cu cumpărarea unei licențe să se contracteze și materialele necesare pentru seria zero, de la aceiași furnizori pe care-i are și firma de la care se achiziționează licența. O altă soluție: ca ele să se importe — tot de la furnizorul licenței sau de la subfurnizorii săi — pe fișe de import centralizate, așa cum se procedează, de altfel, în cazul pieselor de schimb pentru utilajele provenite de peste hotare. După părerea mea, întreprinderile de comerț exterior, recent incluse în cadrul ministerului nostru, ar trebui să dea dovadă, în aceste situații, de mai multă elasticitate și operativitate.

Am continuat ancheta la **Fabrica de mașini-unelte și agregate-București.** În ultimii ani, pe baza a patru licențe, aici s-au asimilat în fabricație 13 tipodimensiuni de strunguri carusel, mașini de frezat longitudinal cu portal și mașini orizontale de frezat și alezat, iar în prezent este în curs asimilarea altui produs de mare complexitate și precizie: familia de mașini universale de rectificat rotund exterior după licența „Fortuna". Din cele relatate de tov. **Teodor Radu,** inginer-șef de concepție al fabricii, am reținut că ciclul de asimilare al fiecărei tipodimensiuni a durat doi ani, cu excepția a două sau trei cazuri, cînd a fost suficient cîte un an și jumătate. Asimilarea integrală în fabricație a fiecărei licențe (3—6 tipodimensiuni) a durat, deci, cel puțin 5—6 ani.

— Cum credeți că ar putea fi accelerat în viitor, în uzina dv. și pe ansamblul ministerului, ritmul punerii în producție a licențelor?

— Concentrînd, în anumite perioade, întreg potențialul de concepție și de pregătire a fabricației din uzine și din institutele departamentale de cercetări și proiectări exclusiv asupra valorificării licențelor, în al doilea rînd, înființînd o sculărie centrală puternică, capabilă să asigure uzinelor constructoare de mașini, în timp util, sculele, dispozitivele și verificatoarele necesare. (În paranteză fie spus, asimilarea licenței „Fortuna" trenează în bună măsură pentru că necesarul de S.D.V.-uri depășește capacitatea de producție a sculăriei noastre). Este necesară, de asemenea, o mai bună organizare și coordonare a cooperării interuzinale în scopul realizării modelelor, pieselor turnate sau a seriilor zero, lucrări care pînă în prezent s-au făcut prea des doar în urgența a doua sau a treia. Desigur, noua lege a contractelor economice va face ca sarcinile de cooperare interuzinală să fie îndeplinite cu mai multă promptitudine și constîncziozitate. Nu trebuie scăpat însă din vedere faptul că sînt imperios necesare, totodată, organizarea formării centralizate a cadrelor calificate pentru modelării și dezvoltarea corespunzătoare a acestor sectoare, în prezent mult supraîncărcate. Mă gîndesc, în fine, la încredințarea sarcinilor privind valorificarea licențelor unor secții aparte ale uzinelor, corespunzător dotate și degrevate de orice alte sarcini curente de producție.

— Sîntem informați că părțile componente ale multor mașini-unelte asimilate pe bază de licențe se realizează în țară în proporție de 90 și chiar de 95 la sută. Întrucît importurile (5—10 procente) reprezintă, de fapt, subansambluri și piese de înaltă tehnicitate și de mare valoare, v-am ruga să ne spuneți cum credeți că s-ar putea ajunge mai repede, în acest sector, la gradul de integrare maxim, de sută la sută?

— După părerea mea, realizarea **în întregime în țară a tuturor mașinilor-unelte românești poate fi asigurată prin asimilarea — într-o serie de uzine de specialitate care colaborează sau ar putea colabora la realizarea acestor utilaje complexe — a unor produse electrotehnice, electronice și de mecanică de precizie, a diferitelor accesorii care echipează mașinile-unelte.**

Am înfățișat acest punct de vedere directorului tehnic al Direcției generale a dezvoltării ramuri și investiții din M.I.C.M., **ing. Aurel Băncilă,** care ne-a relatat că organismele de resort ale ministerului vor definitiva pînă la sfîrșitul acestui trimestru un **program prioritar de asimilări care să asigure tocmai accelerarea procesului de integrare în fabricație a produselor care au la bază licențe.**

★

Concluzia generală care se desprinde din rîndurile de față este evidentă: în activitatea de asimilare în fabricație pe bază de licențe a unor noi mașini și utilaje de mare tehnicitate sau complexitate continuă să dăinuie o serie de lipsuri care au fost în repetate rînduri critice de conducerea partidului sau semnalate în presă. Numeroși specialiști din această ramură nu numai că nu se împacă cu ritmul lent în care sînt valorificate licențele — achiziționate tocmai pentru a se cîștiga timp — ci s-au gîndit și întrevăd posibilități realiste de accelerare a acestui amplu proces. Surprinde, deci, faptul că, deși se știe cum trebuie acționat, progrese vizibile nu se înregistrează de ani de zile. Evident, scurtarea duratei de asimilare și integrare în fabricație a produselor pe bază de licențe depinde în mare măsură de hotărîrea cu care comitetele de direcție ale uzinelor, organele de conducere ale centralelor industriale și ministerul de resort vor crea condiții de materializare, de transpunere în practica producției a numeroaselor sugestii valoroase care au prins contur pînă acum și asupra cărora vom reveni.

REPORTAJ PE GLOB • REPORTAJ PE GLOB • REPORTAJ PE GLOB

PRINTRE ZGÎRIE-NORI NEGRII AU VĂZUT „FATA MORGANA"

„Drumul negru" spre înalta societate conduce tot la „slumsuri" ■ Oamenii celor trei „K" sfărîmă vitrine ■ Sîmburele amar al discordiei poleit cu aur

„Omule, nu cumva te îndepărtezi prea mult de Terra ? Vezi oare, de la înălțimile amețitoare la care te afli, viața, suferințele și nevoile semenilor tăi de pe Pămînt ? Nouă, astrul nopții ne apare ca un glob de aur, plin de poezie și farmec. Tu, de acolo de sus, îl vezi arid, întunecos, vitreg și neprimitor. Ție, pămîntul îți apare ca un minunat talger strălucitor ; în timp ce nouă"... Și în acest moment pe micul ecran fluorescent apar „slumsuri" — mizerele cartiere de cocioabe — chipuri triste de copii negri flămînzi și aspecte ale mizeriei ghetourilor. Această secvență, transmisă printre reclame la unele posturi de televiziune americane, departe de a fi o critică adusă celor ce au împlinit visul milenar al omului de a păși pe o altă planetă, este o timidă încercare de a trezi la realitatea terestră „America albă", de a-i reaminti situația tragică în care se găsește „America neagră" a zilelor de azi cu grijile, frămîntările și zbuciumul ei. Este o încercare de a atrage atenția că aci, pe teritoriul dintre Atlantic și Pacific, milioanelor de oameni de culoare, care au contribuit la prosperitatea și progresul Americii, li se neagă, în fapt, dreptul de a fi americani, de a respira, munci și trăi alături de semenii lor albi.

„Marele dragon imperial", al Ku-Klux-Klanului, Robert M. Shelton, recent eliberat din închisoare după 9 luni de temniță, (temniță „de pluș" — îi spun unii) a și lansat un apel la „organizarea normanzilor, celților, anglo-saxonilor, hughenoților într-una dintre cele mai mari cruciade rasiale întîlnită vreodată în istoria țării". Se pregătesc iar descinderi la locuințele negrilor, se pregătesc crucile ce urmează a fi arse în negura nopților, se curăță armele și se completează munițiile, se pun la punct glugile, se întocmesc listele negre cu numele celor condamnați la moarte conform codului criminal al rasiștilor. În ce privește poliția și F.B.I.-ul, ele devin în acest domeniu instituții anemice și debile : nu-i cunosc pe „klansmeni" pentru că șeful lor — zice-se — a preferat închisoarea decît să dezvăluie numele membrilor acestei organizații rasiale.

Printre cele mai importante obiective ale acestei cruciade se consideră a se afla „ruinarea ultimilor capitaliști negri", extrem de puțini la număr, care au îndrăznit să la în serios lozinca, odinioară oficială, a respectării „capitalismului negru" („black capitalism") și, folosind împrumuturi cu dobînzi enorme, au izbutit, făcînd sacrificii și datorii, să-și păstreze micile prăvălii, circiumi etc.

Pentru populația americană de culoare sloganul „capitalismului negru" are o scurtă dar tristă istorie. El a apărut în timpul din urmă, în cadrul ultimei campanii electorale, considerîndu-se că manifestarea supremă a egalității rasiale nu și-ar putea găsi o expresie mai elocventă decît în liberalizarea accesului unor oameni de culoare spre businessuri. Inițial, ideea a fost eclipsată de tumultul de evenimente care au însoțit campania electorală, ca apoi să atragă atenția opiniei publice prin efectele contradictorii și chiar contrarii cu care s-au soldat 90 la sută din încercările de a o transpune în practică. De altfel, însăși noțiunea de „capitalism negru" prin ambiguitatea ei, a creat o anumită putere de seducție. O noțiune care are un înțeles diferit pentru categorii sociale diferite, este desigur atrăgătoare, fiecare însă luînd înțelesul care-i convine mai mult. De aceea, lozinca în cauză a întrunit inițial aprobarea ambelor partide politice — republican și democrat — și a unei mari părți a populației de culoare care considera „black capitalismul" un prilej de a înființa un fel de cooperative în diverse ramuri de producție, bazate pe autoadministrare și participare colectivă la producție și profit. Iar marele business, care exercită un control nefrînat asupra pieței interne de capitaluri și bunuri, nu putea să nu surîdă la ideea creării unor astfel de unități care să depindă în exclusivitate de el.

Așadar, în toamna anului 1968 apar în S.U.A. primii muguri ai „capitalismului negru", care însă s-au veștejit înainte de a da în frunze. Cazul lui Stewart Gilbert, cetățean de culoare, mi se pare tipic pentru tragedia tuturor negrilor care și-au pierdut economiile agonisite cu trudă, ani de-a rîndul, de membrii familiilor lor. La începutul lui noiembrie 1968, în cartierul de nord-vest al Washingtonului, Stewart și-a deschis un mic restaurant pe a cărui fațadă a atîrnat îmbietoarea și pretențioasa firmă „«La Gilbert» — preparate culinare alese". Fiind situat chiar peste drum de universitatea Harward, lucrurile au mers bine cîteva luni — cel puțin așa i s-a părut lui Stewart — cînd, în ianuarie 1969, după socotelile sale de casă, prevedea un anume profit. Pînă la urmă însă, fiscul, societățile de asigurări și de împrumut, chiria localului i-au înghițit tot profitul, scoțîndu-l și dator cu cîteva mii de dolari. Dar aceasta n-a fost totul : în numai cîteva luni, localul i-a fost de repetate ori devastat de rasiști și de alți răufăcători, mobilierul distrus și rafturile cu băuturi dărîmate. În această situație, cine mai putea avea încredere în Stewart pentru a-i acorda noi împrumuturi ? Așa încît, după alte cîteva luni, pe ușa restaurantului a apărut o scîndură bătută în cuie pe care scria cu litere mari, negre : „Închis definitiv".

Astfel de exemple se pot da cu sutele. Statisticile oficiale arată că covîrșitoarea majoritate a celor care au încercat să depășească pe această cale barierele sociale și rasiale instaurate în America s-au prăbușit vertiginos, pînă dincolo de modestul loc pe care îl ocupau chiar înainte. Așa se face că, deși procentul populației de culoare din Statele Unite este de aproape 20 la sută, aceasta nu deține decît 2,5 la sută din întreaga piață a afacerilor. În orașul Wilmington, statul Delaware, de pildă, „capitalismul negru — scrie „Washington Post" — a fost ucis de rasism după numai un an de la naștere".

Cele arătate sînt desigur unele aspecte economice și financiare ale „capitalismului negru", căruia observatorii i-au descoperit în ultimele luni și serioase implicații de ordin politic. Pînă și puternica uniune sindicală A.F.L.—C.I.O., care nu poate fi deloc bănuită de vederi de stînga, a dat publicității o declarație prin care condamnă în termeni severi teoria „black capitalism", categorisind-o drept o nouă variantă a politicii de apartheid. „Încercările de a înființa enclave economice separate cu sprijin financiar federal, în cadrul anumitor zone geografice, cum sînt ghetourile, înseamnă cu alte cuvinte apartheid, o măsură antidemocratică, un non-sens. Locuitorii ghetourilor sînt americani, iar pungile de sărăcie din mediul rural sau urban nu pot fi transformate prin astfel de sloganuri în entități economice separate și viabile. Planurile economice separatiste nu pot oferi nici o speranță într-un progres real al minorităților dezavantajate ale societății americane, ci reprezintă, în primul rînd, un pericol generator de noi scindări, conflicte și deziluzii amare" — se arată în declarația amintită.

Republicanul Silvo O'Conte, membru al Camerei Reprezentanților, asociindu-se unui mare număr de renumiți economiști americani, declara că „este foarte problematic ca acest program („Black capitalism" — n.n.) să-și poată lua zborul de pe rampa de lansare. Este mai sigur că se va dezintegra pe rampă". Așa s-a și întîmplat. Ceea ce l-a determinat și pe ministrul comerțului, Maurice Stans, să sublinieze că „Administrația nu mai folosește acest termen".

Organizațiile populației de culoare din Statele Unite, dîndu-și seama de repercusiunile nefaste ale teoriei „capitalismului negru" asupra unității mișcării de emancipare socială și economică a maselor de negri, au calificat-o drept „simburele amar, poleit cu aur al discordiei", respingînd-o ca fiind contrară aspirațiilor și idealurilor populației de culoare, care niciodată nu și-a fixat ca obiectiv să schimbe exploatarea capitalismului alb cu cea a capitalismului negru, pentru simplul motiv că, indiferent de culoarea sa, exploatatorul este la fel de rapace și inuman.

Mulți economiști americani au calificat „capitalismul negru" drept „o simplă stratagemă electorală", dîndu-și seama că din rîndurile unei populații care, pe lîngă exploatare, trebuie să mai îndure și discriminarea rasială — nu se va putea afirma o categorie cît de cît numeroasă, capabilă să răzbată spre păturile superioare ale societății ; aceasta întrucît tendința capitalismului, ajuns într-un astfel de stadiu nu este de a prolifera bogăția, ci de a o concentra în mîini cît mai puține, în special prin paralizarea oricăror încercări de intrusiune în rîndurile închise ale acestei categorii sociale foarte restrînse.

În cele din urmă „capitalismul negru" s-a dovedit a fi o aventură plătită cu pauperizarea a mii de familii de culoare care, crezînd că merg pe „drumul spre înalta societate", s-au rătăcit și trezit complet ruinate, frustrate și dezamăgite.

C. ALEXANDROAIE

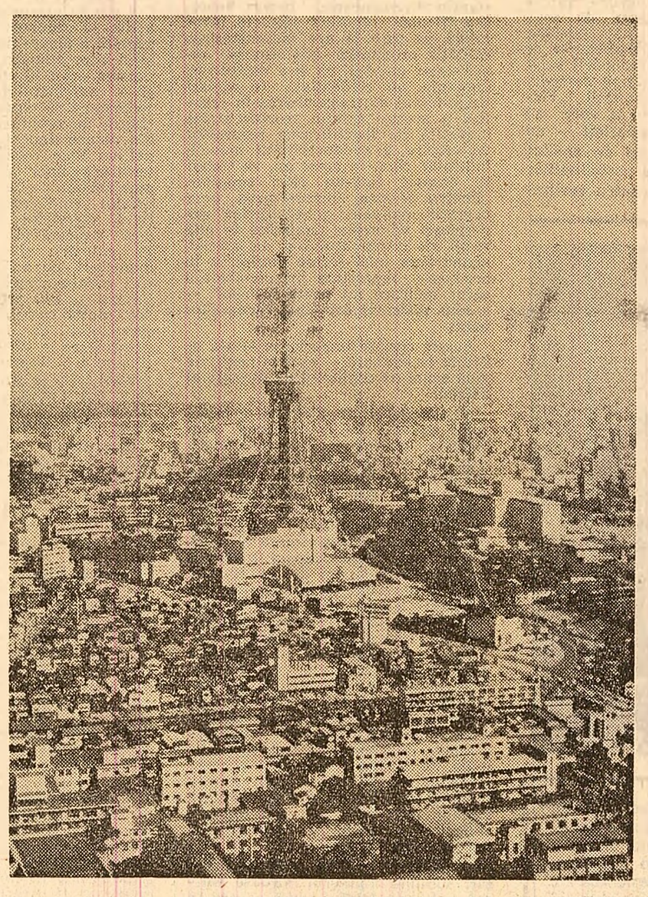

LAPONIA

Un munte de fier din Liberia tulbură... noaptea Cercului polar

Jacques ARNAULT
publicist francez

Noapte. Abia se vede banda de asfalt care duce de la aeroport la aglomerația urbană adormită. Liniște deplină. Ne aflăm dincolo de Cercul polar. Mercurul termometrului arată minus 30 de grade. O noapte fără sfîrșit, ce va fi compensată de o zi interminabilă, de la 28 mai la 18 iulie.

Dominînd micul lac Luossajarvi — oglindă albastră — orașul își presară pe pantele din jur căsuțele cu înfățișare primitoare și edificiile sale izolate. De partea cealaltă a lacului se înalță, conferind o notă insolită acestui peisaj, clădirea din sticlă și beton a direcțiunii minelor.

La Kiruna, viața e dură. Dar progresul tehnic realizat în domeniul protecției contra frigului, curentul electric care alungă întunericul, transporturile aeriene care au învins izolarea, toate acestea au îndulcit de la începutul secolului încoace, în mod considerabil, condițiile de viață. În afară de asta, orașul Kiruna are servicii sociale care funcționează bine.

Și cu toate astea, de peste șase săptămîni minerii din Laponia au încetat lucrul...

Totul a început la 10 decembrie 1969, cînd 35 de muncitori ai celei mai adînci galerii din micuța mină Svappavaara, au primit plicurile de salarii, constatînd o frustrare scandaloasă. Au încetat lucrul.

Toți minerii de la Svappavaara s-au solidarizat de îndată cu tovarășii lor aflați în grevă ; apoi greva de solidaritate s-a extins și mai mult, cuprinzînd pe toți muncitorii din acest bazin minier.

Pe lîngă revendicările imediate (garantarea salariului, condiții mai bune de lucru etc.), acest conflict reflectă de fapt, cu o vigoare considerabilă, nelinștea de care este cuprinsă de mai bine de doi ani muncitorimea suedeză. I s-a cerut un efort și mai mare în domeniul productivității. I s-a spus că acest efort este indispensabil pentru a menține locul Suediei pe piața mondială. Ea a acceptat să facă acest efort. Dar a constatat că, contrar celor promise atît de către patronat, cît și de conducătorii sindicatelor „integrate", acest efort nu se traduce printr-o creștere reală a nivelului de trai.

În 1950 Suedia era singura țară din lume în măsură să ofere mari cantități de minereu de fier de o înaltă calitate. În timpul ultimilor 20 de ani situația s-a modificat ; au început să fie exploatate numeroase alte zăcăminte de fier din diferite părți ale lumii : în Brazilia (9 milioane de tone de fier pur în 1967) ; în Venezuela (10 milioane) ; în Liberia (10 milioane) ; în Canada (21 milioane). Toate aceste țări care în 1950 nu se afirmaseră încă pe piața mondială au produs în 1967, 47 milioane de tone de fier pur față de 17 milioane tone de fier cît a produs Suedia.

Noi țări, cum ar fi India, Malaiezia și Australia intră, de asemenea, în competiție.

Raționalizarea, mecanizarea, automatizarea exploatărilor miniere, într-un cuvînt felurite metode de ridicare a productivității au fost primul răspuns dat de patronatul suedez intensificării concurenței de peste hotare. Din 1959 pînă în 1967 productivitatea pe cap de muncitor în mină a crescut de la 5 360 tone la 13 050 tone !

În aceste condiții, pentru a se reduce costul de producție rămîne de „comprimat" doar un singur element : salariul. Această presiune asupra salariilor minerilor suedezi este înscrisă în logica dură a concurenței. Ea s-a făcut deja simțită în ultimele state de plată.

Majoritatea zăcămintelor date de curînd în exploatare se află în țări tropicale puțin industrializate : Brazilia, Venezuela, Liberia, India, Malaiezia — țări în care nivelul salariilor este foarte scăzut. Societățile financiare internaționale au selecționat și au acaparat acele zăcăminte care au un conținut foarte mare de fier, și care sînt exploatabile la suprafață, ceea ce nu necesită o mînă de lucru specializată. De aici, costul deosebit de scăzut al producției.

Printre aceste firme (și acesta este elementul nou) au apărut societățile suedeze... Statul suedez a achiziționat în 1957 aproape toate acțiunile LKAB deținute pînă atunci de societatea particulară suedeză Grangesberg. Cauză sau efect, în urma acestei preluări, societatea Grangesberg a asociat cu alte grupuri financiare suedeze a fondat la puțin timp, în cooperare cu oameni de afaceri nord-americani, o nouă societate : Liberian American Swedish Mineral Company (LAMCO). Această societate a obținut de la guvernul liberian dreptul de exploatare a zăcămintelor de minereu de fier din muntele Nimba situat la frontiera dintre Liberia și Guineea. Partea centrală a acestui zăcămînt este formată dintr-un simbure de 250 milioane tone de minereu al cărui conținut de metal pur se ridică la 70 la sută. Acest nucleu este înconjurat de sute de milioane de tone de minereu cu un conținut metalic de 40 pînă la 45 la sută.

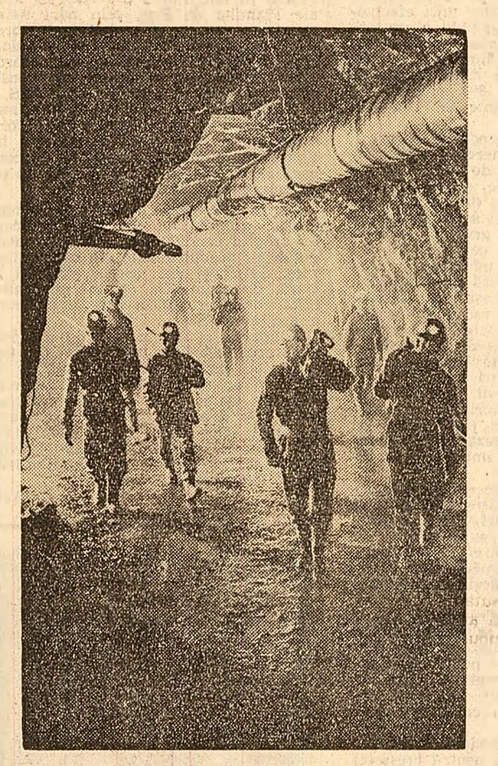

În minele din Laponia

Conducerea exploatărilor și comercializarea producției în proporție de 75 la sută — 25 la sută este rezervată societății nord-americane „Bethleem Steel" — a fost încredințată societății... Grangesberg.

Intrată în funcțiune în 1963, mina de pe muntele Nimba a adus pe piață, în 1969, 11 milioane de tone de minereu cu un conținut de 67 la sută de fier pur... Beneficiul înregistrat este fabulos. Producția este asigurată cu numai 600 de tehnicieni și angajați neafricani dintre care jumătate sînt suedezi — și de către 3 500 de muncitori africani al căror salariu lunar pentru o săptămînă de lucru de 48 de ore nu depășește o sumă echivalentă cu 300 franci ! Dacă se raportează producția globală a fiecărei exploatări la ansamblul personalului angajat, se poate constata că încă de pe acum la Nimba (Liberia) producția pe cap de muncitor este de 2 700 tone față de 3 800 de tone la Kiruna (Suedia) ; și că productivitatea muncitorilor liberieni cu un salariu foarte scăzut tinde să se apropie — datorită facilităților oferite de o exploatare la suprafață — de productivitatea minerilor din galeriile suedeze.

Se naște întrebarea care este rolul jucat de societatea Grangesberg în conflictul minier din Laponia ? Prin procentajul de cinci la sută din acțiuni pe care le deține în cadrul LKAB, ea este implicată în conflict. Mijloacele sale de presiune sînt considerabile : asociată într-o proporție de 50 la sută cu statul suedez în cadrul Societății Malmexport A.B. care se ocupă de comercializarea minereului de fier din Laponia, ea deține de asemenea monopolul transporturilor maritime ale acestui minereu într-o proporție de peste jumătate.

Societatea particulară Grangesberg controlează deci, dacă nu producția (5 la sută din acțiuni), în orice caz comercializarea (50 la sută din acțiuni), și transportul maritim (peste jumătate) al minereului de fier din Laponia. Și, în același timp, exploatarea, comercializarea (75 la sută) și transportul minereului de fier rival din Liberia !

În cadrul uniunii formate între statul suedez și societatea Grangesberg, aceasta este cea care are cuvîntul cel mai greu.

Iată deci fundalul pe care își duc lupta minerii din Laponia.

Greva de la Kiruna pune întrebarea : cum va rezista sistemul suedez al economiei mixte, cu alte cuvinte asocierea între stat și firmele capitaliste, pe de o parte, colaborarea dintre patronat și sindicate pe de alta, în luptele înverșunate care se desfășoară în prezent pe piața capitalistă a fierului.

De pretutindeni

„TIMES" ÎN CRIZĂ

Cotidianul londonez „Times" trece printr-o gravă criză financiară. Cel puțin aceasta este concluzia ce se desprinde din deficitul cu care s-a soldat balanța de plăți a ziarului în 1969.

Acum trei ani, ziarul a fost cumpărat de magnatul presei canadiene, lordul Thomson. Aproape imediat după aceasta, tradiționalul „Times" și-a schimbat înfățișarea. Pentru prima oară în istoria sa, în paginile cotidianului au apărut rubrici despre sport, tineret, modă. Rețeaua corespondenților din străinătate a fost mărită. Reporterii ziarului au împînzit globul. Rezultatul nu a întîrziat să se arate. Dacă în 1967 „Times" apărea în 270 000 de exemplare, în 1969, tirajul său a ajuns la 430 000. Dar cheltuielile ziarului au crescut și ele la rîndul lor, într-un ritm de necrezut : sută la sută. Urmarea : după cum arată directorul general al ziarului, Denis Hamilton, „în prezent «Times» luptă pentru propria sa supraviețuire".

MENIUL DIN SERINGĂ

De curînd în R.F.G. a fost realizat un înlocuitor al hranei — aminofusin. Lichidul, ce conține toate substanțele nutritive necesare organismului, este injectat direct în sînge în cantități extrem de mici. El este atît furnizor de energie, cît și stimulator al creșterii. Recent, aminofusinul a fost supus unui test de eficacitate. Un tînăr din Melbourne, care nu a avut voie să mănînce nici să bea timp de 7 luni și jumătate, din cauza unei boli intestinale grave, a fost hrănit în mod artificial cu acest preparat. În tot acest răstimp, pacientul n-a avut senzația nici de foame, nici de sete. În plus... s-a îngrășat cu 19 kg.

NAPOLEON... UN ILUSTRU NECUNOSCUT

Consiliul municipal din Wichita Falls, statul Texas, și-a propus să schimbe denumirea străzilor care poartă numele „unor persoane din străinătate pe care nimeni nu le cunoaște". Consiliul municipal a înscris în fruntea listei... strada Napoleon (Napoleon Street). Cultura istorică a celor care au întocmit lista nu mai comportă aprecieri...

AURORA BOREALĂ FACE... DESTĂINUIRI

Un grup de savanți americani, care timp de 25 de zile au efectuat la bordul unui avion-laborator al N.A.S.A. experiențe în spațiul aerian al Groenlandei, a reușit să identifice trei factori care explică fenomenul aurorei boreale : bombardarea moleculelor și atomilor din atmosfera înaltă de către electronii și protonii ce vin din direcția soarelui și sînt dirijați spre pol de cîmpul magnetic terestru ; abundența oxigenului în atmosfera polară și, în sfîrșit, prezența unor temperaturi ridicate în păturile superioare ale acestei atmosfere.

TOKIO — idolul nud

A afirma că Tokio, aglomerarea aceasta urbană concurată doar de New York, megalopolisul situat de cealaltă parte a Pacificului, îți provoacă, cel puțin la primul contact, un sentiment de deziluzie, pare o imprudență și riști să intri în ireductibil dezacord cu opinia generală care, întemeiată exclusiv pe elemente livrești de informare, și-a croit cu totul altă optică asupra capitalei și lumii nipone, nu de departe înrudită cu fantasticul. În fapt este, însă, precum înregistrează retina, precum constați la fața locului și am avut dovezi destule să mă conving că toți cei care vin la Tokio din Occident, europeni sau americani, încearcă, fatal, sentimentul deconcertant că se confruntă cu un idol deposedat brutal de toate acele virtuți cu care, generos pînă dincolo de limitele îngăduinții, îl aureolaseră miturile.

Străzile din Tokio, principalele artere din cartierele centrale, sînt străzile obișnuite, moderne, ale cartierelor moderne din oricare metropolă a lumii, — din Varșovia, din Roma, din Moscova, din Viena, din București, sau oricare alt oraș reînnoit în intervalul dintre cele două războaie, sau, și mai aproape, în perioada de după cel de-al doilea război, străzi cenușii încadrate de blocuri cenușii, croite aproximativ în aceeași manieră, în aproximativ același stil ca pretutindeni, foarte asemănătoare între ele și, poate, tocmai de aceea, derutante pentru cel care, aflat aici de cîteva zile numai, se aventurează singur într-o promenadă cu convingerea că va reveni la locul de plecare fără greș. Iar dacă simțul orientării se lasă categoric păcălit, aceasta se datorează în bună măsură și absenței, sau mai bine spus puținătății punctelor de reper apte să direcționeze ochiul.

În Tokio nu se află decît trei proeminențe, cu adevărat remarcabile pentru întinderea, pentru dimensiunile orașului. Două superbuildinguri, unul de treizeci și șase, altul de patruzeci și două de etaje, și unul și celălalt simple paralelipipede plantate pe verticală, două piscuri semețe tronînd peste o infinitate de coline și văi. Și Turnul Tokio **(Tokio Tower)**, săgeată de oțel atingînd înălțimea de 332 de metri, ce te poate ajuta mai puțin, orientîndu-te după silueta-i zveltă, cît mai ales descifrînd, de la ultima platformă accesibilă turistului, la altitudinea de 225 metri, nu conturul, căci aceasta este practic cu neputință, ci fizionomia marii așezări, dispunerea cartierelor principale, a principalelor artere și centre vitale. Ai la picioare miniaturalul **Shiba Park**, oază de verdeață și liniște într-un furnicar agitat, care adăpostește celebrul templu budist **Zojoji**, construcție încărcată de mister, neavînd nimic comun, nimic asemănător cu domurile și catedralele occidentale, dar cu atît mai fascinantă prin grația de bijuterie ce o degajă, prin eleganța liniilor pur extrem-orientale. Ai la doi pași muzeul Societății japoneze de Cruce Roșie. Se răsfață undeva, în stînga, clădirea impozantă pe care citești **Nippon Television City Corporation.**

De aici, de pe **Tokio Tower,** îți poți face, mai mult chiar decît la fața locului, o idee de ceea ce este și unde se află plasată **Ginza,** artera magazinelor selecte, magistrala intens populată în tot timpul zilei, și supraîpopulată seara, cînd luminile de neon, în cele mai fanteziste combinații și jocuri de culori, scaldă pînă la risipă imobilele, vitrinele, strada însăși cu trotuarele, cu tot ceea ce o animă.

Și tot de pe **Tokyo Tower,** identifici fără dificultate alte puncte și alte zone de îndubitabil interes pe care îți propui obligatoriu să le cauți, și le vei căuta, călătorind cu metroul sau cu automobilul în interiorul unui uriaș sistem de circulație rutieră interurbană pe care japonezii, și numai ei, l-au conceput și realizat, ori aventurîndu-te în a descoperi ceea ce ți-ai localizat în intenție, cu piciorul. Te cheamă la Tokio cu irezistibilă putere de atracție Palatul imperial, situat în imediata vecinătate a ceea ce aici se numește centrul ariei urbane a orașului. Edificiul se răsfață pe o colină împrejmuită de șanțuri continue de apă cu pereții ziditi din piatră, înalți. Te-ai aștepta ca reședința imperială să dezvăluie proporții impresionante, să aibă ceva apropiat de Versailles ori Schönbrunn, dar este cu totul altceva ; nu proporțiile impresionează, nu volumele desfășurate în spațiu, ci arhitectonica gingașă, acele acoperișuri suprapuse cu uimitor de grațioasele lor deschideri în evantai. În partea de nord a principalei piețe a ansamblului arhitectonic se află amplasate un șir de fîntîni care, noaptea, din jocul de apă și lumină, nasc efecte dintre cele mai surprinzătoare.

N-am apucat în nici una din cîte zile am stat la Tokio să văd din care parte răsare soarele ; era toiul verii, un sezon umed și cald, născînd o climă de etuvă, iar cerul, mai mult încărcat de cît senin, arareori făcea loc soarelui să-și arate obrazul. Încît doar din spusele celor de acolo mi-am putut închega un precar sistem de orientare în spațiu. Am avut, însă, tot timpul impresia că, de-acolo, de sub zidurile Palatului imperial, de pe cheiul marelui șanț împrejmuitor plin cu apă, căutam spre sud atunci cînd aveam în față o impozantă și pe tot atît de bizară construcție modernă, înrudită ca formă cu piramidele egiptene. De fapt era, între cîte descoperisem, cea de a patra proeminență remarcabilă în profilul metropolei japoneze, sediul Dietei. Construcția, concepută în trei trepte ce se termină printr-un masiv turn central, are o înălțime de 65,5 metri și a fost definitivată în 18 ani de muncă. De jos și pînă sus, îmbinare de granit și marmură, sediul Dietei naționale dispune de două săli și adăpostește o Galerie de artă accesibilă vizitatorilor chiar și în vreme ce înaltul for se află în sesiune de lucru.

Am folosit mai înainte, referindu-mă la Parcul **Shiba,** calificativul „miniatural". Ar părea abuziv întrebuințată expresia dacă se are în vedere că această grădină publică însumează nu mai puțin de 26 de hectare. Dar ea exprimă un adevăr indubitabil. Față cu proporțiile de gigant ale orașului, parcul acesta, ca și celelalte, ca și **Hibiya,** parcul central din Tokio, este, fără exagerare, o minusculă oază de verdeață strivită sub apăsarea zidurilor cenușii. Poate părea ciudat că într-o țară ca Japonia, ai cărei locuitori sînt recunoscuți prin dragostea ce o nutresc față de flori, întîlnești adesea grădini publice, locuri de agrement concepute fără prea mult gust, uneori sărăcăcios dotate floricol. Este, aceasta, cazul unui număr de parcuri din Tokio. Dar am observat fenomenul și la Yokohama, la Hiroșima... Însăși vegetația ochiurilor de verdeață deconcertează. Te aștepți ca parcurile să explodeze de vegetație, dar nu întîlnești nimic luxuriant. Iar dacă ochiul observă, te impresionează mai degrabă iarba, covorul acela verde, des ca pisla, neinchipuit de des, și pe care-ți este îngăduit să te-ntinzi la odihnă, scoțîndu-ți din picioare, ca în interiorul unei locuințe, încălțămintea.

Un autor japonez contemporan, preocupat de a face paralele între țara sa și lumea occidentală, constata cu amărăciune că, în comparație cu cea mai mare parte a orașelor europene și americane, orașele japoneze sînt banale, monotone, suprapopulate, sărace în dotări elementare. Și preciza că nimic nu există în acest oraș care să se compare cu **Park Avenue** din New York, sau care să stea alături de bulevardele Parisului. Regăsim, de fapt, aici ideea, enunțată doar, din partea de început a însemnărilor de față.

Străin, șocat de circulația înspăimîntătoare a automobilelor, de lumea care se mișcă neîncetat pe toate canalele de comunicație, furat de mirajul neonului seara, captivat în magazine de abundența aparatelor și de noutățile ascunse ale acestora, îți vine greu să pătrunzi dincolo de ceea ce în Tokio, ca în orice alt oraș din lume, și într-un limbaj unanim acceptat, se cheamă „vitrină". Poți, însă, sparge bariera, urcînd din nou pe Turnul orașului și cătînd, nu departe, dincolo de barierele de blocuri ale arterelor principale, bariere în dosul cărora se ascunde un alt Tokio, întinsele cartiere de clădiri modeste de lemn, nu cenușii ca blocurile moderne din **Ginza,** din **Singjucu,** ci negre, pereți de lemn ars de soare, bătut de vînturi și ploi și impregnat de praf și fum.

Pentru că, după cum descopeream într-un studiu japonez asupra acestui oraș-miracol, care în decurs de numai un sfert de veac și-a sporit populația de la trei la douăsprezece milioane de locuitori, nu atît de departe de centru străzile sînt strîmte și murdare, casele rahitice și întesate cu dughene insalubre.

Tokio, idolul necunoscut, își dezbracă ceremonios veșmintele de-ndată ce te apropii și-l privești din toate unghiurile.

N. Popescu-BOGDANEȘTI

despărțirea

Nuvelă de MARIN PREDA

Cînd nu adormim, căutăm un gînd plăcut care să ne facă nevinovați, chiar dacă nu sîntem. Dar cînd ne simțim jigniți? Ce gînd putem căuta? Era zi de sărbătoare și tehniciana Păcești Nicoleta o petrecuse pe cîmp, cu vitele cooperativei, împreună cu inginerul zootehnist, șeful ei, cu inginerul agronom și cu brigadierul. Și acum, că ziua trecuse, nu putea adormi.

La urma urmei întîmplarea fusese mai degrabă veselă. Dimineața, cînd venise ca de obicei la ora șapte în curtea fermei, nea Checiu, brigadierul, o așteptase proptit în bîtă și arăta atît de cătrănit că, înainte de a afla despre ce putea fi vorba, pe față o pufnise rîsul:

— Ce e nea Checiule?

— Am brodit-o, domnișoară! Paștele și mama lor de îngrijitori, dacă n-o să-i spînzur pe toți mîine dimineață cînd s-or prezenta la lucru!

— Da ce s-a întîmplat?

— Au lăsat vitele în părăsire!

Tehniciana tot mai rîdea, era de curînd venită, transferată de la un combinat avicol tot de prin apropierea Bucureștiului, de la care nimeni n-o întrebase de ce plecase. Fusese transferată, la cererea ei, aci, să îngrașe cîteva sute de tăurași și cîteva zeci de viței, „de la zero la șase luni", vreo patruzeci de vaci reformate, care nu mai erau bune nici de lapte, nici de reproducere. Șeful brigăzii respective era acest nea Checiu, un om ciudat, venit de prin Moldova cu niște oi și stabilit aci nu fără dificultăți. Se spunea că făcuse cadou o sută de oi cooperativei, care abia așa îl angajase, și că era foarte bogat, avea două sute de mii de lei la C.E.C.

— Stai, nea Checiule, zise fata, trei i-am învoit eu! Moldoveni ca și dumneata, mi-au spus că vor și ei să petreacă o zi în sînul familiei, de Paști.

— Da, dar ăilalți nu sînt moldoveni, zise brigadierul ca și cînd ar fi fost indignat dinainte că în felul ăsta tehniciana avea să le găsească și celorlalți o scuză.

— Stai puțin, moș Anghel n-a venit?

Ăsta era un om singur, de aproape șaizeci de ani, care spunea că el a fost odată aviator și că i s-a făcut o mare nedreptate. Prin apropiere se afla un cantonament cu o sentinelă și doisprezece soldați, sub comanda unui caporal, nu se știe ce păzeau. Moș Anghel făcea ce făcea și se trezea pe-acolo, le spunea, acestor ostași, povestea vieții lui, bînd împreună un fel de spirt adus nu se știe de pe unde. Brigadierul ridică din umeri.

— Stai, zise iar fata, am mai învoit unul.

— Pe Franghiol! zise brigadierul cu un glas de parcă ar fi spus: poftim, te-ai găsit și dumneata pe cine să învoiești, tocmai pe cel mai bun! Acuma ce dracu o să facem?

Franghiol însă nu era numai cel mai bun zootehnist, dar la peste cincizeci de ani ai lui și cu nevastă și doi copii mari și țigan cum era, se ținea cu una de prin cartierul bucureștean din apropiere, româncă, tînără de vreo treizeci și cinci de ani, măritată și cu copii și, culmea, și frumoasă! Fusese angajată în brigadă și bărbatu-său venea adesea și o pîndea cînd Franghiol era plecat și o tîrnuia pe-acolo prin grajd, spre bucuria celorlalți, fiindcă era puturoasă, se ținea mai mult de vorbă, decît de treabă.

— Cum, zise tehniciana, nu știi de ce l-am învoit? I-a murit frati-său! S-a culcat cu țigarea în gură, lîngă sobă și au luat foc paiele și pînă să se trezească el, a ars acolo! Ți'nchipui cît era de beat!

Dar brigadierul parcă nici nu auzea! Ce-i păsa lui de fratele lui Franghiol, și de cît fusese acela de beat în clipa cînd murise.

— Ivan n-a venit?

Ăsta era alt țigan, dar alt soiu decît Franghiol, mai modern, cînd apăruse aici tehniciana chiar din prima zi el o tutuise și îi spusese pe nume, spre indignarea fetei care imediat îl pusese la punct. „Ce, ai păzit porcii cu mine? Eu sînt, pentru dumneata tovarășa tehniciană!". „De ce, răspunsese el, sînt mai mare ca tine cu doi ani!, am făcut armata!" „Nu ți-e rușine, crezi că ești în țigănie? Piei din fața mea!" N-o mai tutuise, dar într-o zi venise la ea și o anunțase cu un aer foarte grav că pompa de apă de la fermă s-a defectat. Tehniciana ieșise din clădire dar nu făcuse prea mulți pași și se întorsese pe partea cealaltă prinsă de o bănuială. Într-adevăr îl surprinsese pe Ivan cu mîinecile vîrîte pînă la subțiori în putina cu brînză: de-aia se defectase pompa cu apă. „Ce faci, Ivane?"

El își ridicase privirea lui ochioasă și întocmai ca într-o anecdotă răspunsese fără codire: „Iau brînză". „Ieși afară!"

— Cică s-a dus la denie toată noaptea, cu frati-său și cu nevasta lui frati-său, zise brigadierul, acuma dorm... Îmi spuse paznicul că l-a văzut pe șosea într-un grup, cu lumînările în mînă, venind dinspre Mogoșoaia.

— Și ceilalți cinci?

— De unde să știu eu, domnișoară?

— Bine, nea Checiule, ia hai să vedem ce putem face.

Intrară în grajduri și ca la un semnal toate bovinele începură să mugească. Era ora mesei. Adică nu mugeau, zbierau! Mai ales tăurașii, își ridicau capetele în aer, deschideau gurile și îți spărgeau urechile. S-au tot învîrtit amîndoi pe-acolo cărînd sacii cu tărîțe, și după vreo două ceasuri cînd au terminat distribuirea rației, cîte-un kilogram și jumătate de cap, apăru și inginerul zootehnist cu inginerul agronom. Relativ încîntat, acesta din urmă spuse că nici la el la grădină nu venise nimeni, deși se hotărîse starea de urgență datorită anunțului unei secete relative: trebuiau să facă irigații.

Operația de a hrăni cîteva sute de vite o obosise pe fată. Se ștergea de sudoare pe frunte și, auzindu-l pe agronom cu cîtă resemnare relatase că și pe la el era pustiu, deodată privirea i se făcu imobilă și din ea îi țîșniră parcă scîntei.

— Ce înseamnă asta, tovarășe inginer, credeți că de-aia am fost eu angajată aici, să țin locul îngrijitorilor? Mie să-mi aduceți oameni, nu mă interesează, n-am tremurat la examene șase ani de zile ca să devin văcăriță auxiliară! Înțeleg să muncesc în munca pentru care am fost pregătită, să știți!

Ce frumos îi stă unei fete în orice, chiar cînd ridică glasul și te amenință! Cei doi bărbați se uitau la ea și tăceau, parcă ar fi vrut s-o încurajeze să-i dea înainte în același fel. Inginerul agronom era gras și burtos, zootehnistul mai tînăr, șchiopăta de-un picior, care îi rămăsese mai scurt în urma unui accident de motocicletă. La spital, unde stătuse pînă i se fierbse osul, se îndrăgostise, deși era căsătorit, de sora care îl îngrijise și de care se legă și nu se mai despărți.

— Să faci munca pentru care te-ai pregătit, hm! făcu inginerul agronom. Nu e așa o mare chestie! Mult mai interesant e s-o faci pe-aia pentru care nu te-ai pregătit! Noi sîntem în problemă, vaci, vite, legume, zootehnie, agronomie, dar am auzit că unii își iau diploma de pildă în istorie și la liceu predau chimia alimentară. Fratimeu are un coleg! Interesant! La urma urmei Magellan, cînd a făcut înconjurul lumii, știa numai geografie? Numai în zilele noastre oamenii au pretenția să se limiteze doar la un anumit sector de activitate.

— Foarte bine, tovarășe inginer, zise atunci fata, să vă văd cum o să ne dați acuma o mînă de ajutor să tocăm paiele la mașină pentru patru sute de vite. Paiele ca paiele, dar amestecul de melasă cu uree să vă văd cum îl preparați și îl cărați.

— Asta trebuie făcut?

— Dar ce credeați?

— Cînd?

— Chiar acum!

Desene de Constantin PILIUȚĂ

— Poate vin, zise agronomul, și din glasul lui se înțelegea că își dădea și el seama că nu era cu putință să care ei coșurile cu paiele ude de îngrășămînt la botul a cîtorva sute de vite. Să mai așteptăm, adăugă.

Și se uită la ceas. Cei doi ingineri lăsară din mînă servietele și se așezară pe prispa casei în care tehniciana îl prinsese pe Ivan cu mîinile în putina cu brînză. Începură să-i pună fetei întrebări. Tărîțe mai erau? Mai erau. Și dacă, la ora mesei, li se dădea din nou, tăurașilor, aceeași hrană? Pe chipul tînăr al fetei apăru o cută de împotrivire: se putea, parcă spunea această împotrivire, puteau fi lăsați și nemîncați și duși chiar cu toții la tăiere, parcă asta era problema?

— Așa e, dădu din cap, gînditor, inginerul agronom, ca și cînd l-ar fi ghicit gîndurile. Uite ce facem! Dincolo de drum am semănat secară, care din lipsă de ploaie n-a ieșit prea bine, o să întoarcem pămîntul și o să punem porumb. Ei, bruma aia de secară care a ieșit o paștem azi, cu vitele. Ce zici domnișoară?

— Cum hotărîți!

— Nu e mai ușor așa!?

— Ce zici, nea Checiule? se întoarse fata către brigadierul ei.

— Secara-aia de pe lîngă iaz? întrebă el. Cum să nu! Asta chiar o să le placă tăurașilor, mai schimbă și ei meniul.

O luară spre grajduri și într-un colț dădură de bîtele îngrijitorilor. Își luară fiecare cîte una și își luă și fata, căutînd zadarnic una mai mică. Nu era prea voinică și era și cam slabă, i se vedeau oasele pe după urechi. Nimeni nu știa, nici mătușa la care locuia acum — fiindcă Păcești Nicoleta nu avea mamă iar tatăl o cam părăsise recăsătorindu-se — că era s-o pățească la școală, în ultimele luni, unde mesele regulate o cam îngrășaseră și îi făcuseră, după părerea ei, picioarele cam groase. Și atunci o sfătuise cineva să bea oțet. Făcuse rost de-o sticlă, pe care o pitise în dulap și pînă nu slăbise la loc cum se știa ea la cincisprezece ani, nu se oprise din băut. Pînă într-o zi cînd, făcînd baie în rîu, se pomeni cu o puternică hemoragie. Se întoarse la internat, se culcă în patul ei și rămase liniștită, așteptînd ca totul să se aranjeze; adormi. Se trezi la spital, cu ace în piele, i se făcea transfuzie. Puțin dacă ar fi întîrziat salvarea și dacă o colegă n-ar fi observat sînge sub patul ei și nu s-ar mai fi trezit din acel somn, care de altfel prin nimic nu i se anunțase că ar fi putut fi ultimul. Asta se întîmplase chiar anul trecut, prin mai. Își reveni după cîteva săptămîni, își dădu examenele și fu repartizată imediat la un combinat avicol, unde însă nu stătu mai mult de trei luni: din pricina inginerului. Era un ins de vreo douăzeci și șapte de ani, cu o înfățișare de om cumsecade, din București, venea cu autobuzul. ...Și nu-și găsise și el, prin toată Capitala și pînă la vîrsta aceea, o fată cu care să se ducă duminicile după masă la cinematograf! Îi cășunase pe ea! Vii? o întrebase. Fata avea un prieten care o ceruse în căsătorie, un medic veterinar. Nu-i dăduse răspunsul, vroia să se gîndească înainte de a face acest pas... Desigur, îl iubea, dar parcă nu atît de tare încît să n-aibă nevoie să se gîndească; or, faptul că trebuia să se gîndească o deprima... Parcă ar fi vrut ca viitorul ei soț să aibă altă meserie, nu fiindcă nu i-ar fi plăcut a ei sau a lui, luate separat, dar luate împreună i se părea cam mult. Ce să vorbească amîndoi, seara? Tot despre vite? E drept, vitele sînt ființe vii, nu e neplăcut să ai de-a face cu ele, mult mai plăcut decît de pildă să ai de-a face cu dosare, să stai adică toată viața cu nasul în hîrtii, dar oricum, soț și soție, ce pot ei să-și spună, ce nu știe celălalt, la întoarcerea acasă? Nici ea nu știa ce să-i reproșeze, în orice caz invitațiile inginerului cădeau cum nu se poate mai prost și o iritau, mai ales că de la un timp făcea ce făcea, și venea la incubatoarele ei și o lua prin combinat, plimbînd-o degeaba de colo pînă colo. Îi plăcea acest post, era bine plătită și n-ar fi vrut să se certe cu inginerul dacă asta se putea evita, dar într-o zi el insistă să-i dea un răspuns, acceptă sau nu să se întîlnească cu el în București? „Nu, tovarășe inginer, îi răspunse. În combinat n-am încotro și trebuie să mă las plimbată de colo pînă colo ca un cățel, dar în ziua mea liberă am programul meu". El tăcu cîteva clipe și chipul lui care nu părea al unui om respingător căpătă deodată o expresie urîtă, de suferință și contrariere care nu aveau în ele nimic atrăgător. El îi întoarse spatele și îi spuse: „Mai gîndește-te!" „Mă amenință", gîndi fata și a doua zi se duse la U.J.C.A.P. și ceru, fără să spună de ce, să fie transferată în altă parte, dar cu rugămintea să nu fie departe de Mogoșoaia, unde are o mătușă bătrînă și bolnavă, de care trebuia să aibă grijă ca de mama ei, fiindcă ea a fost orfană și această mătușă a crescut-o de mică, etc. Mătușa era sănătoasă tun și era în plină putere, purta în pîntec al patrulea copil, dar ce să spui ca să fii crezută? Avea într-adevăr nevoie de mătușa ei, pe care cu adevărat o iubea ca pe-o mamă. Omul în vîrstă, cu părul alb, de după birou, puse mîna pe telefon și luă la rînd toate comunele de prin preajma Bucureștiului. Vroia s-o servească, o văzuse din profil și îl convinsese chipul ei mic și slăbuț, că nu-i merge ei prea bine de arată așa neliniștită și se mai și chinuia să zîmbească, să se facă plăcută... „Cam greu, îi spuse, după ce șase-șapte cooperative răspunseră că n-au nevoie de tehnicieni. Dar găsim noi! Trebuie!" Și după ce găsi, îi atrase atenția: „Vezi, acomodează-te, fiindcă altfel, dacă o să vrei iar să te transferi, va trebui s-o părăsești pe mătușa dumitale. În fond ce s-a întîmplat la combinat? Acum că pleci de-acolo te-aș ruga să-mi spui". „Am plecat ca să nu se întîmple, tovarășe președinte. Știți, pînă se căsătorește, o fată are tot felul de necazuri". „Știu, zise președintele și se posomorî. Știu, te înțeleg perfect, cu toate că nu mi-ai spus nimic. Dar acomodează-te, fiindcă ai văzut singură că o să fie imposibil să te mai retragi, dacă o să ai iar necazuri".

Fără acest avertisment nu i s-ar fi părut ei azi chiar atît de veselă cătrăneala brigadierului, necum să se apuce și să dea pe urmă tărîțe, cu el, bovinelor. Acum că veniseră și cei doi ingineri cînd îi văzu cu bîtele în mînă, rise cu gura mare, i se păreau foarte comici... Bineînțeles nici ei, desigur, n-aveau unde se retrage, asta era. Puteau fi socotiți chiar norocoși, fiindcă de curînd se auzise că întreg ministerul agriculturii, ba chiar și alte ministere, erau răscolite și scoși afară inginerii și tehnicienii cuibăriți în București și trimiși în producție, pe la ferme și cooperative agricole. Ei însă erau, n-aveau de ce să se teamă, în timp ce Capitala era la doi pași, zilnic se puteau întoarce acasă în mai puțin de o oră. Asta se plătește, pui mîna pe bîtă și scoți tineretul bovin la păscut... Cui îi stătea mai bine cu bîta? Inginerului agronom, bineînțeles, el era și cel mai bine dispus. Dar nici inginerului zootehnist nu-i stătea rău, deși piciorul lui mai scurt îl împiedica să se țină de cîrd. Se ținea ea pentru el, tehniciana, alerga cînd într-o parte, cînd în alta, prin norul de praf stîrnit de cele peste o mie de picioare ale vitelor; nu era deloc cuminte acest tineret, nu prea era învățat să meargă în cîrd, o lua razna peste culturi, mugind... Venise ora mesei și nu li se dăduse ceea ce știau ei că e atît de dulce și le amintea de laptele pe care îl supseseră odată... paiele tocate, amestecate cu melasă... Adică nu mugeau. Zbierau, te trăgeau, enervați, la răspundere... Păcești Nicoleta îl pocni pe unul cu bîta, care vroia să se întoarcă îndărăt, îndemnîndu-i parcă și pe alții să facă la fel și strigă:

— Ce faci, nea Checiule. mă lași numai pe mine să alerg? Hai, tovarășe inginer!...

Era foarte supărată, dar veselia îi reveni brusc cînd traversînd drumul pietruit pe care treceau mașini, unul încetini și strigă:

— Ia uite, mă, ce văcăriță drăguță!

— Vezi-ți de drum, escrocule, îi răspunse fata.

Tocmai de aceea, cînd vitele ajunseră pe locul de păscut și se mai liniștiră evitară toți să se așeze în apropierea drumului: oricum, se cunoștea că nici ei nu erau simpli văcari și se duseră mai încolo sub un pom să nu-i vadă lumea. În fond, părea să spună inginerul agronom așezîndu-se jos, ideile sînt acelea care îi stînjenesc pe oameni. Îți faci o anumită idee despre tine însuți și nu te mai poți abate de la ea. A fi văcar sau a fi inginer, care e deosebirea? Ideea! Fiindcă după un număr de ani uiți completamente ceea ce ai învățat și uneori, practic vorbind, mai multe știe lucrătorul respectiv, grădinarul sau văcarul, decît horticultorul.

— Cînd eram elev la liceu, continuă el stăpînit de o veselie pe care i-o stîrnea amintirea și asociația cu situația pe care o trăia în prezent, aveam un profesor care nu mai știa nimic din istorie sau istoria nu-l mai interesa, nici acuma nu-mi dau seama ce era exact în mintea lui. De fapt ce e istoria? Un trecut mort, numai tinerii sau bătrînii sînt curioși să știe ce-a fost sau ce va fi, pentru simplul motiv că unii vor s-o facă, istoria, și alții să afle cum s-a făcut. Mama a fost o țărancă analfabetă, dar la bătrînețe se uita prin manualele mele de istorie și punea degetul pe chipul lui Vlad Țepeș. „Ăsta cine e maică?" Era curioasă și a început să învețe să citească, după ce își trăise ciclul vieții. Profesorul meu, om cu studii universitare, redevenea analfabet, citind: Ștefan cel Mare se întoarse la Suceava după ce înfrînse oștirile turcești... Înfrîngerea oștirilor turcești! Asta nu-l mai interesa. Care din voi, măgăroilor, a fost la Suceava? întreba, sau la Iași, sau la Cetatea Neamțului, după cum venea vorba în istorie. Se ridica unul sau altul. Eu, dom' profesor. Ei, zicea, la spune colegilor tăi, ce-ai văzut? Și ăla spunea niște balîverne pe care după cîtva timp, fără să le audă, profesorul le întrerupea: ei, bravo, măgăroiule, stăi jos, și continua apoi să citească din manual. Citea ca un școlar, nu mai știa nici el, profesor, propria materie pe care o preda, avea doar ticuri. Sultanul se întoarse la Istambul... care ai fost la Istambul? Și într-o zi se ridică în picioare aproape toată clasa. Toți, adică, fuseseră, la Istambul! El văzu sau nu batjocura, mîrîi: hi, stați jos măgăroilor, și-și continuă imperturbabil lectura, fără să se supere, dar și fără să se înveselească de propria-i cretinie. Totuși, continuă încheind inginerul agronom, nu este el omul cel mai rău.

— Dar care e, tovarășe inginer? întrebă fata.

Agronomul își plecă privirea și rămînînd vesel, stătu așa cu ochii în jos vreme îndelungată. Nu răspunse, dar parcă deodată se trezi. În realitate, nici concluziile lui, oricare ar fi fost ele, nu trebuiau să-l abată de la ceea ce se impunea imperios, indiferent de situația în care te-ar arunca viața.

— Ai! Ce zici? se adresă el zootehnistului, cu mîna pe servietă, pe care o și deschise. Mîncăm și noi ceva?

Agronomul, deși nu trăia o iubire ca zootehnistul, arăta mai vesel decît acesta. Semăna cu un vechi țăran care s-a așezat pe o brazdă reavănă pe care tocmai a tras-o și în timp ce prietenii săi, vitele, cu care smulgea de veacuri, pămîntului, roadele care îi va hrăni pe toți, păsteau, el își mînca prînzul său frugal și își odihnea oasele trudite. Prînzul însă nu era deloc frugal, amîndoi inginerii aveau ouă roșii, fripturi și cozonac iar brigadierul Checiu o jumătate de miel, ăsta mînca, nu glumă. Numai fata n-avea nimic, nu știuse că nu se va întoarce la prînz acasă, dar aveau toți ceilalți destul și pentru ea. Ciocniră ouă, dar nu ziseră Cristos a înviat, deși culoarea lor roșie și ciocnitul nu mai aveau nici un sens neînsoțite de cuvintele care exprimaseră odinioară, pentru oameni, revelația unei minuni.

— Ce sîntem noi, cînd roșim ouă și le ciocnim, creștini sau păgîni? întreabă brigadierul Checiu care pesemne că ar fi vrut să spună acele cuvinte, dar nu le spusese văzînd că șefii săi se abțin.

— Păgînismul a fost înainte de Cristos, zise agronomul.

— Și acuma ce e? zise zootehnistul.

Tăcere. Dar privirea limpede a agronomului nu arăta nici o turburare. El dădu din cap și cu un gest care exprima evidența zise:

— Acum? Acum ne mai plac doar obiceiurile care sînt frumoase, dar nu mai credem în minunea cu Cristos. Eu personal nu mai cred. Dar dumneata, domnișoară?

— Bineînțeles!

— Ce bineînțeles?

— Că cred.

— Și atunci de ce nu zici Cristos a înviat?

— Păi cu cine? Știam că nu credeți.

— Cum, crezi că e posibil să învieze un om?

— Nici nu m-am gîndit...

— Atunci?

— Așa!

— Păi nu cunoști doctrina, domnișoară! Se bazează pe cîteva idei, oferirea și a obrazului celuilalt cînd îți cîrpește cineva o palmă, să răspunzi la ură prin iubire, învierea, înălțarea la cer, etetera, n-ai citit Biblia?

— Nu!

— Atunci în ce crezi?

— ...Mai bine, spuneți-mi, tovarășe inginer, zise fata cu o mare vioiciune, care e omul cel mai rău de care pomeneați adineauri?

Se vedea, după felul cum îi sticleau ei ochii, că știa la cine se gîndise agronomul, și i se părea oricum mai vesel sau mai la îndemînă să discute despre asta, decît să-și dea seama dacă era sau nu credincioasă conform doctrinei. Președintele. La el se gîndise agronomul. Nu se știe cum și de ce acest om fusese ales de către cooperatori în această funcție. Era un ins trecut de mult de cincizeci de ani, mic de statură, chel și bîlbîit. N-avea nici un fel de calități. Își crease el însă ulterior renumele că ar fi bun organizator. Ce fel de organizator era, se vedea din situația în care erau puși ei astăzi, cei doi ingineri, cu tehniciana și brigadierul. Dar secretară știuse să-și angajeze, o fată adusă de el cine știe de pe unde și din pricina căreia îi făcuse lui, inginerului agronom, o hîrtie la minister. Scria în ea negru pe alb (i se dăduse agronomului s-o vadă) că sectorul horticol, legumicol și sectorul „mare" (cîmp) mergeau prost datorită inginerului agronom, care constituia o frînă în calea dezvoltării lor... Cerea să fie îndepărtat. Om bătrîn, cu familie și copii mari, își pierduse capul datorită acelei fete, persecutînd deci nu numai pe toți tinerii care stăteau întîmplător de vorbă cu ea, pe-acolo prin biroul ei, dar chiar și pe el, inginerul agronom, familist cunoscut... Judeca pe ceilalți după el, fără nici o glumă! Și nici n-aveai ce să-i faci, cu renumele lui de bun organizator. Cine să-l judece, femeile ai căror bărbați lucrau pe șantiere prin Bucu-

(Continuare în pag. a VI-a)

despărțirea

(Urmare din pag. a V-a)

rești sau aiurea și nu veneau nici ele decît rar pe la grădină sau la cîmp, sau tineretul flotant venit de prin părțile mai neproductive din Moldova, atrași de cei treizeci de lei pe zi care li se plăteau aici ? (trebuiseră să adopte această formă de organizare cu plata în bani și nu în produse, altfel le rămîneau sectoarele descoperite ; ăsta să fi fost motivul că era considerat acest președinte bun organizator ?) Cui să-i pese că el își angajase o secretară și că îi ardea, i se creaseră adică condiții sociale, să-și trăiască drama bătrîneții ca un chinez de odinioară, sau ca un oriental de totdeauna, luîndu-și a doua nevastă, pe care însă o întreținea din veniturile cooperativei ? Cine să se mire (și să-și exprime această mirare într-o adunare) că acest fost biet plugar de altădată a ajuns acum să-și angajeze, pe munca altuia, o secretară ? Mare drăcovenie, gîndea inginerul agronom, mergînd la treburile lui și lăsîndu-și pleoapele în jos, asemeni tuturor înțelepților, care simt de timpuriu, fără spaimă, chemarea ultimă și judecă sub această perspectivă, fără îndignare, dar nu fără luciditate, toate faptele al căror martor este.

— Omul cel mai rău e o oglindă a celor care se cred mai buni, domnișoară, răspunse el.

— Asta chiar că n-o mai cred, zise fata.

— De ce ? zise inginerul, ferindu-se și spunînd ceea ce nici el nu credea. N-a fost el considerat cel mai bun și ales ?

— Da, tovarășe inginer, dar trebuie să fim înțelegători, zise fata. Am auzit că și ea îl iubește, zău, ține la el, ce poți să faci ? Nu înțeleg cum, dar așa e...

— Nu, zise zootehnistul, schimbînd vorba, fiindcă intraseră pe un teren alunecos unde și el era vizat, eu am altă teorie. Se lucrează prin rotație : acum își face casă președintele, după ce și-o termină, cooperatorii îl dau jos, vine altul, își face și el casă, îl dau și pe el jos și tot așa prin rotație ajung toți și-și fac case. Nu e un sistem ingenios ? Ce-ar ieși dacă ar vrea toți să-și ridice case deodată ?

— Așa e, zise agronomul, la asta nu m-am gîndit... Da' de ce fug vacile alea, Checiule ?

Zootehnistul, mestecînd, se uită atent spre iaz. Se auzi în același timp un muget dintr-acolo. Era ca o chemare blîndă și jalnică, așa cum mugesc vitele bolnave în preajma morții. De obicei ele îndură în deplină tăcere suferința și numai cînd simt că mor scot acest muget, ca o sfioasă chemare în ajutor, înainte de a-și da sufletul.

— Ce-o fi acolo ! exclamă inginerul zootehnist și se ridică în picioare.

Mugetul venea dinspre iaz, unde se vedea o vacă, acum părăsită de celelalte, luptîndu-se parcă să nu se prăbușească la pămînt. Se duseră cu toții spre ea și rămaseră la douăzeci de metri distanță. Se lămuriseră : acolo era mlaștina înșelătoare, cu pămîntul uscat pe deasupra, chiar încrețit, dar cu ciorbă moale dedesubt, din care însă vaca nu-și mai putea trage picioarele dinainte, și i se încleiau, sub ochii lor, și cele dinapoi.

— O să-și rupă picioarele, zise brigadierul, ce-i facem ?

— Du-te aproape, zise zootehnistul, și calmează vita.

— Și dacă mă scufund și eu, cine mă calmează și pe mine ?

— Lasă că te calmăm noi ! zise inginerul agronom.

Brigadierul înaintă zece metri și se opri. Începutul de secetă micșorase malurile iazului și vita nu băgase de seamă că sub pojghița cenușie era smîrc.

— Ce dracu o fi căutat aici ? se miră brigadierul.

— Apă, ce să caute, zise fata. Mă mir că nu s-au împotmolit și altele.

— Au fugit, au auzit-o mugind, zise agronomul. Dacă erau oi se înecau toate.

— Ne pune s-o plătim, Gîrboviceanu, murmură, ca pentru sine, zootehnistul.

Gîrboviceanu îl chema pe președinte.

— De ce, crezi că moare ? zise agronomul.

— Poate să și moară, dacă o lăsăm aici.

— Uite că i s-au scufundat și picioarele dinapoi, zise fata. Ce-i facem, tovarășe inginer ?

Rămaseră toți tăcuți și gînditori. Brigadierul se mai apropiase de vită, dar se oprise totuși la distanță, încercu, prudent, smîrcul cu bita. Vita mugi iarăși, zbătîndu-se în nămol. Se înfundă și mai tare, pînă aproape de burtă.

— Numai cu tractorul putem s-o tragem de-aici, zise inginerul agronom, dar unde dracu găsim noi acum un tractorist !

Tractoare se găseau, stația era prin apropiere, la cîțiva kilometri, dar tractoristul era problema.

— Te duci, domnișoară ? zise zootehnistul. M-aș duce eu, dar cînd te-or vedea pe dumneata, n-o să te refuze nimeni, în timp ce pe mine precis că nici n-or să mă asculte.

Fata spuse că se duce, ce era să facă ? Inginerii se îndepărtară și ei de locul unde vita se împotmolise și cu bitele în mîini o luară după celelalte bovine, să le întoarcă înapoi pe tarlaua cu secară.

După un ceas, Păcești Nicoleta se întoarse cu un tractor și cu un băiat care îl conducea. Era aproape un puști în salopetă largă și cu o bască minusculă pe creștet. Nu se știe de ce nu mai purtau acești băieți pălării, ca altădată, și umblau cu prostiile acelea pe cap, pe care le păstrau și cînd schimbau salopeta cu hainele lor bune ! El manevră tractorul cît mai aproape de vacă, se dădu jos cu o frînghie, se descălță și se apropie de vita scufundată. Foarte priceput, și fără să se sperie de mlaștină, legă celălalt capăt al frînghiei de picioarele dinainte ale vacii, se întoarse la tractor și se urcă pe scaun luînd volanul în brațe. Ai fi zis, după felul foarte sigur cu care băgă în viteză și începu, imperceptibil, să dezambreieze, că tot asta făcuse pînă acum și în asta se specializase, scoaterea vacilor împotmolite de prin smîrcuri.

Dar și vaca dădu dovadă de instinct. Simțindu-se ajutată începu să miște din picioare exact în sensul în care o chema frînghia, fără să se agite inutil. Tractoristul însă se opri, numai motorul îl lăsă să meargă, se dădu jos și se apropie din nou de vită.

— Ce este ? îl întrebă zootehnistul.

— Se desface nodul, zise băiatul.

A ! Se desface nodul frînghiei ! Să nu se desfacă vaca ! ! I-a uite-o cum mugește acuma, o fi durînd-o ! Cum dracu să tragă cineva de tine cu tractorul și să nu te desfaci în părțile componente ! Or s-o ducă așa în bucăți la sediul cooperativei și s-o predea lui Gîrboviceanu, precis c-o să facă un raport și împotriva lui, a zootehnistului, la minister, fiindcă și el, înainte de a se fi accidentat cu motocicleta și a fi cunoscut-o pe prietena sa de acum, sora din spital, stătuse de cîteva ori de vorbă cu această secretară. Ducă-se dracului ! O să se lase de meserie și o să intre funcționar undeva, și să-l scutească de distracția de a păzi vitele ca un caraghios, și să le mai și scoată din mlaștină cu tractorul și să le plătească pe urmă ca pe cele bune. Dar unde să găsească postul acela de funcționar, asta era problema !

Era liniște peste cîmpie, în depărtare se vedea Bucureștiul, înapoi bolta fără obstacol. Băiatul înțeți zgomotele tractorului și frînghia se întinse și se făcu dură. El se uită înapoi o clipă ca și cînd ar fi fost la arat și vroia să știe ce fel de brazdă făcea în urma sa, și înteți bătăile motorului și deodată vaca ieși cu picioarele dinainte, se răsuci gata să cadă pe spate și scăpă...

— Perfect, zise inginerul agronom, eu zic să ne cărăm acuma cu ele la fermă cît mai e timp, altfel cine știe ce mai pățim, dă trenul peste vreuna, sau să ne pomenim cu toții în vreo groapă.

Inginerul agronom tocmai ocolea o astfel de groapă foarte adîncă în timp ce se uita în zare urmărind cu o privire parcă bănuitoare un tren de persoane care tăia cîmpia cu un vuiet îndepărtat.

— Iată că vine spre noi un mesager, adăugă fără să arate unde văzuse el așa ceva. Pe cine o fi căutînd ?

Un om părăsise într-adevăr drumul pavat care lega Capitala de șoseaua București-Tîrgoviște și pe care treceau necontenit mașini, dar și oameni pe jos, și o luase repede spre ei. Păcești Nicoleta se uită și ea într-acolo și cînd văzu, o expresie vie de surpriză și încintare trecu peste chipul ei, urmată însă imediat de una de îngrijorare.

— Ia ține nea Checiule, zise predîndu-i brigadierului bita.

Și ferindu-se de bolovani porni în întîmpinarea necunoscutului. Era medicul veterinar, îi dăduse întîlnire pentru azi la prînz la mătușa ei acasă...

— Trebuia să-mi spui că nu vrei să te întîlnești cu mine, nu să mă faci să viu degeaba să te caut acasă, o întîmpină el cu o expresie brutală și întunecată.

Păcești Nicoleta nu se supără însă, știa că așa arăta el de obicei. Cînd bagi mîna pînă la umăr în născătoarea unei vite e greu să-ți păstrezi o înfățișare suavă.

— N-am știut, răspunse fata, credeam că mă întorc la prînz acasă...

— Și ce, fără tine nu puteau văcarii să vadă de vite ?

Se vedea că el își și făcuse o părere ! Ea fugise de el, nu că nu vroise să petreacă împreună Paștele, dar își pusese în gînd să rupă această dragoste.

— Nu sînt văcari, răspunse ea...

Și deodată nu-i mai dădu nici o explicație.

— Nici măcar nu spui că ai uitat, rupse el tăcerea.

Adică nici măcar nu vroia să-și ascundă intențiile printr-o minciună civilizată, de formă, ca să atenueze fondul pe care nu era el atît de prost să nu-l înțeleagă.

— Ba nu, zise tehniciana, și din protestul ei se înțelegea că ba da, dar n-am putut veni, n-a avut cine...

Și îi explică ce se întîmplase.

— Ei și, zise medicul veterinar, o vită poate să stea și o săptămînă fără să mănînce și nu i se întîmplă nimic. Se vede că îți mai mult la vite decît la mine.

— Țin la meseria mea, să fie clar. Cum puteam să le las toată ziua nemîncate ? Răspund de ele.

— Zi mai bine că n-ai mai vrut să mă vezi.

— Dacă îți așa de mult...

— Eu nu țin, dar mi-a spus mătușa-ta că nu mi-ai lăsat nici o vorbă. Puteai să trimiți pe cineva, sau să vii chiar tu, și la nevoie să te întorci și veneam și eu cu tine. Dacă asta era problema, n-aveam ce face, păzeam amîndoi vitele, dar eram împreună. Așa, ai preferat să te duci cu alții.

Uite că era gelos ! Fata izbucni într-un rîs care îi angaja spontan întreaga ființă, un rîs subțire și gîlgîitor, cu note adînci prin care țîșneau, nestingherite de nimic, marea bucurie și nepăsare a vîrstei, amestecate cu plăcerea că o altă ființă suferea pentru ea. Era singurul moment cînd o fată nu putea fi nici disprețuită, nici părăsită, căci rîsul ei cristalin te-ar fi urmărit și în somn și n-ai fi știut nici ce să-i faci, și nici cum să-l alungi.

— Mai bine bea un kilogram de gaz, zise el.

— Un kilogram de gaz ? De ce ?

— Așa, cînd ajungi acasă spune-i mătușii-ți să-ți dea duba, toarnă într-o sticlă și bea.

— Și eu care credeam că ai venit ca să mă vezi !

Era tot veselă, dar privirea îi sticlea : așadar el n-avea s-o însoțească acasă. Venise deci numai ca s-o insulte și să plece. Nu cumva nu mai vroia să se vadă împreună ?

— Mai bine să ne despărțim, zise ea. Și adăugă : Din clipa asta nu mai există pentru mine.

El o scrută cu dușmănie, îndelung, intens. Ce avea cu ea ? Ce-i făcuse ? Oricum, ea îi tăiase puntea și chiar dacă mai avea ceva să-i plătească, nu mai avea cum. Cine poate însă să calculeze dinainte ce efect au asupra noastră cuvinte care ni se spun, chiar dacă ni le-am spus și noi mai înainte ? Medicul venise într-adevăr cu aceste cuvinte în sine, „să ne despărțim", și le spusese singur, dar auzite de la ea parcă nu mai aveau același înțeles. Chiar așa, era adevărat că din clipa aceea el nu mai exista pentru ea ? Mîngîierile, îmbrățișările, strîngerile de mînă, șoaptele ? Puteau fi șterse ?

— Să-mi spui mie să beau un kilogram de gaz. Nu ți-e rușine ? zise fata. Ce crezi că am ajuns să mi se vorbească așa ? Dacă ai fi un băiat oarecare aș mai zice, dar ai aproape treizeci de ani, nu m-am așteptat din partea ta, să fiu sinceră !

Între timp dușmănia bărbatului se stinsese și acum parcă îi sorbea fiecare cuvînt de pe buze. Cînd ești moralizat, ești pe jumătate iertat. De ce era el furios ? Ce speranțe își pusese în această zi și fiindu-i înșelate se gîndise la despărțire ?

— Iartă-mă, îi zise, dar azi, nu știu de ce, am crezut că o să-mi spui că ne căsătorim. Mă așteptam la un răspuns și mama mi-a spus să te aduc seara acasă și să vină și mătușa-ta cu unchitău, pregătisem o masă. De fapt ne și așteaptă... Am stat la mătușa-ta trei ore, crezînd că te întorci și mi-am ieșit din pepeni cînd am văzut că nu vii. Pe urmă am luat-o spre ferma voastră și acolo mi-a spus un paznic că ai plecat pe cîmp, în direcția asta. Cu cine a plecat, l-am întrebat și el a rînjit așa, ca un țîmpit, he, zice, s-a dus și ea... Acum îmi dau seama că era beat.

— Deci maică-ta pregătise o masă ?

— Ai uitat ? Te-am întrebat cu trei săptămîni în urmă cînd îmi dai răspunsul și mi-ai spus că de Paști, în ziua de Paști.

— Am spus eu asta ? se miră fata. Doamne păzește ! De unde ai mai scos-o ?

— Eram în parc la Mogoșoaia și eu te-am întrebat dacă n-ar fi bine să nu ne apuce concediul de vară necăsătoriți, ca să putem să plecăm împreună la mare.

— Da, am zis, acum îmi aduc aminte, dar gîndul mi-era la tine și la mama-ta, nu mi-era clar ceva și de-ala am uitat că ți-am spus. Acuma mi-e clar : Nu-mi place maică-ta și n-o să mă mut niciodată la tine.

— De ce nu-ți place mama ?

— Trebuie să-mi placă ?

Stăteau unul în fața celuilalt, sub soarele de mai, care coborîse de mult din mijlocul bolții. Erau amîndoi bronzați și tensiunea la care îi supunea ciocnirea îi făcea și mai tineri și mai frumoși decît erau. Fata avea părul de culoarea mierii de salcîm, piciorul cu genunchiul mic și delicat (nu băuse ea oțet să-l păstreze astfel ?) iar talia fragilă parcă îi tremura vorbind. Medicul, în haine negre, cu guler alb și cravată de mătase de culoarea mercurului, era înalt și fără să-și dea seama, cînd îi vorbea încerca parcă să se facă mai mic aducîndu-și brațele în față și îndoindu-și umerii.

— Hai să mergem, spuse ea văzînd că vitele trec pe lîngă ei, și se adresă zootehnistului, care se apropia : ce fac eu cu brigada noastră, tovarășe inginer ? Mîine ? Ce facem ?

— Cu cine, cu ăia ? O să aprob orice măsură o să crezi de cuviință că trebuie să iei, răspunse zootehnistul. Și adaugă : Faci ce vrei cu ei, domnișoară ! !

— Trebuie să-mi placă mama ta ? șopti apoi fata, cînd ajunseră la drumul pietruit și o luară încet spre Mogoșoaia.

— Nu zic să-ți placă neapărat și dintr-o dată, dar de ce să-i declari de la început război ? răspunse bărbatul. Ce rău ți-a făcut ?

— De fapt nu mama ta nu-mi place, ci supunerea ta față de ea. Trebuie să alegi, ori eu, ori maică-ta. De ce a fost ea atît de sigură că eu o să viu în seara asta la voi și o să rămîn pentru totdeauna ?

— Nu ea a fost, răspunse bărbatul, ci eu.

— Și tu de ce ai fost ?

— Fiindcă te iubesc.

— Cum mă iubești, cînd zici că să beau un kilogram de gaz ?

El vru să răspundă, dar instinctul îl îndemna că e mai bine să tacă. O jignise și numai o tăcere vinovată a lui o putea împăca. Dar iată că tăcu și ea, cu o expresie posomorîtă, în care se ghicea o îndîrjire alimentată de gînduri a căror sursă nu mai putea fi ghicită. Era adevărat, nu-i plăcea mama lui și existau puține șanse să-l scoată de-acolo din casa părintească și să-și facă ei doi casa lor. Cu ce bani ? Și pe urmă el n-ar fi vrut, ar fi avut acolo trei camere ale lor, n-ar fi înțeles de ce trebuia să plece din ele cînd atîta lume ducea lipsă de locuințe. Să se apuce să stea în altă parte cu chirie, cînd toată casa avea să le rămînă lor, pînă la urmă, moștenire, cum să-l facă să înțeleagă așa ceva ? „Se poate sta și într-o colibă, gîndi fata din ce în ce mai posomorită, asta e, pot foarte bine să dorm și să încep viața într-o coșmelie, cu bărbatul pe care îl iubesc...".

— Mai bine ai fi sincer și mi-ai spune că nici nu v-a trecut prin cap, ție și maică-ti, că n-o să viu eu diseară la voi. De soră-ta nu vorbesc, n-am nimic cu ea, deși, ca să-ți spun drept, tu o s-o ții mai departe la facultate chiar și după ce ne căsătorim... Și eu aș fi vrut să urmez institutul de agronomie, dar mătușă-mea are trei copii și o să-i vie și al patrulea, n-ar fi putut ea să mă țină, din leafa de zilier de o mie de lei a lui unchiu-meu. Ei, mă ții tu și pe mine la institut ? Cînd îmi răspunzi la chestia asta, îți spun și eu cum e cu căsătoria. Pînă atunci nu uita : pentru mine nici nu mai există. Adio !

Și fata se îndepărtă, luînd-o spre fermă, chicotind în sinea ei : să se termine odată, își spunea, pînă cînd o să vă mai bateți joc de noi ! ?...

La fermă Păcești Nicoleta nu-și încheie însă la fel de victorios ziua. Nu ajunse bine și Checiu îi spuse că Moș Anghel, în loc să fi venit la lucru, cumpărase cu suta aceia avans pe care o obținuse ea pentru el în ajun, de băut și se îmbătase lîngă ghereta santinelei, unde își povestea, răcnind, isprăvile de aviator și nedreptățile pe care le suferise. Fata o luă într-acolo și îl găsi într-adevăr întins pe jos la picioarele soldatului. Toată veselia ei pieri în fața acestui spectacol.

— Scoal' în sus, moș Anghel, nu ți-e rușine să te îmbeți în halul ăsta, în loc să fii la fermă și să-ți vezi de treabă mă lași pe mine și pe brigadier singuri. Alerg eu să-i fac rost de avans să aibă și el de Paști un ban în buzunar și el...

— Da, domnișoară, așa e, sînt un bețiv, bolborosea moș Anghel, dar să știi că am pilotat avioane, eu nu spun minciuni, să știi de la mine. Știi dumneata cine a fost Sadoveanu ?... Eu cu Sadoveanu am mîncat la masă...

— Oi fi mîncat, să-ți fie de bine, acuma ridică-te, hai !

Și fata nu-l lăsă pînă nu-l luă de-acolo și îl duse în dormitorul fermei. Bătrînul abia se ținea pe picioare și nu înceta cu istoriile lui cu Sadoveanu și Peneș Curcanul, întrebînd-o pe protectoarea lui dacă știe cine sînt ăștia. Cînd ajunseră în dormitor fetei îi pieri și ultimul strop din veselia cu care se ținuse în picioare tot timpul zilei. Îi făcea curte, și ăsta se înfuria, își strîngea trupa și minute întregi i se auzeau comenzile pe acolo prin cantonament. Culcați, drepți, culcați, drepți !...

Înainte de a adormi, mătușa intră peste ea în odaie și îi dădu amănunte despre vizita medicului veterinar. Venise cu flori în brațe și la plecare era supărat, așteptase, de, așa cam de pe la douăsprezece pînă pe la trei. În văzul vecinilor le-a aruncat la gunoi. Ce ? întrebă fata. Florile, de ! „Bine tanti, lasă-mă acuma să dorm ! îmi povestești mîine !" Și stinse lumina și crezu că a și început să viseze.

„Cum adică, să arunce florile la gunoi ?" se întrebă, și în aceeași clipă simți cum i se strecoară în inimă, ca un sloi de gheață, o adîncă jignire. Cum, a mai avut după aceea curajul să vină în fața ei și să spună că o iubește ? Ce nemernic ! Și Păcești Nicoleta făcu un efort de voință, îl șterse pe acest om din minte („dacă mai vine i-arăt eu lui") și rămase liniștită în întuneric, așteptînd somnul. Și deodată își spuse : „Ei nu s-au gîndit deloc la mine cînd au lipsit. Da, au plecat, m-au lăsat singură, și m-or fi înjurat între ei !" La acest gînd, care i se păru în mod sigur adevărat, reapăru sloiul de gheață. „Adică de ce să mă înjure ei pe mine ? Ce le-am făcut ? Bine, acuma n-are rost să-mi mai sparg capul cu ei, trebuie să dorm. O să văd mîine. O să-i dau afară. Chiar așa mi-a și spus zootehnistul : faci ce vrei cu ei, domnișoară, o să aprob orice măsură o să iei..." Da, așa o fi, dar ce e un îngrijitor ? El face parte dintr-o categorie, angajezi alții, nu sînt la fel ? Și atunci ce faci, îl dai pe urmă și pe-ăia afară ? Ce-o să zică Gîrboviceanu ? „Ce faci dumneata acolo, domnișoară, nu știi să lucrezi cu oamenii ? Nu ești bună la noi, du-te dumneata în altă parte". „Unde în altă parte ? Trebuie să mă acomodez..."

Da, asta era clar, dar somnul nu venea și atunci își aminti că ori de cîte ori i se întîmpla să se gîndească la ceva plăcut, adormea deîndată. „Adică cum să mă acomodez ? se pomeni întrebîndu-se indignată. Așa cum am făcut azi ? Ba nu, îi dau afară, n-am nevoie de oameni care își bat joc ! Le-arăt eu mîine !"

Păcești Nicoleta nu-și dădea seama că această hotărîre ea o lua fiindcă își simțea retragerea acoperită. Era un gînd care nu ținea seama de ceea ce i se întîmplase azi cu prietenul ei, căsătoria i se părea probabilă și ideea acomodării care o lua totdeauna înaintea tuturor intențiilor ei, ca o călăuză, n-o treabă mă lași pe mine și pe brigadier singuri. Alerg eu să-i fac rost de avans să aibă și el de Paști un ban în buzunar și el...

— Da, domnișoară, așa e, sînt un beți, bolborosea moș Anghel, dar să știi că am pilotat avioane, eu nu spun minciuni, să știi de la mine. Știi dumneata cine a fost Sadoveanu ?... Eu cu Sadoveanu am mîncat la masă...

— Oi fi mîncat, să-ți fie de bine, acuma ridică-te, hai !

Și fata nu-l lăsă pînă nu-l luă de acolo și îl duse în dormitorul fermei. Bătrînul abia se ținea pe picioare și nu înceta cu istoriile lui cu Sadoveanu și Peneș Curcanul, întrebînd-o pe protectoarea lui dacă știe cine sînt ăștia. Cînd ajunseră în dormitor fetei îi pieri și ultimul strop din veselia cu care se ținuse în picioare tot timpul zilei. Îi făcea curte, și ăsta se înfuria, își strîngea trupa și minute întregi i se auzeau comenzile pe acolo prin cantonament. Culcați, drepți, culcați, drepți !...

Înainte de a adormi, mătușa intră peste ea în odaie și îi dădu amănunte despre vizita medicului veterinar. Venise cu flori în brațe și la plecare era supărat, așteptase, de, așa cam de pe la douăsprezece pînă pe la trei. În văzul vecinilor le-a aruncat la gunoi. Ce ? întrebă fata. Florile, de ! „Bine tanti, lasă-mă acuma să dorm ! îmi povestești mîine !" Și stinse lumina și crezu că a și început să viseze.

„Cum adică, să arunce florile la gunoi ?" se întrebă, și în aceeași clipă simți cum i se strecoară în inimă, ca un sloi de gheață, o adîncă jignire. Cum, a mai avut după aceea curajul să vină în fața ei și să spună că o iubește ? Ce nemernic ! Și Păcești Nicoleta făcu un efort de voință, îl șterse pe acest om din minte („dacă mai vine i-arăt eu lui") și rămase liniștită în întuneric, așteptînd somnul. Și deodată își spuse : „Ei nu s-au gîndit deloc la mine cînd au lipsit. Da, au plecat, m-au lăsat singură, și m-or fi înjurat între ei !" La acest gînd, care i se păru în mod sigur adevărat, reapăru sloiul de gheață. „Adică de ce să mă înjure ei pe mine ? Ce le-am făcut ? Bine, acuma n-are rost să-mi mai sparg capul cu ei, trebuie să dorm. O să văd mîine. O să-i dau afară. Chiar așa mi-a și spus zootehnistul : faci ce vrei cu ei, domnișoară, o să aprob orice măsură o să iei..." Da, așa o fi, dar ce e un îngrijitor ? El face parte dintr-o categorie, angajezi alții, nu sînt la fel ? Și atunci ce faci, îl dai pe urmă și pe-ăia afară ? Ce-o să zică Gîrboviceanu ? „Ce faci dumneata acolo, domnișoară, nu știi să lucrezi cu oamenii ? Nu ești bună la noi, du-te dumneata în altă parte". „Unde în altă parte ? Trebuie să mă acomodez..."

Da, asta era clar, dar somnul nu venea și atunci își aminti că ori de cîte ori i se întîmpla să se gîndească la ceva plăcut, adormea deîndată. „Adică cum să mă acomodez ? se pomeni întrebîndu-se indignată. Așa cum am făcut azi ? Ba nu, îi dau afară, n-am nevoie de oameni care își bat joc ! Le-arăt eu mîine !"

Păcești Nicoleta nu-și dădea seama că această hotărîre ea o lua fiindcă își simțea retragerea acoperită. Era un gînd care nu ținea seama de ceea ce i se întîmplase azi cu prietenul ei, căsătoria i se părea probabilă și ideea acomodării care o lua totdeauna înaintea tuturor intențiilor ei, ca o călăuză, n-o mai împiedica să gîndească natural. „Îl învăț eu minte pe cei cinci zdrahoni nenorociți, să mai mă lase să fac eu ce trebuie să facă ei". Și atunci avu sentimentul că mai e cineva care i-a vrut răul azi și o împiedica să adoarmă. Era chiar el, prietenul ei, care venise după ea pe cîmp s-o insulte. Și deodată gîndi : „Bine, dar ei a venit să se despartă de mine și eu nici nu mi-am dat seama ! E-teee. Așa, vasăzică !". Dădu la o parte pătura de pe ea, aprinse veioza și se ridică în capul oaselor. „Ce proastă pot să fiu, își spuse. Ia să vedem, de ce a vrut el asta ? Fiindcă nu m-a găsit acasă și a simțit că eu am uitat de întrebarea lui. Ce importanță are o întrebare ? Nu trebuie și ea pusă la timpul potrivit ? Ce să fac ? Am și eu necazurile mele, cum o să mă duc la el și să mă predau pachet pe mîna maică-si și a soră-si ? Măcar dacă el ar fi de partea mea, dar uite că nu înțelege și vor fi trei și eu una singură. Unde am auzit că își va lăsa bărbatul pe mama și pe tatăl său și se va uni cu femeia lui făcînd un singur trup ? El tată nu mai are de vreo cițiva ani, dar în schimb maică-sa face cît doi bărbați. Unde mă duc eu dacă nu ne înțelegem ? Mă întorc aici la mătușa mea ? A, nu, mai bine pier prin fundul Maramureșului. Una e să fii fată la rudele tale, și alta fugită de la bărbat. De ce te-ai mai dus la el dacă n-ai știut cine e ? ! Dar ce fac eu aici, la ce mă gîndesc, caut o împăcare ? Nu mă iubește, e clar ! Și totuși parcă se înmuiase pe drum, cînd am început să-l bestelesc. E băiat bun și te uiți la el cum încearcă să se facă parcă mai mic cînd vorbește cu tine. Dar cum să arunce ei florile pe care mi le-a adus, ce vină aveam eu că n-am putut să-l aștept acasă ? Am uitat, eram necăjită că m-au lăsat nenorociții ăia singură, în praful ridicat pe drum de trei sute de vite, de mă dor picioarele de nu le mai simt. Da, asta e, eram necăjită, foarte necăjită, cu toate că rîdeam, foarte necăjită, și-au bătut joc de mine, m-au pus să mă cert pentru ei pe la contabilitate, să le obțin un avans și a doua zi m-au părăsit. Iar ei nici nu s-a gîndit, nici n-a băgat de seamă. Mă, ce e cu fata asta, săraca, în ziua de Paști, pe cîmp cu bita în mînă și fugi, aleargă pe la S.M.T., să scoatem vaca cu tractorul din nămol. Nu, el aruncă florile și vine la mine, și-mi spune să beau un kilogram de gaz. Ba, kilogramul de gaz să-l bei tu și să nu te mai văd în viața mea. Ți-am spus că nu mai există pentru mine, chiar dacă o să vii și o să-mi spui iar că eu sînt fata care îți place și că o să mă ajuți să urmez institutul. Cum o să te cred, cînd tu nu ești în stare măcar să întrebi : Nineta, ce e cu tine, de ce ești așa de tristă ? Un bărbat care nu e în stare să pună unei fete o întrebare ca asta, cînd ea e încă liberă, ce-o să facă după ce o s-o ia ? Adio Nineta !"

Era foarte clar și se culcă la loc și stinse lumina. Dar somnul tot nu-i venea. Una e ce gîndești cînd ai lîngă tine un bărbat, despre care îți spui, privindu-l, că nu prea îl iubești și alta e cînd nu-l mai ai deloc și rămîi singură. Ce să faci, să stai singură, dar liberă, sau să-ți pierzi libertatea, dar... A, nu, libertatea nu trebuie s-o pierzi decît dacă ești fericită ! „Da, aș fi fericită să văd că fac ceva și să nu mă necăjească nimeni, să știu că pot să dorm fără grijă și dimineața să fiu veselă, să nu-mi pese ! Dacă el mi-ar fi spus azi cînd a venit după mine : vezi-ți de treabă, dă-i dracului, m-aș fi mărîtat cu el și n-aș fi uitat niciodată cuvintele lui. Multe mizerii ale vieții aș fi îndurat și mulți copii aș fi făcut numai cu gîndul că el e alături de mine și mă înțelege. Așa, totul s-a sfîrșit !"

Și, fără să-l caute, îi veni un gînd plăcut. Ce revelion petrecuse acum doi ani, la Alba Iulia ! Nu dormise trei zile și trei nopți, parcă fusese un vis. Se vedea dansînd și cîntînd fără încetare, fericită și fără gîndul la băieți... Avea șaptesprezece ani... Acum avea nouăsprezece... Își luase examenele... Era tehniciană... Și mîine avea să-i dea afară pe nenorociții ăia care...

Iar a doua zi dimineața, cînd o luă spre fermă, nici nu se gîndi să renunțe la această hotărîre, cu toate că își dădea seama că numai o dată sau cel mult de două ori putea proceda așa. „Am renunțat eu la un bărbat și n-o să renunț la niște derbedei care își închipuie că pot să facă ce vor ?" își spuse.

Îi găsi pe toți pe lîngă vite. Băieții nici nu se uitară la ea, ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat. Începu să-i strige pe nume, cinci din treisprezece.

— Afară, le strigă. Mergeți și cîștigați-vă pîinea în altă parte, unde o să găsiți oameni care or să înghită să vă bateți joc de ei. Nea Checiule, scoate-i de-aici !

Și tehniciana se duse să-i aducă la cunoștință și președintelui cele întîmplate la brigada zootehnică. Intră în birou, dădu bună dimineața secretarei, și vru să intre. Fata însă îi tăie drumul :

— Ce cauți ? zise ea.

— Vreau să intru la tovarășul Gîrboviceanu. Am o problemă.

— Ce problemă ?

— Vreau să-i spun să-mi angajeze cinci îngrijitori la ferma zootehnică.

— Fă o cerere și las-o aici la mine. Și nu-și feri deloc privirile.

„Nu e nici o glumă, de mine nu treci, parcă îi spunea, crezi că eu nu văd cum arăți ? Numai pe mine trebuie să mă vadă el, nu și pe tine". „Uite că îl iubește, gîndi și tehniciana, e geloasă și uite ce-i trece prin cap să facă !".

— Uite, îi zise, eu cerere nu fac, eu plec ! Și o să spun acolo unde o să mă duc să mă repartizeze, și din ce pricină am plecat.

Secretara s-ar fi zis că nici nu auzise, n-o speria cîtuși de puțin amenințarea. „Riscul ăsta e mai mic decît cel pe care ar trebui să-l înfrunt dacă te-aș lăsa să intri înăuntru", parcă îi spunea ea. Nu era urîtă, dar te întrebai de unde o fi venit și ce fusese pe-acolo pe unde o cunoscuse președintele înainte de a o ridica în rang, fată de serviciu, chelneriță, mică vînzătoare ?

„Ce să fac, se întrebă tehniciana ieșind din sediul cooperativei, să plec sau să stau ? Nu, nu plec, o să-i cer inginerului să se descurce singur și să-mi aducă alți îngrijitori. La urma urmei lui i-a făcut o dată hîrtie la minister tovarășul Gîrboviceanu, a doua nu mai contează, dacă nu l-a dat afară pînă acum înseamnă că are el pe cineva acolo, care îl susține !".

Și această gîndire, ca o mică șotie, o înveseli atît de tare pe fată încît se pomeni, ca într-o recreație, sărind de două ori la rînd într-un picior. Vru să sară și a treia oară, dar brusc îi țîșniră lacrimile și lumina soarelui care inunda cîmpia i se împăienjeni înaintea ochilor...

CURIER JUDEȚEAN

BRĂILA

Concurs

Casa creației populare a județului Brăila organizează în luna februarie concursul „Cel mai iubit cîntec popular din sat și cel mai bun interpret al acestuia". Între 1—15 februarie se va desfășura faza comunală. Acest concurs are menirea să contribuie la valorificarea folclorului local și la stimularea mișcării artistice de amatori.

ARGEȘ

Berea „Trivale"

Anul trecut, la Pitești, a fost pusă în funcțiune o modernă fabrică de bere. De la darea în exploatare și pînă în prezent, fabrica a livrat pieței 25 359 098 sticle cu bere. De curînd, colectivul unității a îmbuteliat circa un milion de sticle, cu un nou sortiment de bere denumit „Trivale", după numele vestitului parc din Pitești.

MUREȘ

Plante medicinale

Prof. dr. Gabriela Racz, împreună cu un grup de specialiști de la catedra de botanică a Institutului de medicină și farmacie din Tg. Mureș, a întreprins un amplu studiu privind răspîndirea plantelor medicinale din flora spontană a unor masive muntoase. Au fost depistate și cartografiate circa 150 plante valoroase, ce pot fi folosite în industria farmaceutică. S-au mai descoperit, de asemenea, peste 10 specii de plante rare, ca și „covoare" întinse de narcise și alte plante de mare valoare decorativă.

BIHOR

Complex stomatologic

În apropierea noului cartier de locuințe din piața „23 August" din Oradea s-a dat în folosință un complex stomatologic. Noua unitate (a doua de acest fel din Oradea) este dotată cu 12 cabinete și laboratoare moderne. Tot aici va funcționa și centrul metodologic de stomatologie al județului Bihor. Prin rotație, vor veni la specializare medici stomatologi care lucrează în dispensare, unități spitalicești și în policlinicile județului.

TELEORMAN

Treptele dezvoltării

Aflate încă în probe tehnologice, fabricile din etapa a 4-a de dezvoltare a Combinatului de îngrășăminte chimice din Turnu Măgurele au produs pînă acum 3 200 tone amoniac, 500 tone acid azotic, 180 tone uree și peste 200 tone azotat de amoniu. Specialiștii combinatului își sporesc eforturile, pentru ca din luna aprilie instalațiile respective să intre efectiv în producție. Atingîndu-se parametrii proiectați la noile fabrici, Combinatul chimic din Turnu Măgurele va livra zilnic agriculturii, în plus, 900 tone uree și 900 tone azotat de amoniu.

HARGHITA

Resursele locale obiect de studiu

Recent, specialiștii Întreprinderii miniere Harghita, din Miercurea Ciuc, au început lucrările de studiere și documentare în vederea construirii la poalele munților Harghita, a unor instalații de prelucrare a 30 000 tone de caolin anual, pentru industria hîrtiei și alți beneficiari. Prin darea în exploatare a acestei instalații se poate renunța în mare măsură la importul caolinului, se asigură reducerea considerabilă a cheltuielilor de producție.

PRAHOVA

Magazine intercooperatiste

Zilele acestea s-a deschis la Ploiești un mare magazin intercooperatist (o nouă formă de comerț), în care 16 cooperative agricole de producție din județ — pe baza unei asociații — vor desface produsele lor agro-alimentare: legume, fructe, produse lactate, păsări, ouă și altele. Asemenea magazine vor lua ființă și în alte centre industriale ale județului, cît și pe Valea Prahovei

DE LA CORESPONDENȚII „SCÎNTEII"

COMUNICAT
privind sesiunea a VIII-a a Comisiei guvernamentale româno-polone de colaborare economică

Între 28 și 30 ianuarie a avut loc la București sesiunea a VIII-a a Comisiei guvernamentale româno-polone de colaborare economică.

Comisia a examinat modul de îndeplinire a recomandărilor adoptate la sesiunea anterioară privind dezvoltarea relațiilor economice și a stabilit măsuri referitoare la lărgirea colaborării și cooperării economice și tehnico-științifice între Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă pe perioada următoare.

Comisia a constatat că, în perioada care a trecut de la cea de-a VII-a sesiune a sa, relațiile economice dintre România și Polonia s-au dezvoltat și adîncit an de an, ceea ce se reflectă îndeosebi în creșterea și diversificarea continuă a schimburilor comerciale reciproce.

La actuala sesiune a comisiei s-au stabilit măsuri menite să contribuie la lărgirea colaborării, cooperării și livrărilor reciproce în domeniul industriilor metalurgice, chimice, miniere, construcțiilor de mașini, electrotehnice, construcțiilor, industriei ușoare și în alte sectoare de interes reciproc.

În timpul sesiunii, părțile au efectuat un schimb de păreri în legătură cu mersul lucrărilor de coordonare a planurilor de dezvoltare a economiilor naționale ale celor două țări în perioada 1971—1975, au adoptat recomandări privind continuarea și finalizarea acestei activități.

Lucrările sesiunii s-au desfășurat într-o atmosferă de prietenie și înțelegere reciprocă.

Protocolul încheiat cu acest prilej a fost semnat din partea română de Janos Fazekas, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, iar din partea polonă de Marian Olewinski, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

*

Cu ocazia încheierii lucrărilor celei de-a VIII-a sesiuni a Comisiei guvernamentale româno-polone de colaborare economică, vicepreședintele Consiliului de Miniștri, Janos Fazekas, a oferit un dejun în saloanele hotelului Athenée Palace.

Au participat Marian Olewinski, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Polone, Bujor Almășan, ministrul minelor, Nicolae Ecobescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, și membri al celor două delegații guvernamentale.

A fost prezent Jaromir Ocheduszko, ambasadorul Poloniei la București.

În timpul dejunului, Janos Fazekas și Marian Olewinski au rostit toasturi.

*

Cu același prilej, ambasadorul Poloniei a oferit un cocteil la reședința sa.

(Agerpres)

Delegația guvernamentală polonă a părăsit Capitala

Aseară, vicepreședintele Consiliului de Miniștri al R. P. Polone, Marian Olewinski, împreună cu persoanele oficiale care l-au însoțit, a părăsit Capitala îndreptîndu-se spre patrie.

Pe aeroportul Băneasa, oaspetele a fost salutat de Janos Fazekas, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Gheorghe Cioară, prim-vicepreședinte al Comitetului de Stat al Planificării, și de alte persoane oficiale române, precum și de ambasadorul Jaromir Ocheduszko și membri ai ambasadei Poloniei.

(Agerpres)

Numirea ambasadorului Republicii Socialiste România în Noua Zeelandă

Printr-un decret al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Iosif Gheorghiu a fost numit în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste România în Noua Zeelandă, cu reședința la Tokio.

(Agerpres)

În Editura politică a apărut :

Bertrand Russell : „AUTOBIOGRAFIE" 1872—1914

vremea

Ieri în țară : vremea s-a răcit în cea mai mare parte a țării, exceptînd Banatul, unde s-a încălzit ușor. Cerul a fost variabil, mai mult acoperit în Muntenia și Dobrogea, unde local a nins. Ninsori slabe, izolate, s-au mai semnalat în sudul Transilvaniei și nordul Moldovei. Vîntul a suflat slab pînă la potrivit. Temperatura aerului la ora 14 oscila între minus 11 grade la Joseni și plus 4 grade la Moldova Veche. **În București :** vremea a fost rece, cu cerul acoperit. A nins slab. Vîntul a suflat potrivit. Temperatura maximă a fost de minus 1 grad.

Timpul probabil pentru zilele de 1, 2 și 3 februarie. În țară : vremea se menține în general umedă, cu cerul mai mult acoperit. Vor cădea precipitații temporare atît sub formă de ploaie, cît și sub formă de lapoviță și ninsoare, mai ales în jumătatea de sud a țării. Temperatura va continua să crească la început, apoi va scădea Ceață și izolat polei la începutul intervalului. **În București :** vreme în general umedă cu cerul mai mult acoperit. Vor cădea precipitații temporare. Temperatura în creștere ușoară. Ceață dimineața și seara.

LOTO

NUMERELE EXTRASE LA TRAGEREA DIN 30 IANUARIE 1970. EXTRAGEREA I : 32 46 26 53 68 70 90 43 80 34 61 60. Fond de premii : 694 869 lei ; **EXTRAGEREA A II-a :** 19 25 6 4. Fond de premii : 359.828 lei.

Cronica zilei

PRIMIRE LA MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

La 30 ianuarie, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, a primit în audiență pe domnul Raziur Rahman Noore, în legătură cu apropiata prezentare a scrisorilor de acreditare ca ambasador al Republicii Islamice Pakistan în Republica Socialistă România

*

Vineri au plecat la Cairo, pentru a lua parte la Conferința internațională a parlamentarilor referitoare la situația din Orientul Apropiat, deputații Ion Mărgineanu, secretar al Marii Adunări Naționale, redactor șef al ziarului „România liberă", Ștefan Bîrlea, vicepreședinte al Comisiei pentru învățămînt, știință și cultură, prim-vicepreședinte al Consiliului Național al Cercetării Științifice, prof. univ. Mihail Ghelmegeanu, vicepreședinte al Comisiei juridice, vicepreședinte al Ligii române de prietenie cu popoarele din Asia și Africa.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, printre persoanele oficiale prezente se afla Fikry Mahanny Nakhla, însărcinat cu afaceri al Republicii Arabe Unite la București.

*

Între 25 și 30 ianuarie ne-a vizitat țara, la invitația ministrului industriei ușoare, Ion Crăciun, o delegație a Ministerului Industriei Ușoare din Polonia, condusă de ministrul Tadeusz Kunicki. În cadrul convorbirilor, care au avut loc cu acest prilej, s-a efectuat un util schimb de experiență și au fost relevate noi posibilități pentru extinderea relațiilor de colaborare economică și tehnico-științifică între cele două ministere.

În timpul ședерii în țara noastră, delegația a vizitat Institutul de proiectări și Centrul de documentare ale Ministerului Industriei Ușoare, precum și o serie de obiective industriale din București și Brașov.

*

Vineri a sosit în Capitală — în cadrul schimburilor culturale dintre Republica Socialistă România și U.R.S.S — o delegație a Ministerului Învățămîntului din R.S.F.S. Rusă, condusă de conf. univ. Zabrodin Dimitri Mihailovici, director general în minister

Delegația va vizita Universitatea, Institutul pedagogic și Consiliul Național al Organizației pionierilor din București, Universitatea „Babeș-Bolyai", școli generale și licee din Cluj, precum și instituții social-culturale din aceste orașe, pentru a cunoaște îndeaproape viața și preocupările copiilor și tineretului din țara noastră.

În aceeași zi, oaspeții sovietici au făcut o vizită la Ministerul Învățămîntului, unde au avut convorbiri de specialitate la Direcția învățămîntului de cultură generală.

*

Vineri dimineața a părăsit Capitala, îndreptîndu-se spre Budapesta, Tibor Lakatos, secretarul general al Comitetului Internațional al mișcărilor pentru copii și adolescenți — de pe lîngă F.M.T.D. — care, la invitația Consiliului Național al Organizației pionierilor, a făcut o vizită în țara noastră.

(Agerpres)

Știri culturale

Cu prilejul bicentenarului nașterii lui Beethoven, Teatrul muzical din Brașov a prezentat vineri seara, în premieră, opera „Fidelio".

La spectacolul teatrului brașovean și-au dat concursul cîntăreții Florin Farcaș, Margareta Gîngă, George Pialoga, Carmen Hanganu, Helge Bomches și Ion Gonțea, Petri Norbert ca dirijor, Ion Clapan, scenograf, iar direcția de scenă s-a bucurat de colaborarea artistului emerit Jean Rinzescu, prim-regizor al Operei Române din București.

*

Teatrul de Stat de Operetă și-a deschis vineri seara stagiunea, în clădirea complet renovată. După cum se știe timp de cîteva luni, teatrul de pe Șplai a fost transformat într-un adevărat șantier, constructorii executînd aici lucrări de reparații, de modernizare a instalațiilor electrice și de încălzire, aducînd amenajările necesare scenei și sălii. În această perioadă colectivul și-a continuat activitatea prezentînd spectacole pe diferite scene din Capitală și din țară, a întreprins un lung turneu prin mai multe țări europene.

Pentru inaugurare, a fost ales unul din spectacolele de succes ale teatrului — „My Fair Lady".

După cum anunță secretariatul literar al teatrului se află în repetiții opereta „Suzana" de Jean Gilbert, pe care o pune în scenă artistul poporului Ion Dacian.

*

Cunoscutul pianist Aldo Ciccolini, de care melomanii bucureșteni l-au putut asculta cu prilejul recitalului susținut zilele acestea, a apărut din nou pe podiumul Ateneului Român, de astă-dată ca protagonist al concertului simfonic săptămînal al Filarmonicii „George Enescu" Artistul oaspete a interpretat Concertul pentru pian și orchestră nr. 3 în do minor de Beethoven. Orchestra a mai prezentat, în cadrul aceluiași program, lucrarea „Esențe lirice" de Cornel Dumbrăveanu și Simfonia a V-a de Bohuslav Martinu. La pupitrul orchestrei s-a aflat dirijorul Mircea Basarab.

(Agerpres)

LISTA DE CÎȘTIGURI

la depunerile pe librete de economii pentru construirea de locuințe
TRAGEREA LA SORȚI
PE TRIMESTRUL IV 1969

Numărul cîștiguri	Numărul libretului cîștigător	Valoarea cîștigului	
		parțială	totală
1	859-1-2320	35 000	35 000
1	866-1-546	20 000	20 000
1	809-1-865	15 000	
1	809-1-1030	15 000	
1	834-1-107	15 000	
1	859-1-2159	15 000	
1	862-201-309	15 000	
1	831-106-621	15 000	
1	859-1-1622	15 000	
1	850-1-323	15 000	
1	859-1-571	15 000	
1	832-1-492	15 000	
1	824-1-99	15 000	
1	827-1-202	15 000	
1	861-208-608	15 000	
1	862-210-207	15 000	
1	836-202-110	15 000	
1	810-1-115	15 000	
1	817-1-467	15 000	255 000
19	TOTAL :		310 000

Plata cîștigurilor se face de către filialele CEC prin virarea în contul contractului pentru construirea de locuințe, prin depunerea pe instrumentele de economisire CEC sau în numerar, la cererea titularului libretului.

SPORT

Conferință de presă privind problemele actuale ale educației fizice și ale sportului de masă

Vineri la amiază a avut loc la Casa Ziariștilor din București o conferință de presă organizată de Asociația Presei Sportive, cu tema „Probleme actuale ale activității de educație fizică și sport a maselor". Într-un număr viitor al ziarului, vom relata despre desfășurarea acestei conferințe de presă consacrată unor probleme de importanță capitală pentru sportul nostru.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

CONTINUÎNDU-ȘI TURNEUL ÎN GHANA echipa de fotbal F.C. Argeș Pitești a jucat cu formația Asante Kotoko Kumasi, campioana țării. Gazdele au obținut victoria cu scorul de 1—0.

ANTRENORUL ECHIPEI DE FOTBAL ARSENAL LONDRA, Bertie Mee, a declarat că este mulțumit de tragerea la sorți din sferturile de finală ale „Cupei europene a tîrgurilor" etapă în care formația sa va întîlni pe **Dinamo Bacău.**

Avantajul nostru poate fi acela de a juca primul meci în deplasare, unde sperăm să obținem un rezultat strîns — a spus Bertie Mee. Știm că Dinamo Bacău este o echipă periculoasă și ea a dovedit-o eliminînd pe Kilmarnock, dar cred că vom obține calificarea în semifinalele competiției"

ECHIPA DE FOTBAL PARTIZAN BELGRAD a terminat la egalitate 1—1 (0—0) cu selecționata Mexicului

Proba masculină de slalom uriaș din cadrul concursului internațional de schi de la Madonna di Campiglio a fost cîștigată de sportivul italian **GUSTAVO THOENI.** Dintre cei 140 de schiori prezenți la startul întrecerii, 80 au abandonat sau au fost descalificați. Printre aceștia au figurat și austriecii Heini Messner, Herbert Huber, elvețianul Edmund Bruggmann și italianul Carlo Demetz

În urma acestor rezultate, în clasamentul individual al „Cupei Mondiale" continuă să conducă **Patrick Russel** (Franța) — 140 puncte urmat de Gustavo Thoeni (Italia) — 126 puncte, Karl Schranz (Austria) — 106 puncte, Dumeng Giovanoli (Elveția) — 101 puncte etc.

În clasamentul pe națiuni continuă să conducă detașat Franța cu 1 128 puncte, urmată de Austria — 495 puncte, S.U.A. — 371 puncte, Elveția — 242 puncte, Italia — 141 puncte

ÎN CADRUL PRELIMINARIILOR TURNEULUI U.E.F.A., la Paris s-a disputat meciul de fotbal (juniori) dintre selecționatele **Franței și Portugaliei.** Tinerii fotbaliști francezi au obținut victoria cu scorul de 3—0 (2—0) prin golurile marcate de Carre (2) și Santini

ÎN PRIMA ZI A CONCURSULUI INTERNAȚIONAL DE PATINAJ VITEZA, care se desfășoară pe patinoarul de altitudine „Medeo" de la Alma Ata, sportivul sovietic **Valeri Muratov** (în vîrstă de 23 de ani) a stabilit **un nou record mondial** în proba de 500 m cu timpul de 38" 73/100. Vechiul record mondial era de 38" 87/100 și aparținea campionului suedez Haase Bjoers.

BOXERUL SPANIOL MIGUEL VELAZQUEZ a devenit **campion european la categoria ușoară** (titlul fusese lăsat vacant de compatriotul său Pedro Carrasco), învingîndu-l la puncte în 15 reprize pe scoțianul Ken Buchanan. Tînut la distanță în primele opt reprize, pugilistul spaniol a preluat controlul luptei, expediindu-l pe scoțian la podea în rundul 9

În cadrul aceleiași gale, Pedro Carrasco a cîștigat prin abandon, în repriza a 6-a, în fața australianului Jackie Gulino

„NOUL EXPERT AL BOXULUI", un calculator electronic construit de specialiști italieni, a pronosticat că italianul Bruno Arcari îl va învinge prin k.o în repriza a 5-a pe filipinezul Pedro Adigue, în meciul ce se va disputa sîmbătă seară la „Palatul Sporturilor" din Roma. Această întîlnire contează pentru titlul mondial la categoria superușoară (mijlocie-ușoară), în versiunea Consiliului mondial al boxului (W.B.C.)

A FOST STABILITĂ DATA REJUCĂRII meciului retur dintre echipele **Internazionale Milano și F.C. Barcelona,** contînd pentru „optimile" de finală ale „Cupei europene a tîrgurilor" la fotbal. Conducătorii celor două cluburi au căzut de acord ca meciul să se dispute la 4 februarie

După cum se știe, partida dintre cele două echipe a fost întreruptă din cauza ceții în minutul 43, la scorul de 1—0 pentru fotbaliștii italieni.

LISTA DE CÎȘTIGURI C.E.C. ÎN AUTOTURISME — trim. IV 1969

Nr. crt.	Numărul libretului
Un autoturism VOLGA M. 21 în valoare de lei 75 000	
1	759-205-4125
Cîte un autoturism RENAULT 10 în valoare de lei 57 200	
2	723-103-2912
3	709-1-19472
Cîte un autoturism DACIA 1100 în valoare de lei 55 000	
4	741-201-6202
5	760-1-17632
6	736-1-9754
7	741-1-8165
8	734-1-4637
9	711-102-3736
10	709-1-36166
11	760-201-6513
12	724-1-6853
13	760-201-6268
14	731-106-19270
15	736-212-9760
16	759-1-69432
17	736-279-1472
18	752-1-11886
19	743-1-15263
20	727-1-12338
21	719-201-6347
22	736-212-2995
23	761-201-3447
24	715-1-33415
25	710-1-6706
26	708-1-5516
27	703-1-10501
28	704-260-83
29	736-1-22099
30	764-1-9026
31	742-1-2900
32	766-201-521
33	709-1-30668
34	740-1-3492
35	764-1-8617
36	706-121-26
37	722-130-93
38	709-216-1144
39	747-1-2698
40	743-1-107
41	735-1-7465
42	727-1-11740
43	745-2-6143
44	747-1-1252
Cîte un autoturism MOSKVICI 408 în valoare de lei 54 500	
45	701-1-3397
46	702-1-15009
47	713-1-2372
48	703-1-5727
49	758-213-281
50	705-1-326
51	709-1-19704
52	709-6-79
53	724-104-8174
54	708-215-451
55	733-262-456
56	715-1-24888
57	715-1-44841
58	754-203-2213
59	716-1-19327
60	736-210-511
61	717-1-18203
62	738-205-103
63	719-1-6506
64	711-203-1126
65	717-552-29
66	744-1-1714
67	750-1-10917
68	734-1-5864
69	736-202-524
70	736-1-19168
71	736-212-9295
72	758-210-575
73	723-137-189
74	743-1-26814
75	725-124-125
76	752-204-462
77	752-201-2725
78	739-1-3362
79	731-103-16982
80	761-1-1146
81	761-208-17678
82	766-1-13000
83	762-1-17937
84	734-103-13857
85	763-202-2389
86	759-1-2500
87	759-1-49547
88	759-1-70209
89	738-103-8927
90	760-1-25379
91	760-208-2538
92	765-1-8306
93	701-1-3470
94	702-1-15122
95	713-1-2450
96	703-1-5862
97	706-102-504
98	705-1-614
99	709-1-19883
100	709-38-50
101	724-104-8306
102	713-213-101
103	733-262-664
104	715-1-25041
105	715-1-44910
106	754-203-2277
107	716-1-19418
108	736-210-640
109	717-1-18278
110	738-255-99
111	719-1-6592
112	711-203-1216
113	722-201-159
114	744-203-220
115	750-1-11100
116	734-1-5989
117	736-202-1109
118	736-1-19310
119	736-212-9377
120	758-210-711
121	723-137-291
122	743-1-26900
123	722-1-41
124	752-204-635
125	752-201-2797
126	739-1-3425
127	731-103-17061
128	761-205-475
129	761-208-17784
130	766-1-13113
131	762-1-18015
132	734-103-14004
133	763-202-2483
134	759-1-3093
135	759-1-49749
136	759-1-70296
137	738-103-9160
138	760-1-25491
139	760-208-2694
140	765-1-8380
Cîte un autoturism SKODA 100 S în valoare de lei 53.000	
141	719-212-643
142	702-1-19030
143	702-709-64
144	703-1-9650
145	732-1-6055
146	705-204-296
147	709-1-25521
148	709-208-2602
149	724-104-12035
150	710-1-5300
151	710-119-1591
152	715-1-31821
153	715-1-47576
154	711-102-5640
155	716-1-22271
156	748-1-4990
157	717-203-104
158	749-1-2807
159	719-201-3927
160	727-1-2107
161	766-210-29
162	756-1-3163
163	750-1-16056
164	734-259-86
165	736-208-949
166	736-1-24222
167	736-211-1033
168	758-1-2868
169	743-1-9244
170	743-1-29967
171	747-1-3736
172	752-1-1908
173	711-212-266
174	723-1-2162
175	731-103-9553
176	761-205-12237
177	761-208-21253
178	766-1-17234
179	762-201-8370
180	734-103-20049
181	764-1-8855
182	759-1-19435
183	759-1-55578
184	759-1-73445
185	738-103-13403
186	760-1-28818
187	760-201-2262
188	724-104-10464
Cîte un autoturism TRABANT 601 în valoare de lei 30 800	
189	701-1-2851
190	702-1-14299
191	713-1-1610
192	703-1-4810
193	732-206-1177
194	732-201-344
195	709-1-18850
196	709-1-36659
197	724-104-7376
198	708-212-61
199	733-201-6801
200	715-1-23770
201	715-1-44392
202	754-203-1728
203	716-1-18767
204	719-133-69
205	717-1-17739
206	724-1-8060
207	719-1-5850
208	711-203-54
209	727-235-1684
210	744-1-1030
211	750-1-9619
212	734-1-5195
213	746-204-480
214	736-1-18093
215	736-212-8813
216	706-721-199
217	723-134-222
218	743-1-26289
219	712-202-643
220	728-372-221
221	752-201-2012
222	739-1-2881
223	731-103-16497
224	731-111-7076
225	761-208-16930
226	766-1-12014
227	762-1-17478
228	734-103-12450
229	763-202-1444
230	738-102-2859
231	759-1-48456
232	759-1-69658
233	738-103-7704
234	760-1-24765
235	760-208-1209
236	765-1-7839
237	719-212-1241
238	702-1-19558
239	735-1-1305
240	703-1-10125
241	732-1-8068
242	721-112-85
243	709-1-26299
244	709-210-741
245	724-104-12511
246	710-1-5934
247	710-119-2639
248	715-1-32763
249	715-204-629
250	711-132-115
251	716-206-153
252	748-204-439
253	717-216-1202
254	749-1-3445
255	719-201-5042
256	727-1-4429
257	763-205-874
258	756-206-137
259	750-1-16671
260	703-628-3
261	736-208-2304
262	736-1-25045
263	758-201-702
264	758-206-464
265	743-1-10728
266	743-1-30458
267	747-1-4559
268	752-1-5198
269	753-1-860
270	723-1-2826
271	731-106-11183
272	761-205-13330
273	761-201-1898
274	766-1-17724
275	762-201-9316
276	734-103-20769
277	764-1-9518
278	759-1-21647
279	759-1-56519
280	759-1-73987
281	759-207-1106
282	760-1-29278
283	760-201-3965
284	711-214-240
285	701-201-1690
286	702-1-20758
287	735-1-5354
288	734-201-372
289	732-1-11376
290	707-1-496
291	709-1-28051
292	709-213-420
293	721-1-292
294	710-1-7043
295	710-120-2192
296	715-1-34670
297	718-1-869
298	711-426-55
299	716-215-1251
300	717-205-757
301	717-222-98
302	749-214-85
303	719-207-305
304	727-1-7745
305	711-207-963
306	754-205-937
307	750-1-17922
308	740-1-2893
309	736-251-656
310	736-1-26601
311	758-217-63
312	745-2-3045
313	743-1-13809
314	743-1-31533
315	747-1-5816
316	752-1-10084
317	753-1-2487
318	723-209-375
319	731-106-13896
320	761-205-15239
321	761-201-4324
322	766-201-3621
323	762-201-11077
324	734-103-22187
325	764-1-10710
326	759-1-25783
327	759-1-58693
328	759-1-75081
329	759-207-2744
330	760-206-2571
331	760-201-6274
332	745-2-3694

Cîștigătorilor care nu se prezintă la filialele C.E.C. în termen de 30 zile de la data tragerii li se vor plăti cîștigurile în numerar (valoarea autoturismului mai puțin contribuția de 5 000 lei)

Fiecare titular de libret poate beneficia într-o perioadă de un an de un singur cîștig în autoturisme, celelalte cîștiguri se plătesc în numerar. Tot în numerar se achită cîștigurile titularilor care și-au cumpărat autoturisme pe bază de depuneri la C.E.C. în cursul anului premergător tragerii la sorți.

Cîștigătorii de autoturisme înscriși pentru procurarea de autoturisme, în cazul în care doresc să primească autoturismul cîștigat, vor renunța în prealabil, pe bază de cerere, la procurarea autoturismului prin C.E.C., în caz contrar cîștigul se achită în numerar.

teatre

- Filarmonica de stat „George Enescu" (la Ateneul Român): **Concert simfonic. Dirijor: Mircea Basarab. Solist: Aldo Ciccolini** — 20.
- Opera Română: **Povestirile lui Hoffmann** — 19,30.
- Teatrul de operetă: **Logodnicul din lună** — 19,30.
- Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **Castiliana** — 19,30; (sala Studio): **O femeie cu bani** — 19,30.
- Teatrul de comedie: **Mandragora** — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din bd. Schitu Măgureanu): **Transplantarea inimii necunoscute** — 20; (sala din str. Alex. Sahia): **Puricele în ureche** — 15; **Sfîntul Mitică Blajinu** — 20.
- Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **Lovitura** — 19,30; (sala Studio): **Cînd luna e albastră** — 20.
- Teatrul Mic: **Iertarea** — 20.
- Teatrul Giulești: **Nunta lui Figaro** — 19,30.
- Teatrul „Ion Creangă": **Cocoșelul neascultător** — 15.
- Teatrul evreiesc de stat: **Căutătorii de noroace** — 19,30.
- Teatrul „Țăndărică" (sala din Calea Victoriei): **Elefănțelul curios** — 17; (sala din str. Academiei): **Bandiții din Kardemomme** — 17.
- Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy): **Cafeaua cu lapte de adio** — 19,30; (sala din Calea Victoriei nr. 174): **Nicuță la... Tănase** — 19,30.
- Teatrul de revistă și comedie: **Trei fete de măritat** — 19,30
- Ansamblul folcloric „Perinița" (la Sala Palatului): **Romanțe și cîntece de pahar** — 20.
- Circul de stat: **Mirajele manejului** — 19,30.

cinema

- **Cînd se arată cucuveaua: PATRIA** — 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,15.
- **Simpaticul domn R: REPUBLICA** — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30, 21.
- **Via Mala: SALA PALATULUI** — 16,30 (seria de bilete — 3154), **FAVORIT** — 10;13, 15,30; 18; 20,30, **FESTIVAL** — 8,45; 11; 13,15; 16; 18,30; 21.
- **Profesioniștii: VICTORIA** — 8,45; 11, 13,30; 16; 18,30; 20,45.
- **Reconstituirea: LUCEAFĂRUL** — 9; 11,15, 13,30; 16; 18,15; 20,45.
- **Călugărița: CAPITOL** — 9; 12,30; 16,15; 19,45.
- **O șansă dintr-o mie: MODERN** — 9,15; 11,30, 13,45; 16; 18,15; 20,30.
- **Păcatul dragostei: BUCUREȘTI** — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, **GRIVIȚA** — 9,30; 12; 15,30; 18; 20,30, **GLORIA** — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, **TOMIS** — 9—15,45 în continuare; 18,15; 20,30, **FLAMURA** — 9; 11,15; 16; 18,15; 20,30.
- **Viață dificilă: CENTRAL** — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21.
- **Fantomas se dezlănțuie: LUMINA** — 8,30—16,15 în continuare; 18,30, 20,45.
- **Program pentru copii: DOINA** — 9, 10.
- **Becket: DOINA** — 11,30; 16; 19,30.
- **Tarzan, omul-maimuță: TIMPURI NOI** — 9—15 în continuare.
- **Preludiu și fugă; Legendele Ceahlăului; Performanțele mișcării; Sidney; Mai tare ca piatra; Mircești în pastel: TIMPURI NOI** — 17—21 în continuare.
- **Taina leului: EXCELSIOR** — 9; 11,15; 13,30, 16; 18,15; 20,30, **AURORA** — 10; 12, 14; 16; 18,15; 20,30.
- **În genunchi mă întorc la tine: CINEMATECA** (sala Union) — 10; 12; 14.
- **Urmărirea: FEROVIAR** — 9,30; 12,15; 15; 17,45, 20,30.
- **Femeia îndărătnică: ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE** — 15,15; 17,45, 20, **FLACĂRA** — 15; 17,45; 20,30.
- **Valea păpușilor: BUZEȘTI** — 15,30; 18; 20,30, **GIULEȘTI** — 15,30; 18; 20,30.
- **În împărăția leului de argint: DACIA** — 8,15—20,30 în continuare.
- **Bătălia pentru Roma: BUCEGI** — 10; 16, 19,30, **FLOREASCA** — 9; 12,30; 16; 19,30, **ARTA** — 9—15,45 în continuare; 19,30.
- **Corabia nebunilor: UNIREA** — 15,30, 19
- **Războiul domnițelor: LIRA** — 15,30; 18; 20,30.
- **Băieți în haine de piele: DRUMUL SĂRII** — 15; 17,30; 20.
- **Winnetou în Valea morții: COTROCENI** — 15,30, 18, **MIORIȚA** — 10; 12; 16; 18,15; 20,30.
- **

viața internațională

VIETNAMUL DE SUD

Poziții fortificate americano-saigoneze sub tirul forțelor patriotice

SAIGON 30 (Agerpres). — În cursul nopții de joi spre vineri, forțele patriotice din Vietnamul de sud au lansat 33 de atacuri asupra unor poziții fortificate ale trupelor S.U.A. și ale administrației saigoneze. 21 dintre aceste atacuri au fost declanșate în regiunea saigoneză — relatează corespondentul agenției United Press International.

Tot în ultimele 24 de ore, detașamentele patrioților au supus unor intense tiruri de rachete și mortiere instalațiile militare ale trupelor inamice amplasate în provinciile Dinh Tuong și Xuyen din delta Mekongului, provocînd pierderi forțelor saigoneze.

Bombardierele americane „B-52" au efectuat noi raiduri, în special în provincia Chau Doc.

Sesiunea Guvernului revoluționar provizoriu

SAIGON 30 (Agerpres). — Agenția de presă Eliberarea a difuzat un comunicat în legătură cu sesiunea Guvernului revoluționar provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud, care a avut loc la mijlocul lunii ianuarie. În cadrul acestei sesiuni — menționează comunicatul — au fost trecute în revistă succesele obținute de forțele patriotice din Vietnamul de sud în anul 1969 și au fost trasate sarcinile ce le revin acestora în anul 1970 în vederea intensificării luptei împotriva agresiunii americane și administrației saigoneze.

Crearea Guvernului revoluționar provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud — se subliniază în documentul amintit — a constituit un factor de mare importanță care a accelerat ofensiva militară, politică și diplomatică a poporului sud-vietnamez pentru realizarea cauzei sale juste.

În pofida eșecurilor suferite — se arată în comunicat — imperialiștii americani pregătesc războiul. De aceea întregul popor sud-vietnamez trebuie să continue ofensiva generală pentru a obliga S.U.A. să-și retragă toate trupele din Vietnamul de sud, pentru a înlătura administrația marionetă de la Saigon, pentru a realiza un Vietnam de sud independent, democratic, pașnic, neutru și pentru a păși spre reunificarea pașnică a patriei.

Guvernul revoluționar provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud a elaborat următoarele directive pentru anul 1970 : consolidarea conducerii administrației revoluționare la toate nivelurile, dezvoltarea și extinderea zonei eliberate, depunerea unor eforturi sporite pentru mobilizarea întregului popor în scopul intensificării luptei militare, politice și diplomatice în vederea dejucării planurilor reacționare ale inamicului și pentru obținerea unor succese și mai mari, pînă la victoria finală.

În comunicatul amintit, Guvernul revoluționar provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud a adus mulțumiri tuturor popoarelor iubitoare de pace și dreptate din lume care sprijină cauza justă a poporului vietnamez.

O declarație de protest a R. D. Vietnam

HANOI 30 (Agerpres). — Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Democrate Vietnam a dat publicității o declarație în legătură cu faptul că la 28 ianuarie avioane americane au pătruns în mai multe rînduri în regiuni populate din vestul provinciilor Quang Binh și Ha Tinh din R. D. Vietnam și au bombardat în mai multe reprize aceste zone provocînd pierderi de vieți umane și pagube materiale populației. Forțele armate și populația din cele două regiuni au doborît trei din aceste avioane și au avariat alte cîteva.

Aceste acțiuni, se arată în declarație, precum și cele săvîrșite în zilele de 13, 14 și 17 ianuarie, demonstrează că Statele Unite continuă acțiunile lor agresive împotriva Republicii Democrate Vietnam. Guvernul R. D. Vietnam, se spune în declarație, cere încetarea imediată a oricăror acte de încălcare a suveranității și securității R. D. Vietnam.

PARIS 30 (Agerpres). — Le Duc Tho, consilier special al delegației R. D. Vietnam la Conferința cvadripartită de la Paris și membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, a sosit vineri la Paris, venind de la Hanoi. Le Duc Tho urmează să asiste la cel de-al XIX-lea Congres al Partidului Comunist Francez. Întrebat asupra stadiului actual al tratativelor, el a declarat că „avioanele americane au bombardat la 28 ianuarie teritoriul R. D. Vietnam cu o intensitate necunoscută în ultimele luni". El a adăugat : „Dacă S.U.A. doresc pace și negocieri serioase, noi sîntem dispuși la aceasta. Dar dacă doresc să facă presiuni asupra noastră prin forță, ele nu-și vor atinge niciodată scopul. În acest domeniu, noi nu vom face niciodată concesii".

WASHINGTON 30 (Agerpres). — Purtătorul de cuvînt al Casei Albe, Ronald Ziegler, a recunoscut oficial bombardarea de către aviația americană a unei zone de frontieră din teritoriul R D. Vietnam. El a încercat să justifice această acțiune agresivă, afirmînd că ar fi vorba de un „act de represalii" în urma doborîrii unui elicopter american deasupra teritoriului R. D. Vietnam. Ziegler a adăugat că aceste acțiuni nu înseamnă o modificare a deciziei americane din noiembrie 1968, cînd s-a hotărît încetarea bombardamentelor asupra R. D. Vietnam.

Purtătorul de cuvînt al Casei Albe a arătat apoi că avioane americane vor efectua pe mai departe zboruri de recunoaștere deasupra teritoriului R D. Vietnam. Agențiile de presă subliniază că, procedînd astfel, Statele Unite continuă acțiunile îndreptate împotriva independenței și suveranității R. D. Vietnam.

Conferința în problema securității europene — o contribuție la cauza păcii

Rezoluția adoptată la Adunarea Consiliului Europei

STRASBOURG 30 (Agerpres). — Adunarea Consiliului Europei (organizație politică interguvernamentală ce grupează 17 țări vest-europene) și-a încheiat vineri sesiunea deschisă în urmă cu o săptămînă la Strasbourg. **Participanții la reuniune au adoptat o rezoluție în care se recomandă guvernelor țărilor membre să sprijine oficial ideea convocării unei conferințe în problema securității europene.** Subliniindu-se faptul că între Est și Vest există multe puncte de vedere convergente, **rezoluția apreciază că organizarea unei asemenea conferințe „ar aduce o contribuție efectivă la cauza păcii și securității colective".**

În cursul ultimei ședințe, Adunarea a adoptat, de asemenea, un document care recomandă statelor membre să continue acțiunea lor de ajutorare a victimelor civile din fosta regiune secesionistă a Nigeriei. Statele membre sînt invitate să caute, împreună cu guvernul federal, cele mai bune mijloace prin care ajutoarele acordate să fie distribuite victimelor de război.

Comunicat comun R.P. Ungară–R.D. Germană

BUDAPESTA 30 (Agerpres). — În urma vizitei efectuate în Republica Democrată Germană de către János Kádár, prim-secretar al C.C. al P.M.S.U., și de Jenő Fock, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.S.U., președintele Guvernului Revoluționar Muncitoresc Țărănesc Ungar, și în urma convorbirilor avute cu Walter Ulbricht, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G. și președinte al Consiliului de Stat al R. D. Germane, și cu Willi Stoph, președintele Consiliului de Miniștri al R. D. Germane, a fost dat publicității un comunicat comun. Părțile au constatat cu satisfacție, se spune în comunicat, că relațiile dintre R. D. Germană și R. P. Ungară se dezvoltă satisfăcător și că există condiții pentru lărgirea și adîncirea colaborării dintre ele.

R. P. Ungară și R. D. Germană, se subliniază în comunicat, apreciază că asigurarea păcii și securității continentului european impune ca o necesitate stabilirea de relații pe baze egale între R. D. Germană și R. F. a Germaniei, precum și între Republica Democrată Germană și celelalte state ale Europei occidentale. În încheierea comunicatului se arată că Walter Ulbricht și Willi Stoph au acceptat invitația de a face o vizită în R. P. Ungară.

SENTINȚA ÎN PROCESUL LUI ALI YATA A RĂMAS DEFINITIVĂ

PARIS 30. — Corespondentul Agerpres, Al. Gheorghiu, transmite : Respingînd recursul, Curtea de apel din Rabat a confirmat joi sentința pronunțată de Tribunalul regional din Rabat împotriva lui Ali Yata, secretar general al Partidului Eliberării și Socialismului, și a lui Mohamed Chouaib Rifii, membru al conducerii acestei organizații, care fuseseră condamnați, respectiv la 10 luni și 8 luni închisoare, pentru „tentativă de reconstituire a unui partid interzis". Tribunalul regional hotărîse, de asemenea, dizolvarea Partidului Eliberării și Socialismului.

Reluînd și dezvoltînd argumentele prezentate deja în prima instanță, un colegiu de avocați, reprezentînd toate tendințele patriotice marocane, a respins acuzația de „reconstituire ilegală a unui partid dizolvat pe cale judiciară". Comentînd hotărîrea Curții de apel din Rabat privind respingerea recursului, ziarul „L'Humanité" califică „drept scandalos" verdictul dat.

Economia poloneză în 1969

VARȘOVIA. — Corespondentul Agerpres, I. Dumitrașcu, transmite : La Varșovia a fost dat publicității comunicatul Oficiului Central de Statistică al R. P. Polone cu privire la îndeplinirea planului economic și dezvoltarea economiei naționale pe anul 1969 Potrivit datelor prezentate, Polonia numără în prezent 32 700 000 locuitori, din care 51,5 la sută locuiesc la orașe. Productivitatea muncii în industrie, calculată la valoarea producției pe un lucrător, a înregistrat un spor de 5,1 la sută. Investițiile au crescut cu 8,2 la sută, planul fiind realizat în acest sector în proporție de 97 la sută.

Valoarea producției industriale globale a crescut cu 8,9 la sută.

Venitul național a înregistrat o creștere mai mică decît a fost planificat (el a crescut cu 3,5 la sută față de 5,5 la sută). Acest lucru se datorește scăderii producției agricole, cauzată de condițiile naturale nefavorabile.

MOSCOVA

Încheierea Conferinței consacrate centenarului nașterii lui V. I. Lenin

MOSCOVA 30. — Corespondentul Agerpres, L. Duță, transmite : La Moscova s-au încheiat vineri lucrările Conferinței teoretice internaționale „Sistemul socialist mondial — întruchipare a ideilor leninismului", consacrată centenarului nașterii lui V. I. Lenin. Au participat delegați din Bulgaria, Cehoslovacia, R.D. Germană, Mongolia, Polonia, România, Ungaria și Uniunea Sovietică.

Ultima ședință plenară a conferinței a fost prezidată de conducătorul delegației române, prof. dr. Roman Moldovan, membru corespondent al Academiei Române. Participanții au ascultat o expunere făcută de L. A. Fotieva, fosta secretară a lui V. I. Lenin, care a evocat o serie de aspecte ale activității marelui întemeietor al P.C.U.S. și al statului sovietic. Au fost apoi prezentate sumare referate despre activitatea secțiilor conferinței. Printre altele, au fost rostite cuvinte de apreciere despre referatele prezentate de oamenii de știință români : „Confirmarea și dezvoltarea învățăturii leniniste despre rolul conducător al partidului comunist în lumina experienței construirii socialismului în România", de prof. dr. Vasile Nichita, „Ideile leniniste despre dezvoltarea complexă a economiei socialiste și aplicarea lor creatoare în România", de prof. dr. N. N. Constantinescu, „Dezvoltarea relațiilor internaționale de colaborare și cooperare economică internațională ale României în lumina învățăturii leniniste", de dr. Iordache Ionescu.

Cuvîntul de închidere a fost rostit de acad. A. Rumeanțev, vicepreședinte al Academiei de Științe a U.R.S.S.

ROMA — POZIȚII ÎN LEGĂTURĂ CU REFACEREA UNUI GUVERN DE COALIȚIE

ROMA 30. — Corespondentul Agerpres, N. Puicea, transmite : După încheierea convorbirilor preliminare dintre secretarii celor patru partide politice de centru-stînga din Italia privind posibilitatea reconstituirii unui guvern de coaliție, direcțiunile acestor partide s-au întrunit joi și vineri pentru a analiza la rîndul lor rezultatele discuțiilor „la nivel înalt". Întrunită joi seara, Direcțiunea Partidului democrat-creștin a adoptat o rezoluție în care se confirmă faptul că P.D.C. este dispus să participe la formarea unui nou guvern de coaliție cu socialiștii, socialiștii-unitari și republicanii.

Vineri, secretarul Partidului Socialist Italian, Francesco de Martino, a făcut o expunere în fața Direcțiunii P.S.I., în care a precizat că „nu se poate considera că socialiștii și-au exprimat acordul cu formarea unui guvern cvadripartit". În vederea aprofundării dezbaterilor și a stabilirii unei poziții definitive a P.S.I. privind refacerea coaliției, de Martino a propus convocarea Comitetului Central al partidului. În ce le privește, direcțiunile partidelor socialist-unitar și republican s-au pronunțat în favoarea constituirii unui nou cabinet de coaliție cvadripartită.

La rîndul său, Direcțiunea Partidului Comunist Italian, întrunită sub președinția secretarului general al P.C.I., Luigi Longo, a dat publicității un comunicat în care menționează că, după ce a examinat situația politică actuală, „își reafirmă părerea negativă față de ipoteza reconstituirii unui guvern cvadripartit și își exprimă hotărîrea de a se opune formării acestuia".

agențiile de presă transmit:

Întrevederile franco–vest-germane la nivel înalt au început vineri la Paris. Președintele Franței, Georges Pompidou a conferit timp de o oră și 25 minute cu cancelarul R. F. a Germaniei, Willy Brandt, care a sosit în cursul dimineții la Paris. Nu au fost precizate subiectele abordate de cei doi oameni de stat.

Consiliul de Securitate a adoptat vineri cu 13 voturi și două abțineri (Marea Britanie și Franța) o rezoluție care declară ilegale orice acte ale Republicii Sud-Africane privind teritoriul Africa de sud-vest. Rezoluția cere, de asemenea, tuturor statelor „îndeosebi acelora care au interese economice sau de altă natură" în acest teritoriu să se abțină de la orice tratative cu guvernul R.S.A.

O delegație a Ministerului Industriei Ușoare, condusă de Nicolae Enea, prim-adjunct al ministrului, s-a aflat la Paris între 21 și 28 ianuarie. Delegația română a purtat convorbiri cu reprezentanții conducerilor a peste 20 de mari firme comerciale franceze din domeniul industriei ușoare. Cu același prilej a avut loc un schimb util de informații privind organizarea activității de producție și de export și au fost încheiate contracte privind exportarea de către România în Franța a unor produse textile, confecții și încălțăminte de piele. Firmele franceze cu care s-au încheiat tranzacții au manifestat interes față de produsele industriei ușoare românești. Convorbirile purtate au ilustrat posibilitățile largi de dezvoltare a relațiilor comerciale româno-franceze oferite de noul acord comercial pe termen lung semnat recent la București.

Semnarea protocolului de lucru între radiodifuziunea și televiziunea română și radiodifuziunea și televiziunea ungară privind colaborarea în domeniul televiziunii pe anul 1970 a avut loc vineri după-amiază la Budapesta. Protocolul a fost semnat din partea română de George Ionescu, vicepreședinte al Comitetului de radiodifuziune și televiziune, iar din partea ungară de Ferenc Pecs, vicepreședinte al radiodifuziunii și televiziunii.

La Cairo a avut loc vernisajul Expoziției internaționale a cărții. Au fost expuse cu această ocazie 1 500 000 de cărți trimise de 700 de edituri din 40 de țări. Expoziția a fost deschisă de ministrul culturii al R.A.U., Sarwat Okasha, și de ministrul economiei și comerțului exterior al țării gazdă, Abbas Zaki. Republica Socialistă România este prezentă la această expoziție cu un pavilion organizat sub patronajul Centralei cărții din București. Vizitînd pavilionul românesc, Sarwat Okasha și Abbas Zaki, care au fost însoțiți de ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al României în R A U., Titus Sinu, au exprimat aprecieri la adresa operelor literare românești și în ce privește aspectul grafic al cărților.

BUDAPESTA

„Săptămînile mărfurilor românești"

Magazinul universal „Divatcsarnok", unul dintre cele mai mari din capitala ungară, a inaugurat, începînd de vineri, „Săptămînile mărfurilor românești". Numeroase afișe cu tricolorul românesc, panouri pe care stă scris „București pentru Budapesta", un anunț pe întreaga fațadă a magazinului, o mare vitrină care prezintă cîteva dintre produsele românești — atrag insistent privirile trecătorilor. Timp de două săptămîni, în colaborare cu magazinul universal „Victoria" din București, magazinul budapestan pune în vînzare în mai multe raioane speciale cîteva sute de sortimente de articole, produse ale celor mai diverse întreprinderi ale industriei ușoare românești — confecții, țesături pentru lenjerie, stofe, frigidere, aparate de radio, mașini de spălat, aragazuri, lustre, produse de uz casnic din sticlă și mase plastice, articole de artizanat, covoare, jucării, articole de mo-

CORESPONDENȚA DE LA AL. PINTEA

rochinărie și galanterie, produse cosmetice, băuturi și altele.

„Ceea ce ne-a determinat să organizăm aceste săptămîni, spunea Kalmar Gyorgyne, directoarea magazinului „Divatcsarnok", este calitatea mărfurilor românești și interesul larg de care s-au bucurat și pînă acum aceste mărfuri în rîndurile cumpărătorilor noștri". „Această acțiune — completa și Kovacs Jeno, director general adjunct al Direcției marilor magazine universale din Ministerul Comerțului Interior — are și darul de a face și mai bine cunoscute mărfurile românești cumpărătorilor budapestani și, totodată, să fie pentru specialiștii noștri un sondaj direct privind orientarea pentru viitoarele importuri de mărfuri din România". Întreaga presă ungară de vineri publica știri anunțînd deschiderea „Săptămînilor mărfurilor românești". Ziarul „Nepszabadsag" scrie în numărul de vineri : „Punerea în vînzare a mărfurilor românești merită, fără îndoială, atenție. În cea mai mare parte, produsele puse acum în circulație se găsesc pentru prima dată în magazinele budapestane. O bună parte din mărfurile ce se prezintă și se vînd suplinesc lipsa de pe piața noastră a unor asemenea produse".

Cu acest prilej, într-o sală specială a magazinului „Divatcsarnok" a fost organizată o expoziție a produselor românești puse în vînzare în aceste săptămîni. La deschiderea expoziției au luat parte Szurdi Istvan, ministrul comerțului interior, și numeroase alte personalități oficiale din R.P. Ungară. Au participat, de asemenea, Nicolae Bozdog, ministrul comerțului interior al României, Dumitru Turcus, ambasadorul României la Budapesta.

Vineri, din primele ore ale punerii în vînzare a mărfurilor românești, magazinul a înregistrat un aflux de cumpărători. Raioanele cu produse de artizanat, pinzeturi, jucării, lenjerie, articole de galanterie și marochinărie, articole de uz casnic se bucură de o afluență deosebită.

GENEVA

Lucrările Consiliului Executiv al O.M.S.

- **DENUNȚAREA PRIMEJDIEI ARMELOR CHIMICE ȘI BACTERIOLOGICE**
- **FUMATUL TOTAL DEZAVUAT**

GENEVA 30 (Agerpres) — În perioada 20—29 ianuarie s-au desfășurat la Geneva lucrările Consiliului Executiv al Organizației Mondiale a Sănătății. Concluziile finale ale lucrărilor s-au concretizat, în principal, într-un apel pentru interzicerea armelor chimice și bacteriologice, o dezavuare totală a fumatului și fixarea unui buget de 73 230 000 dolari pentru anul 1971.

Armele chimice și bacteriologice au fost denunțate ca „o primejdie reală pentru populația civilă", care poate provoca nenumărate victime și efecte întîrziate imprevizibile, inclusiv mutații genetice. Consiliul s-a pronunțat pentru interzicerea acestor arme, împotriva utilizării lor „masive sau limitate".

Tutunul a fost calificat drept un generator al cancerului bronho-pulmonar, al maladiilor coronariene și al altor boli cronice

A fost ales noul președinte al Consiliului în persoana lui William Refshauge (Australia). Ca vicepreședinți au fost aleși prof. I Moraru (România) și dr. I S Kadama (Uganda).

Nodul gordian al sincrofazotronului-gigant

La 28 și 29 ianuarie urma să se țină o conferință a miniștrilor de externe ai unui grup de țări vest-europene (R.F.G., Franța, Belgia, Italia, Elveția și altele). Obiectul convocării era luarea hotărîrii *definitive* cu privire la locul unde să fie amplasat acceleratorul-gigant. Dar conferința nu s-a întrunit. Aminarea — *sine die* — s-a produs la cererea uneia din părți — R.F.G. Pretextul invocat : încă nu s-au terminat consultările prealabile. Evident, numai un pretext, căci motivul real rezidă în aceea că — așa cum s-a exprimat „Le Monde" — *„problema alegerii locului viitorului accelerator a devenit un veritabil nod gordian, care nu se știe cum ar putea fi deznodat... fără pagubă".*

Problema-nod nu este de ordin științific, cum s-ar putea crede, ci de ordin politico-diplomatic, cum se va vedea mai jos. Pe plan științific, ea se conturează simplu : fizicienii și colaboratorii științifici de la C.E.R.N. (Organizația europeană pentru cercetarea științifică) — organism de cercetări fundamentale, pe bază de cooperare internațională, în domeniul fizicii atomice — au tras mai de mult o concluzie firească. Sincrotronul de protoni de 30 000 MeV pe care ei îl au la dispoziție la centrul din împrejurimile Genevei, la Meyrin, este insuficient pentru a ține pasul cu cerințele pe care le pune preocuparea de a smulge atomului noi taine. Aceasta cu atît mai mult, cu cît puterea acestuia este considerabil mai mică decît aceea a acceleratorului de la Serpuhov (U.R.S.S.) sau a aceluia proiectat a se amenaja lîngă Chicago (Statele Unite).

Am avut în două rînduri ocazia să vizitez C.E.R.N., și de fiecare dată reprezentanții ai familiei de savanți de aci (cărora autorul cunoscutei cărți „Mai tare decît o mie de sori", Robert Junk, le-a închinat multe reportaje și o carte intitulată „Internaționala savanților") ne-au vorbit cu ardoare despre dorința de a înfăptui proiectul de construire și punere în funcțiune a unui accelerator de particule-gigant de 300 GeV (miliarde electronvolți).

Numai că patosul științific este temperat de calcul economic și diplomatic. Timp de doi ani, proiectul a fost plasat sub semnul incertitudinilor, din cauză că nu s-a știut mai întîi *cine* va participa. De fapt, pînă acum, din 13 membri ai C.E.R.N. doar șase și-au declarat intenția de a susține efortul financiar. Hotărîrea Angliei, de a rămîne pe dinafară, a dat o lovitură grea nu numai proiectului în sine, dar și ideii „comunității tehnologice", care a fost emisă la Londra pentru a afirma „spiritul european" ce o animă în cererea sa de a adera la Piața comună. A urmat după aceea un *„vals al ezitărilor"* — ca să folosim cuvintele ziarului „Libre Belgique". Și totuși, atunci proiectul a fost salvat, prin acordul Bonnului, Parisului, Romei de a suplimenta cotele lor de participare pînă la acoperirea cotei engleze. S-a convenit asupra unei repartiții a sarcinilor financiare, după următoarea cheie : R.F.G. — 35,82 la sută ; Franța — 30,6 la sută ; Italia — 19,83 la sută; alții — restul de 13,75 la sută.

Dar o dată depășite (relativ) întrebările *cine* și *cît*, s-a ivit o dificultate și mai acută în legătură cu întrebarea : *unde ?* Reprezentanții principalelor părți au propus fiecare ca amplasarea viitorului accelerator — C.E.R.N. II — să se facă într-o regiune situată, se înțelege, pe teritoriul țării sale. Au fost astfel sugerate locurile : *Le Luc* (Franța), *Foccant* (Belgia), *Goesrietz* (Austria), *Doberdo* (Italia); în fine *Drensteinfurt* (R.F.G.).

În disputa care s-a încins în legătură cu amplasamentul s-au invocat cele mai diferite argumente. De pildă, experții — francezi și alții — au demonstrat că, în timp ce Le Luc în Franța oferă condiții propice de sol și climă, Drensteinfurt prezintă inconveniente în ce privește stabilitatea solului — ceea ce este de neconceput pentru o mașină de sensibilitatea aceleia ce urmează a fi instalată. Partea vest-germană a obiectat împotriva acestui criteriu *„tehnic"* și a invocat criteriul *„economic"* sau mai exact „cel care plătește, comandă muzica" La Bonn s-a susținut oficial că din moment ce se află în fruntea listei de investitori, ar fi nedrept să se refuze ca acceleratorul să fie instalat pe teritoriul ei.

Această poziție a trezit reacții de iritare în Franța. *„Dacă fiecare nu ar accepta să participe decît în cazul cînd ar fi ales locul propus de el, orice cooperare europeană ar deveni inoperantă"* — a scris academicianul francez Louis Leprince-Ringuet. Mai direct, ziarul „Le Monde" a afirmat că *„intransigența Bonnului s-ar explica prin reapariția dincolo de Rin a unei oarecari voințe de putere"*, mai ales după reevaluarea mărcii vest-germane.

Lucrurile nu s-au oprit aci. Pe fundalul contradicțiilor vest-europene, care au răbufnit cu putere în acest caz, se țese un păienjeniș de jocuri de interese și contrainterese, de aranjamente, tranzacții și combinații pline de semnificație. Astfel, presimțind că sorții nu vor favoriza pînă la urmă alegerea regiunii franceze și ținînd seama și de cheltuielile complementare necesitate de amenajarea teritoriului respectiv, Parisul se arată dispus să cedeze. Ziarele scriu că reprezentanții săi s-ar fi oferit să susțină candidatura localității belgiene Foccant, dar cu condiția perfectării unui contract de vînzare de avioane franceze către Belgia. Nu se exclude nici posibilitatea ca Franța să se dezică în favoarea Italiei. dar, în această eventualitate, ea ar pretinde, în schimb, ca aceasta din urmă să opteze pentru sistemul francez de televiziune în culori SECAM. Desigur, mai puțin probabil, dar nu exclus, este ca partea vest-germană să favorizeze propunerea italiană, dacă Roma s-ar declara pentru sistemul de televiziune vest-german PAL. Totodată, se pare că un acord ar fi intervenit între Austria și Italia, în baza căruia prima ar renunța în favoarea celei de a doua.

După amînare, o nouă rundă de negocieri a început. Trei miniștri belgieni au plecat la Bonn pentru a discuta cu omologii lor vest-germani. Rezultatul convorbirilor a fost interpretat diferit : la Bonn s-a afirmat că nu s-au manifestat divergențe, dar la Bruxelles domnește pesimism, dată fiind „încăpățînarea cu care R.F.G. își apără poziția" (A.F.P.).

Cum se vede, lucrurile evoluează nu spre accelerarea studierii atomului, ci parcă a fenomenului cunoscut sub numele de... fata morgana. E de înțeles, de aceea, dezolarea familiei de savanți de la C.E.R.N.

„Cazul" dobîndește o semnificație mai amplă în momentul cînd în unele ziare se vorbește intens despre „o relansare a ideii unității europene", care *„ar avea o perspectivă entuziastă, indeosebi, dacă o comparăm cu incertitudinile și cu temerile de-acum un an sau doi"* (Luigi de Rosa în „Avanti" din 4.1). Desigur, se au în vedere planurile de „unificare" politică vest-europeană, avînd ca temelie Piața comună, Euratomul și alte organisme care au divizat continentul european în grupări economice și tehnologice separate și care au ca obiectiv crearea unor organe politice supranaționale. Unii din adepții acestor planuri atribuiau în această direcție C.E.R.N.-ului un rol deosebit, el fiind trecut de C. Layton, autorul cărții *„14 puncte pentru a face Europa"*, pe locul întîi între aceste puncte. Or, acum, după această atît de acută manifestare a divergențelor în jurul locului de amplasare a lui C.E.R.N. II, este legitimă întrebarea : dacă așa stau lucrurile acolo unde se consideră că s-a manifestat indeobște cel mai larg consens și cea mai bună armonie — ce temei poate exista pentru a vorbi despre „perspectiva entuziastă" a relansării ideii unității vest-europene ? Fapt este că accentuarea contradicțiilor, generată de dezvoltarea inegală a statelor capitaliste, se reliefează ca o notă dominantă a evoluției vieții internaționale. Organismele separate vest-europene se afundă continuu în hățișul acestor contradicții. De aceea, ele nu pot fi ferment de unitate. **„A face Europa"** — ca să folosim expresia lui Layton — înseamnă a milita pentru o largă cooperare între toate statele continentului, pe baza deplinei lor egalități în drepturi.

Ion FINTINARU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.360